

Срібна Земля

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ГАЗЕТА

АЛЬМАНАХ - ОГЛЯД ЗА 2023 РІК

У цьому випуску:

В Україні заборонять готівку? — с. 58

Назарій Яремчук: Без пісні я не уявляю свого життя — с. 102

Представники української громадськості та духовенства Православної Церкви України молитовно вшанували День Героїв Небесної Сотні в м. Ужгород — с. 48

Віктор БЕДЬ: репліка на антиукраїнське звернення представників ТУКЗ/КМКС про нібито ущемлення громадян України за ознакою угорського етнічного походження с. — 13

ПЦУ схвалила перехід на новий календар: Різдво – 25 грудня с. — 30

Мобілізацію буде посилено? с. — 44

Зміст Альманаху

Найважливіше за рік

<i>Єпископ Віктор Бедь: Служба військового капеланства України: досягнення, виклики та перспективи.....</i>	<i>6</i>
<i>Представники української громадськості, за участі духовенства ПЦУ, молитовно вшанували полеглих українських воїнів-героїв у російсько-українській війні на Пагорбі Слави цвинтаря Кальварія у м. Ужгород.....</i>	<i>12</i>
<i>Віктор БЕДЬ: репліка на антиукраїнське звернення представників ТУКЗ/КМКС про нібито ущемлення громадян України за ознакою угорського етнічного походження.....</i>	<i>13</i>
<i>Представники української громадськості, зокрема, за участі активістів НРУ та духовенства ПЦУ, вшанували Героїв Карпатської України в м. Ужгород.....</i>	<i>18</i>
<i>Єпископ Мукачівський і Карпатський Віктор Бедь очолив чин похорону полеглою смертю героїв війни Юрія Дердюка з с. Чорна Тиса.....</i>	<i>19</i>
<i>Представники української громадськості, НРУ та духовенства ПЦУ, на Красному полі та в с. Келечин вшанували Героїв Карпатської України (1938/1939 – 1944).....</i>	<i>20</i>
<i>Представники української громадськості, крайового РУХу та духовенства ПЦУ від Закарпаття вшанували Героїв Карпатської України на Верецькому перевалі.....</i>	<i>22</i>
<i>Представники української громадськості, місцевого самоврядування, РУХу, духовенства ПЦУ та МГКЄ вшанували Героїв Карпатської України на Яблунецькому перевалі.....</i>	<i>23</i>
<i>Заява Проводу Закарпатської крайової організації про заборону Московського патріархату на території Закарпатської області.....</i>	<i>25</i>
<i>В Ужгородському замку провели презентацію унікальної фотовиставки «Україна. Томос. Фрагменти», приурочену до четвертої річниці отримання Томосу про автокефалію Православної Церквою України.....</i>	<i>26</i>
<i>Єпископ Віктор Бедь: Репліка, щодо провокаційних заяв Дмитра Сидора, агента впливу і священника Московського патріархату в Україні.....</i>	<i>27</i>
<i>В Ужгороді, за участі представників української громадськості, духовенства та влади молитовно вшанували День пам'яті жертв політичних репресій в Україні.....</i>	<i>30</i>
<i>ПЦУ схвалила перехід на новий календар: Різдво – 25 грудня.....</i>	<i>30</i>
<i>Закарпатська облрада заборонила діяльність філії РПЦ – УПЦ МП на території області.....</i>	<i>31</i>
<i>Відбулася звітно-виборна конференція Закарпатської крайової організації Народного Руху України.....</i>	<i>31</i>
<i>Московських попів законно виселили з Києво-Печерської лаври.....</i>	<i>33</i>
<i>У Раді зареєстрували законопроект про скасування відстрочки для здобувачів другої вищої освіти.....</i>	<i>34</i>

Російсько-українська війна

<i>Данілов: Росія стягує все можливе, головні бої ще попереду.....</i>	<i>35</i>
<i>Генштаб оновив втрати російської армії за добу: ще мінус 870 окупантів.....</i>	<i>35</i>
<i>Рахунок йде на тиждні, РФ може перемогти: Дуда закликав Захід негайно дати Україні техніку.....</i>	<i>36</i>
<i>Під Вугледаром розгромили батальйон “Алга” з Казані: вцілілих записали у дезертири.....</i>	<i>36</i>
<i>Угорщина заблокувала спільну заяву ЄС про ордер на арешт Путіна в Гаазі – ЗМІ.....</i>	<i>37</i>
<i>Захід схиляється до “гібридного трибуналу” за злочин агресії – ЗМІ.....</i>	<i>38</i>
<i>Для успішного контрнаступу Україні поки що не вистачає зброї – Foreign Policy.....</i>	<i>38</i>
<i>ЗСУ зайшли на лівий берег Херсонщини: перебувають за 7 кілометрів від адмінцентру – ISW.....</i>	<i>39</i>
<i>Мобілізація у травні: розповіли, чи відбудеться посилення призову і чи вручатимуть повістки.....</i>	<i>40</i>

<i>На Луганщині ЗСУ максимально виснажують ворога, завдають росіянам суттєвих втрат, – начальник ЛОВА.....</i>	<i>41</i>
<i>Окупанти продовжують зосереджувати зусилля на п'яти напрямках – Генштаб.....</i>	<i>42</i>
<i>ЗСУ перехопили тактичну ініціативу в районі Бахмута – ISW.....</i>	<i>43</i>
ОКУПАНТИ ПЕРЕКИНУЛИ ПОСИЛЕННЯ ПІД КАХОВКУ – ГЕНШТАБ.....	44
<i>Українські сили провели успішні контрнаступальні дії на трьох ділянках фронту – ISW.....</i>	<i>44</i>
<i>Мобілізацію буде посилено?.....</i>	<i>44</i>
<i>Кінця війни в Україні не видно: уряд вирішив підвищити витрати на озброєння у 2024 році.....</i>	<i>45</i>
<i>Залужний: Ситуація зайшла у глухий кут, було помилкою сподіватися на виснаження Росії..</i>	<i>45</i>
<i>Понад половина українців вірять у перемогу України у війні в короткостроковій перспективі..</i>	<i>47</i>

Суспільне життя

<i>Представники української громадськості, за участі духовенства ПЦУ, вшанували світлу пам'ять Тараса Шевченка в м. Ужгород до 209-річчя від дня народження Великого пророка української нації.....</i>	<i>48</i>
<i>Представники української громадськості та духовенства Православної Церкви України молитовно вшанували День Героїв Небесної Сотні в м. Ужгород.....</i>	<i>48</i>
<i>Представники української громадськості в м. Ужгород відзначили 104-ту річницю вияву політичної волі українців Закарпаття про возз'єднання з Україною на Всенародних зборах у м. Хуст.....</i>	<i>50</i>
<i>В КаУ ім. Августина Волошина пройшла Всеукраїнська науково-практична конференція «Карпатська Україна в контексті українського державотворення, міжнародних взаємовпливів і глобальних викликів європейської стабільності і безпеки».....</i>	<i>50</i>
<i>Єпископ Віктор Бедь нагородив майора Федора Скоробогатова, українського воїна-захисника високою відзнакою – орденом «Хрест за Честь і Віру».....</i>	<i>52</i>
<i>На базі КаУ ім. Августина Волошина та УУБА відбулася міжнародна науково-практична конференція «Україна в умовах сучасних цивілізаційних змін та російсько-української війни (2014 – 2023 рр.)».....</i>	<i>53</i>
<i>На базі КаУ ім. Августина Волошина в м. Ужгород відбувся круглий стіл приурочений до 81-шої річниці створення Української Повстанської Армії.....</i>	<i>54</i>
<i>На Пагорбі Слави цвинтаря Кальварія в м. Ужгород, духовенство ПЦУ молитовно вшанувало спочилих від віку та полеглих українських воїнів-захисників у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр.....</i>	<i>55</i>

Економіка

<i>У Верховній Раді повідомили про збільшення мінімальної зарплати у два рази.....</i>	<i>57</i>
<i>Робота є — працювати нема кому. Український бізнес поскаржився на нестачу персоналу.....</i>	<i>57</i>
<i>Податки для бізнесу зростуть вже за три місяці.....</i>	<i>58</i>
<i>В Україні заборонять готівку?.....</i>	<i>58</i>
<i>Нацбанк значно покращив прогноз ВВП та інфляції.....</i>	<i>59</i>
<i>Україна у 2024 році стане частиною Єдиної зони платежів в євро — НБУ.....</i>	<i>60</i>

Історія України

<i>Київське повстання 1113 року. Історія повторюється.....</i>	<i>61</i>
<i>Лавра як головний український видавець (1650-1721 рр.).....</i>	<i>62</i>
<i>Історія створення Збройних Сил України.....</i>	<i>65</i>
<i>Перші альтернативні вибори і загострення політичної боротьби в Україні.....</i>	<i>72</i>
<i>82-га річниця проголошення Акту відновлення Української Держави – 30 червня 1941 року!.....</i>	<i>74</i>

Духовність

<i>Єпископ Віктор Бедь взяв участь у соборному архієрейському богослужінні в Свято-Трьохсвятительському храмі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.....</i>	<i>75</i>
<i>Заява Священного Синоду щодо необхідності законодавчого обмеження втручання країни-агресора в релігійне життя України.....</i>	<i>76</i>
<i>В Ужгороді пройшов II Закарпатський обласний Фестиваль колядок та щедрівок «Різдвяна надія – 2023!».....</i>	<i>77</i>
<i>Під головуванням Блаженнішого Митрополита Епіфанія Думенко відбулося засідання Синоду ПЦУ, участь у якому взяв і Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський.....</i>	<i>80</i>
<i>Делегація Мукачівсько-Карпатської єпархії взяла участь у Помісному Соборі Православної Церкви України (+ фото).....</i>	<i>80</i>
<i>У свято Різдва Пресвятої Богородиці, єпископ Віктор Бедь очолив Божественну літургію у храмі с. Кваси та звершив дві хіротонії: дияконську та священницьку.....</i>	<i>81</i>
<i>Відбувся Помісний Собор Православної Церкви України.....</i>	<i>82</i>
<i>ПЦУ затвердила перехід на новоюліанський календар.....</i>	<i>83</i>
<i>Відбулися піврічні єпархіальні збори Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України.....</i>	<i>83</i>
<i>Єпископ Мукачівський і Карпатський Віктор Бедь очолив Божественну літургію у світле свято Воскресіння Христового в кафедральному храмі м. Ужгород.....</i>	<i>84</i>
<i>Офіційне повідомлення про засідання Священного Синоду 28 березня 2023 р.....</i>	<i>85</i>
<i>В Ужгороді, за участі єпископату ПЦУ та МГКЄ, було освячено паски для українських воїнів-захисників в рамках благодійної акції «Паска для воїнів».....</i>	<i>87</i>
<i>Єпископ Мукачівський і Карпатський Віктор Бедь очолив Божественну літургію та звершив священницьку і дияконську хіротонії в кафедральному храмі м. Ужгород.....</i>	<i>87</i>
<i>У храмі Різдва Пресвятої Богородиці ПЦУ в с. Кваси Рахівського району відбулася перша Божественна літургія.....</i>	<i>88</i>
<i>Єпископ Віктор Бедь очолив святкову Божественну літургію у свято Різдва Христового в кафедральному храмі ПЦУ в м. Ужгород.....</i>	<i>89</i>

Політика

<i>Представники Закарпатської КО НРУ взяли участь у нараді при голові Народного Руху України.....</i>	<i>92</i>
<i>“Зідруть ще й із того”: жителям області варто бути готовими до чергових “сюрпризів” від влади.....</i>	<i>92</i>
<i>Увага! Змінився механізм набуття прав власності на земельні ділянки.....</i>	<i>93</i>
<i>Верховна Рада підтримала довші відпустки та повернення доплат військовим.....</i>	<i>93</i>
<i>Зменшення віку призовників та виїзд за кордон українців віком молодше 18 років.....</i>	<i>94</i>
<i>Заява про необхідність заборони діяльності РПЦ в Україні.....</i>	<i>96</i>
<i>Рада ухвалила закон щодо національних меншин.....</i>	<i>97</i>

Постаті

<i>Сергій Параджанов – майстер і господар храму кіна.....</i>	<i>99</i>
<i>Денис Прокопенко, з позивним “Редіс”.....</i>	<i>100</i>
<i>Назарій Яремчук: Без пісні я не уявляю свого життя.....</i>	<i>102</i>

2023

Найважливіше за рік

Єпископ Віктор Бедь: Служба військового капеланства України: досягнення, виклики та перспективи

*Віктор БЕДЬ,
народний депутат України 1-го скликання,
єпископ Мукачівський і Карпатський,
керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією
Православної Церкви України, військовий ка-
пелан, президент Карпатського університету
імені Августина Волошина
та Міжнародної академії богословських наук,
майор у відставці Збройних Сил України, учас-
ник російсько-української війни,
доктор богословських наук, доктор юридич-
них наук, професор
(Україна, м. Ужгород)*

Служба військового капеланства України: досягнення, виклики та перспективи

Ухвалення Верховною Радою України 30 листопада 2021 року Закону України «Про Службу військового капеланства» [1], який набрав чинності 19 березня 2022 року, стало важливою історичною подією у питанні відродження та впровадження Служби військового капеланства у військових та воєнізованих підрозділах України.

Відповідно до перехідних положень Закону України «Про Службу військового капеланства» [2], внесено зміни та доповнення до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» [3], Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України (затвердженого Законом України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України») [4] та Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» [5] з питань впровадження та діяльності служби військового капеланства. При цьому відповідно до п. 3 перехідних положень Закону України «Про Службу військового капеланства» [6], зобов'язано Кабінет Міністрів України у шестимісячний строк з дня

опублікування цього Закону забезпечити ухвалення нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону, та погодження нормативно-правових актів міністерствами й іншими центральними органами виконавчої влади із цим Законом.

Натомість станом на сьогодні Збройними Силами України, Державною прикордонною службою України та Національною гвардією України системи Міністерства внутрішніх справ України раніше ухвалені відомчі положення про Службу військового капеланства не погоджені з вимогами Закону України «Про Службу військового капеланства» [7] (зокрема в частині Положення про службу військового духовенства (капеланську службу) у Збройних Силах України від 14.12.2016 р. [8], Положення про службу військового духовенства (капеланську службу) у Державній прикордонній службі України від 10.10.2016 р. [9] та Положення про службу військового духовенства (капеланську службу) у Національній гвардії України від 24.03.2016 р. [10]).

12 вересня 2022 року за № 641-/2022 Президентом України було підписано Указ «Про внесення змін до Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України» [11], яким було урегульовано питання проходження військової служби військовими капеланами з урахуванням положень новоухваленого Закону України «Про Службу військового капеланства» [12]. На виконання вищезазначених законодавчих актів у Збройних Силах України, Державній прикордонній службі України, Національній гвардії України та інших, утворених відповідно до законів України військових формувань поетапно розпочалася робота з розгортання та комплекту-

вання служби військового капеланства: створено центри управління військового капеланства, вносяться зміни до штатних розписів у частині відкриття штатних офіцерських посад військових капеланів та помічників військових капеланів, проводиться підбір кандидатів на посади військових капеланів та поетапне призначення на посади військових капеланів помічників військових капеланів.

Відповідно до положень статті 4 Закону України «Про Службу військового капеланства» [13], Служба військового капеланства призначена для організації заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців та працівників Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших, утворених відповідно до законів України військових формувань, Державної прикордонної служби України і членів їхніх сімей.

Служба військового капеланства утворюється як окрема структура у складі Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших, утворених відповідно до законів України військових формувань, Державної прикордонної служби України, вид якої залежить від обсягу, характеру та складності заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб в їхньому органі військового управління, з'єднанні, військовій частині, військовому навчальному закладі, установі чи організації (далі – військова частина). У військовій частині на рівні окремого батальйону функції Служби військового капеланства можуть виконуватися одним військовим капеланом.

Відповідні служби військового капеланства підпорядковуються безпосередньо Головнокомандувачу Збройних Сил України, Командувачу Національної гвардії України, керівникам інших, утворених відповідно до законів України військових формувань, Голові Державної прикордонної служби України.

Гранична чисельність Служби військового капеланства для Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших, утворених відповідно до законів України формувань та Державної прикордонної служби України не може становити

менше як 0,15 відсотка граничної чисельності Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших, утворених відповідно до законів України військових формувань, Державної прикордонної служби України.

Особливого значення впровадження Служби військового капеланства та нагальності її розгортання у військових і воєнізованих формуваннях України набуло в умовахширокомасштабної російсько-української війни 2014–2023 рр., коли українські військовослужбовці та члени їхніх сімей як ніколи потребують душпастирської опіки, духовно-моральної підтримки, духовно-патріотичного виховання та морально-психологічної мотивації. При цьому мова повинна йти про провадження висококваліфікованої, відповідальної, дисциплінованої, високопатріотичної та високодуховної служби військового капеланства з кадровим забезпеченням військовими капеланами на штатній основі та з посіданням офіцерських посад і виокремленням Служби військового капеланства в окремий і самостійний військовий підрозділ. Фактично, мова йде про необхідність формування на загальнодержавному рівні нового роду військ – Духовних військ України.

Поряд із позитивними досягненнями процесу впровадження на практиці вищезазначених положень і завдань, визначених законодавством, та нагальними потребами налагодження душпастирської опіки у військових і воєнізованих підрозділах України виявлено, на нашу думку, і низку суттєвих прогалин та неузгодженостей, які можуть значно послабити якість впровадження, розгортання та функціонування Служби військового капеланства та загальмувати процес її належного становлення на практиці.

До ризиків щодо впровадження повноцінної Служби військового капеланства в Україні, на нашу думку, слід зарахувати такі:

1. Відсутність загальнодержавної стратегії бачення Служби військового капеланства як виокремленого, самостійного, міжвідомчого, централізованого та спеціалізованого нового роду Духовних військ України зі самодостат-

- німи і самостійними функціями управління, виконання душпастирських, духовно-просвітницьких, контррозвідувальних і бойових завдань, комплектації, структури, кадрової роботи, навчання, підготовки і заміщення кадрів, стратегії розвитку, фінансування тощо.
2. Управлінське, організаційне та кадрове розділення Служби військового капеланства на сьогодні між різними військовими і воєнізованими підрозділами: Збройними Силами України (у їхньому складі – різних родів військ), Державною прикордонною службою України та Національною гвардією України системи Міністерства внутрішніх справ України, – що не сприяє повноцінному, цілісному і комплексному функціонуванню Служби військового капеланства на загальнодержавному рівні.
 3. Відсутність належного законодавчого забезпечення щодо впровадження Служби військового капеланства у воєнізованих підрозділах спеціальних служб (спецслужб), пенітенціарної системи та поліції.
 4. Відсутність належного законодавчого урегулювання питання щодо взаємодії командування військових і воєнізованих підрозділів, де впроваджується Служба військового капеланства, з центрами управліннь Церков і релігійних організацій, зокрема в питаннях кадрових призначень і заміщень на посади військових капеланів.
 5. Відсутність законодавчого врегулювання та належної практики щодо врахування кадрових та кваліфікаційних вимог при призначенні на посади військових капеланів, зокрема з урахуванням статусу військових і воєнізованих підрозділів за їхніми рангами в системі військового управління; наявних ступенів освіти, наукових ступенів і вчених звань; досвіду роботи; тривалості пастирського служіння та перебування у духовному сані, зважаючи на наявний духовний сан (ієрея, протоієрея, єпископа); управлінських навиків; наявних рангів державного службовця та їхнього співвідношення із військовими званнями; наявних чи відсутніх військових звань тощо, не кажучи вже про необхідність врахування питань морально-психологічної, світоглядної та політичної відповідності кандидатів на посади військових капеланів при їхньому підборі та призначенні на посади.
 6. Недотримання та ігнорування командування військових і воєнізованих формувань в Україні положень підпункту 11) пункту 1 статті 1 та пунктів 2–3 статті 4 Закону України «Про Службу військового капеланства» [14] при формуванні центрів управління службами військового капеланства (регіональних, військ, родів військ і т. д.) з числа кадрових офіцерів служби морально-психологічного забезпечення та інших військових підрозділів, а не з числа військових капеланів священнослужителів. У результаті цього вихолощується та суттєво видозмінюється функціональний та організаційний зміст законодавчого поняття і визначення «Служба військового капеланства – окрема структура у складі Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Державної прикордонної служби України, що складається з органів управління Служби військового капеланства, військових капеланів і утворена з метою організації заходів щодо задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців, працівників та членів їх сімей у мирний і воєнний час» [15].
- Із найбільш проблематичних питань та ризиків, які виникли на сьогодні в процесі впровадження Служби військового капеланства в Україні та потребують нагального упорядкування і розв'язання, на нашу думку, є такі:
1. Центри управління Церков та релігійних організацій, які практично усунуті від дієвого кадрового підбору та впливу на призначення військових капеланів безпосередньо на рівні військових і воєнізованих підрозділів через неналежну злагоженість та взаємодію, по-

- винні більш дієво та з гарантованими правами бути допущеними до кадрової роботи з підбору, призначення, звільнення і переведення військових капеланів на вакантні посади, оскільки вони і надалі залишаються духовно належними священнослужителями тієї чи іншої церковної структури.
2. Із незрозумілих причин, але комплектація командного складу центрів регіональних управлінь військовими і воєнізованими підрозділами, -військовими частинами, військами, родами військ Збройних Сил України, Державної прикордонної служби України та Національної гвардії України системи Міністерства внутрішніх справ України, – проведена за рахунок кадрових офіцерів із числа, як правило, вчорашніх замполітів чи сьогоднішніх представників служби морально-психологічного забезпечення, а не за рахунок комплектації офіцерами з числа мобілізованих чи контрактників-священнослужителів, які виявили бажання стати кадровими військовими капеланами. Зі свого боку, кадрові військові офіцери, які не є священнослужителями і, відповідно, військовими капеланами, не можуть ефективно виконати належним чином функції управління Службою військового капеланства, оскільки не мають належної освіти з богослов'я, не знають і не розуміють сутність душпастирської діяльності священнослужителів, а звідси й військових капеланів; нерідко чимало з них взагалі не є віруючими, не мають жодних знань з історії Церкви та не розбираються в особливостях церковного будівництва в Україні.
 3. Передача управління Службою військового капеланства у Збройних Силах України, Державній прикордонній службі України та Національній гвардії України системи Міністерства внутрішніх справ України виключно в руки кадрових офіцерів- військовослужбовців, зокрема вчорашніх замполітів і представників служби морально-психологічного забезпечення чи інших військових підрозділів

замість формування управлінського корпусу Служби військового капеланства з числа духовенства – військових капеланів (священників, єпископів), не приведе до якісного і повноцінного розгортання та впровадження Служби військового капеланства в Україні. Навпаки, це призведе уже у багатьох випадках призвело до негативних наслідків: фактичного гальмування розвитку Служби військового капеланства, вихолощення її духовного змісту, допущення кадрових рішень та породження конфліктних ситуацій.

Така, на нашу думку, вкрай негативна на сьогодні практика, яка суперечить положенням підпункту 11) пункту 1 статті 1 та пунктів 2–3 статті 4 Закону України «Про Службу військового капеланства» [16] в частині призначення і комплектування центрів управління службами військового капеланства (військових частин, регіональних військових формувань, військ, родів військ і т. д.) з числа кадрових офіцерів колишніх замполітів, сьогоднішньої служби морально-психологічного забезпечення та інших військових підрозділів, а не з числа безпосередньо мобілізованих, контрактників чи працівників військових капеланів-священнослужителів, є порушенням вимог вищезазначених положень Закону [17], негативно відображається на процесах впровадження, розгортання, належного формування і функціонування та становлення Служби військового капеланства. А це, зі свого боку, не дає і не дасть на майбутнє Службі військового капеланства належним чином та повноцінно виконувати ті високі завдання, які на неї покладаються Законом.

Відповідно, центри управління (регіональні та вищі) Службою військового капеланства у Збройних Силах України, Державній прикордонній службі України та Національній гвардії України системи Міністерства внутрішніх справ України, а згодом за умови створення-ї у міжвідомчій Службі військового капеланства України повинні очолювати та формувати представники духовенства з числа тих священнослужите-

лів, які готові мобілізуватися чи укласти контракти на військову службу на офіцерських посадах військових капеланів (або тимчасово працівників).

4. Запроваджена Служба військового капеланства однозначно має бути об'єднана в єдину, виокремлену, централізовану і самостійну систему управління, а саме в окрему державну міжвідомчу воєнізовану Службу військового капеланства України (як уповноважений спеціальний воєнізований центральний орган виконавчої влади), на яку і має бути покладено виконання завдань, передбачених Законом України «Про Службу військового капеланства» [14], зокрема питання управління, стратегії розвитку, кадрового підбору, призначення, переведення, звільнення і ведення резерву, організації навчання та підвищення кваліфікації, методології, душпастирської діяльності та проповідування Слова Істини військовими капеланами, присвоєння первинних, чергових і позачергових військових звань, фінансування тощо.

Відповідну Службу військового капеланства України має очолювати військовий капелан у духовному сані єпископа з числа духовенства Помісної Православної Церкви України (як історичної і чисельнішої конфесії) з призначенням заступників за конфесійною ознакою з числа військових капеланів, священників чи єпископів, представників інших Церков і релігійних організацій, статuti яких офіційно зареєстровані в Україні та які мають право на делегування своїх священнослужителів до служби військового капеланства. Аналогічний принцип кадрових призначень слід впровадити і при призначенні командирів (начальників, командувачів) регіональних центрів управління службами військового капеланства нижчого рівня з призначенням на відповідні посади офіцерів з числа військових капеланів-священнослужителів.

Служба військового капеланства України як самостійна воєнізована Служба спеціального військового призначення повинна бути безпосередньо підпорядкована Верховному Головнокоман-

дувачу Збройних Сил України з відповідною градацією підпорядкування структурних підрозділів Служби військового капеланства України Головнокомандувачу Збройних Сил України, Командувачу Національної гвардії України, керівникам інших, утворених відповідно до законів України військових формувань, Голові Державної прикордонної служби України.

5. Призначення ж військових капеланів без створення єдиного управлінського, методологічного та кадрового центру управління військовим капеланством, на розсуд сотень і сотень окремих командирів і командувачів (які мають різні погляди, освіту, духовний, культурний і моральний рівень, розуміють чи не розуміють основи віри, церковного укладу та особливості багатоконфесійності церковного будівництва в Україні, належать чи не належать до тієї чи іншої релігійної конфесії тощо), – призведе до хаотичних процесів і «махновщини» в питаннях функціонування військового капеланства, що неодмінно потребуватиме у майбутньому, а можливо й найближчому майбутньому, великої кореляції та уніфікації.

6. Зважаючи на те що підготовка військових капеланів раніше в Україні не проводилася та не було створено належного якісного і кількісного резерву кандидатів на заміщення посад військових капеланів, доцільно би впровадити перехідний період до 5–10 років (у міру заповнення вакантних посад військових капеланів), протягом якого на службу військових капеланів повинні мати право прийматися і священники за сумісництвом, з особливими умовами та не обов'язково з наявними офіцерськими званнями, за якими має зберігатися право одночасного служіння священниками на парафіях чи єпископами на посадах очолюваних ними єпархій.

Необхідність виокремлення та створення самостійної міжвідомчої Служби військового капеланства України впливає зі змісту статті 35 Конституції України [15], статей 1–6 Закону України «Про Службу військового капеланст-

ва»[16] та політико-правової, релігійно-духовної й організаційно-структурної природи призначення Служби військового капеланства.

У період до створення окремої самостійної міжвідомчої Служби військового капеланства України з поетапним ухваленням рішення про її створення, кадрове призначення керівництва та структуризації доцільним є невідкладно провести кадрові заміщення в центрах управління служб військового капеланства (військових частин, регіональних управлінь військ, родів військ, Збройних Сил України, Державної прикордонної служби України та Національної гвардії України системи Міністерства внутрішніх справ України) вже призначених керівників та інших офіцерів з числа військовослужбовців, служб морально-психологічного забезпечення на кадрових військових з числа військових капеланів (священників та єпископів), які виявили бажання мобілізуватися чи підписати контракти на військове капеланське служіння.

Зрозуміло, що вищезазначені питання потребують всебічного вивчення, обговорення та врахування з метою пошуку найбільш оптимального і правильного розв'язання проблем щодо належної реалізації положень Закону України «Про Службу військового капеланства» [17]. Питання щодо впровадження та розвитку Служби військового капеланства в Україні не можна відкладати на завтра, воно потребує нагального розгляду, унормування та впорядкування.

Джерела та література:

Закон України «Про Службу військового капеланства» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1915-20#Text>

Там же.

Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text>

Статут внутрішньої служби Збройних Сил України (затвердженого Законом України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України») // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14#Text>

Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>

Закон України «Про Службу військового капеланства» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1915-20#Text>

Там же.

Про затвердження Положення про службу військового духовенства (капеланську службу) у Збройних Силах України (Наказ МО України від 14.12.2026 р.) // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0010-17#Text>

Про затвердження Положення про службу військового духовенства (капеланську службу) у Державній прикордонній службі України (Наказ МВС України від 10.10.2016 р.) // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1430-16#Text>

Про затвердження Положення про службу військового духовенства (капеланську службу) у Національній гвардії України (Наказ МВС України від 24.03.2016 р.) // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0010-17#Text>

Указ Президента України «Про внесення змін до Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України» від 12.09.2022 р. № 641/2022 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/641/2022#Text>

Закон України «Про Службу військового капеланства» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1915-20#Text>

Там же.

Там же.

Там же.

Там же.

Там же.

Там же.

Конституція України //

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Закон України «Про Службу військового капеланства» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1915-20#Text>

Там же.

Представники української громадськості, за участі духовенства ПЦУ, молитовно вшанували полеглих українських воїнів-героїв у російсько-українській війні на Пагорбі Слави цвинтаря Кальварія у м. Ужгород

24 лютого 2023 р., у перші роковини початку розгортання нового етапу широкомасштабної військової агресії російської федерації проти України у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр., на Пагорбі Слави міського цвинтаря Кальварія у м. Ужгород, за участі

представників духовенства Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України та української громадськості було відслужено молебень за перемогу Українського війська над безбожними московськими путінсько-гундяєвськими окупантами, терористами і рашистами та заупокійну літію за всіма полеглими смертю хоробрих і героїв українськими воїнами, добровольцями, волонтерами, полоненими і мирними співвітчизниками у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр.

Богослужіння, молебень та заупокійну літію, очолив Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, військовий капелан, президент Карпатського університету імені Августина Волошина у співслужінні ієрея Іллі Канакіна, священника кафедрального храму апостола українського Андрія Первозваного у м. Ужгород, військового капелана, в. о. ректора Ужгородської української богословської академії та протодиякона Івана Жабляка.

Після завершення богослужіння, до присутніх з коротким архіпастирським словом звернувся Преосвященніший владика Віктор Бедь, який наголосив на безсмертності та святості життєвого подвигу всіх українських воїнів-захисників, які полягли смертю хоробрих і героїв у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр. Відтак, вла-

дика Віктор обійшов всі новітні могили українських воїнів-захисників похованих на Пагорбі Слави цвинтаря Кальварія у 2014 – 2023 рр. та особисто віддав кожному з них молитовне вшанування, – багатьох з яких знав особисто, з деякими з яких був поб-

ратимом по 101-шій окремій бригаді Закарпаття територіальній обороні Збройних Сил України, як начальник групи цивільно-військового співробітництва 212-го ОБ ТрО ЗСУ, а декого з них, у період з 2014 по 2022 рр., молитовно провів в останній земний путь і здійснив над ними чин похорону, як священнослужитель-єпископ. Також, Преосвященніший єпископ Віктор Бедь поклав до кожної із новітніх могил полеглих у наші дні українських воїнів-героїв іконки з ликом Спасителя нашого Ісуса Христа.

Участь у молебні та заупокійні літії, окрім вищезазначеного духовенства, взяли уповноважені представники Карпатського університету імені Августина Волошина, Ужгородської української богословської академії, Ужгородського гуманітарно-економічного коледжу КаУ імені Августина Волошина, Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, Християнсько-народної спілки України, Закарпатської крайової організації Народного Руху України, Закарпатського осередку ВГО «Молодий Народний Рух», ГО «Молодь Закарпаття», представників військовослужбовців, родин полеглих українських воїнів-героїв та небайдужих мешканців м. Ужгород.

Богослужіння супроводжувалося співом кафедрального церковного хору на чолі з регентом Марією Жабляк.

Пресслужба МКЄ ПЦУ

Віктор БЕДЬ: репліка на антиукраїнське звернення представників ТУКЗ/КМКС про нібито ущемлення громадян України за ознакою угорського етнічного походження

1. Відповідно до Конституції України та законів України про діяльність органів державної влади і місцевого самоврядування, на всіх будівлях органів державної влади і місцевого самоврядування, а також на будівлях ними створених установ, організацій та підприємств можуть бути встановлені тільки офіційні символи Держави Україна: Державний Прапор України та Державний Герб України.

Відповідно, розміщення недержавних символів (зокрема й угорських) на будівлях органів державної влади та місцевого самоврядування й на будівлях створених ними установ, організацій та підприємств є порушенням українських законів, прав України на свій державний і територіальний суверенітет та виявом неповаги до титульної української нації і Держави Україна.

Звичайно, всі ці неподобства зі самовільного і незаконного вивішування національних прапорів та іншої символіки іноземних держав, зокрема й Республіки Угорщини, на будівлях органів державної влади та місцевого самоврядування були допущені і надалі допускаються за безпосереднього сприяння, підтримки чи бездіяльності (часто і не без корисливої зацікавленості, підкупу, запродавства чи зради) окремих посадових осіб органів державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронних органів і спецслужб, передусім Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації, її відповідних департаментів і управлінь та Закарпатської обласної ради.

Чого тільки вартує ситуація, коли одна із лідерів Товариства угорської культури Закарпаття (КМКС), однойменної політичної партії угорців та угорського сепаратизму на Закарпатті Ілдико Орос – яка виступає відкрито із наклепницькими заявами на адресу української нації та Держави Україна і проводить антиукраїнську політику, – є головою постійної Комісії з питань освіти, на-

уки, духовності та національних меншин Закарпатської обласної державної адміністрації. Тож можна тільки уявити, яка шкода наноситься державному суверенітету, незалежності та міжнародному авторитету України від «ефективної» роботи та рівня «вболівання» за реалізацію української національної ідеї, розвиток української освіти та духовності, підтримки міжнаціонального діалогу на Закарпатті з боку такого керівника вище зазначеної профільної комісії Закарпатської обласної ради, яка відверто проголошує і провадить антиукраїнську політику в Україні та на теренах країн Європейського Союзу, так само, як і її політичний партнер, керівник ТУКЗ/КМКС, депутат облради в «екзилі», підозрюваний у державній зраді чи то Ласло, чи то Василь Брензович.

Або інший факт, не менше цікавий, коли керівництво Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації, Закарпатської обласної ради чи Комісія з питань освіти, науки, духовності та національних меншин Закарпатської обласної ради жодного разу за період з 2015–2023 рр. не провела зустріч із керівництвом Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України чи спільну зустріч із усіма ректорами закладів вищої освіти на Закарпатті з тих чи інших актуальних питань чи наболілих проблем розвитку української духовної культури, розбудови і підтримки Помісної Автокефальної Православної Церкви України, розвитку вищої освіти в регіоні, духовно-патріотичного виховання молоді, духовної та освітньої і просвітницької підтримки українських воїнів-захисників та з інших суспільно важливих питань, зокрема в умовах широкомасштабної російсько-української війни 2014–2023 рр.

Певно, для них це зайве, незрозуміле і непотрібне на фоні свого самолюбівання та піару з одночасним ігноруванням наявних уже не один рік реальних загроз розвитку і проведення відкритої антиукраїнської, підривної та провокаційної діяльності окремими представниками у владі та поза владою, зокрема від ТУКЗ/КМКС, ОПЗЖ (зборище колишніх комуністів, есдепеушників (о), регіоналів та іншої антидержавної і корумпованої нечисті), Московського патріархату чи у співпраці з ними та їм подібними наявними антиукраїнськими силами на Закарпатті.

Якщо ж хтось хоче говорити про якусь дискримінацію чи ущемлення прав громадян України угорського етнічно-національного походження на Закарпатті, то тоді слід сказати про певне мовне гетто, в яке угорських українців загнала антиукраїнська політика відомих політичних лідерів та діячів від ТУКЗ/КМКС. Йдеться про те, що повний контроль за організацію освітнього процесу в українських школах з угорською мовою навчання на Закарпатті було на десятиріччя передано регіональною і державною владою під тотальний контроль керівництва та провідників ТУКЗ/КМКС (зокрема Лоція/Василя Брензовича, Ілдико Орос, Йосипа Борто та інших), а через них – під фактичний моніторинг та кореляцію державної влади Угорщини. Внаслідок цього навчання у цих школах було переведено виключно на угорську мову викладання всупереч законам України. Відповідно, нові покоління громадян України угорського етнічно-національного походження у багатьох чи в переважній більшості випадків після здобуття початкової, базової середньої, повної середньої освіти, а то й вищої освіти з угорською мовою навчання взагалі або частково не володіють повноцінно державною українською мовою, що призводить до проблем з їхнім працевлаштуванням, навчанням у професійних, передвищих та вищих закладах освіти і при спробі працевлаштування на державну службу. Окрім того, цим громадянам України у процесі навчання у підконтрольних ТУКЗ/КМКС з угорською мовою викладання закладах освіти часто подавалися ви-

кривлені (неправдиві) знання з історії, згідно з якими певна частина, а може, і переважна більшість, формувалася на основі антиукраїнської доктрини про те, що нібито Закарпаття – це 1000-літня територія Угорщини, яку спочатку відібрав Союз РСР, а після 24 серпня 1991 р. анексувала Україна. Відповідно, негативні наслідки такого навчання у закладах освіти з угорською мовою викладання потрібно негайно усунути українській владі, щоб недобросовісні політики від ТУКЗ/КМКС не тримали і надалі українських угорців у мовному гетто, що насправді вже призвело і призводить до певного ущемлення їхніх прав як повноцінних і рівних громадян України.

А при цьому на фоні вищезазначених обставин та російсько-української війни 2014–2023 рр. керівництво Закарпатської обласної ради та Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації цинічно і зухвало, всупереч думкам та відчуттям української громадськості проводить нагородження різними регіональними і державними відзнаками тих, хто ганьбить українську націю та Державу Україна, виступає з брехливими і підступними антиукраїнськими заявами та інтерв'ю як в Україні, так і за її межами, підігрує ворогам України та співпрацює з ними, наносячи шкоду авторитету Держави Україна на міжнародному рівні, та тим самим, на догоду ворогів утруднює рух України до членства в НАТО і Європейського Союзу, зокрема Ласло/Василя Брензовича (проти якого Службою безпеки України порушено кримінальну справу за ознаками державної зради і який втік з України та переховується в Угорщині), Ілдико Орос та їм подібним. А от борцям за незалежність України у ХХ столітті (кінця 80-х – початку 90-х рр. минулого століття) регіональна влада (облрада чи ОДА-ОВА) навіть вітання надіслати ніяк не може – усно чи через органи місцевого самоврядування, не кажучи вже про вручення давно заслужених державних і регіональних відзнак, вітання до 30-річчя ухвалення Декларації про державний суверенітет України чи 30-річчя відновлення незале-

жності України, чи до річниці створення Народного Руху України, чи до попередніх ювілеїв, чи до чергового Дня незалежності України ... А про надання якоїсь посиленої соціальної чи матеріальної допомоги потребуючим борцям за незалежність України у ХХ столітті навіть мови не йде. Забувають, чи не пам'ятають, чи не бажають, чи зневажають, чи не знають, чи це не їхня українська історія, чи не їх сивочолі борці за незалежність України, чи не їхня українська нація та не їхня Українська Держава...

2. Щодо постійного перекручування та фальсифікації політичної історії Українського Закарпаття, зокрема керівництвом Товариства угорської культури Закарпаття (КМКС), однойменною політичною партією угорців, місцевими сепаратистами та ворогами України, то слід звернути увагу на таке.

Угорська присутність на теренах Українського Закарпаття, яке з найдавніших часів заселяли і заселяють українці як титульна українська нація, зокрема спадкоємці білих хорватів, на своїй українській землі, не є 1000-літньою.

Розселення угорців (мадьяр) поетапно, частково та фрагментарно на теренах Українського Закарпаття нараховує близько 600 років, а не 1000 років, як про це трублять недобросовісні історики, політики та провокатори, зокрема і з числа депутатів Закарпатської обласної ради та окремих посадовців Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації. При цьому навіть у рамках останніх 600 років Українське Закарпаття у переважній більшості років не перебувало в цілому під постійним окупаційним пануванням та адміністративним управлінням Королівства Угорщини. Водночас не слід забувати і про те, що ціла низка угорських королів, принців та принцес мали частково українське походження через споріднення з видатними родами правлячих Великих князів Київських та інших українських князів. Так само, як свого часу у IX–XII ст. угорські племена – надалі Королівство Угорщини – отримували велику політичну, військову і духовну підтримку з боку українців та української держави Русі-

України. І відкриття вільного переходу з-під Києва у напрямку Дунайської низовини у Європі угорські племена у IX–X ст. отримали саме за політичної підтримки, згоди та сприяння Русі-України. Але чомусь найбільш галасливі та антиукраїнсько налаштовані діячі ТУКЗ/КМКС та однойменної політичної партії угорців, як й окремі політичні та державні діячі в Угорщині, про це забувають, а може, і не знають (через свою малоосвіченість чи обмеженість). Було чимало й інших позитивних віхів з історії спільної боротьби українців та угорців з різних віків і часів за свободу та національні права.

Що ж до окупаційного адміністративного управління Королівства Угорщини над українцями Закарпаття та у нашому краї, то реально окупаційна політично-адміністративна влада Королівства Угорщини над усім Українським Закарпаттям тривала тільки 57/56 років (за часів проголошення й існування Австро-Угорської імперії, 1867–1918 рр. та за часів угорської окупації Карпатської України, 1938/1939–1944 рр.). При цьому за ці короткі періоди окупаційний угорський режим виявив себе як варварський і дикунський у ставленні до титульної української нації: закрили всі україномовні школи, зневажали і гнітили українців за етнічно-національним походженням, проводили нелюдську і нехристиянську жорстоку політику насильницької асиміляції та репресій щодо українських православних єпископів, священників та вірних, масові політичні репресії, катування, ув'язнення, геноцид, убивства та позбавлення політичних і майнових прав щодо українців та представників інших національностей на Закарпатті, зокрема, окрім українців, і щодо євреїв та ромів.

Тільки за короткий період із 1938/1939–1944 рр. під час окупації пронацистським режимом Королівства Угорщини на чолі із регентом Міклошем Горті Карпатської України, військово-політичним союзником нацистського Третього Рейху, на теренах Закарпаття внаслідок нелюдської, нехристиянської, варварської і жорстокої політики було репресовано, ув'язнено, закатовано, відправлено до угорських і німецьких наци-

стських концентраційних таборів смерті та убито понад 250 000 людей, серед них українці, євреї, ромів...

При цьому за всі ці нелюдські і нехристиянські військові злочини перед людяністю і людством у 1938/1939–1944 рр. та, зокрема, перед українським народом і Державою Україна Угорщина, – як військово-політичний союзник нацистського Третього Рейху в роки Другої світової війни, – не попросила вибачення і не понесла відповідальності і понині. Хоча про таку відповідальність не пізно поставити питання перед Угорщиною і сьогодні.

Зате з підтримки керівництва Закарпатської обласної ради та Закарпатської обласної адміністрації – обласної військової адміністрації тривалий період у Закарпатському краєзнавчому музеї в місті Ужгороді (засновник – Закарпатська обласна рада) за кошти антиукраїнського і промосковського угорського уряду Віктора Орбана встановлено і відкрито велику експозицію (в трьох залах) під назвою «Закарпаття у період VIII – початку XX століть», відвідавши яку і переглянувши експонати, підібрані, зокрема, тенденційно з позицій угорської історіографії, складається враження, що Закарпаття нібито і справді понад 1000 років належало саме угорцям і Королівству Угорщини, навіть раніше, ніж вони взагалі з'явилися у Тисо-Дунайській низовині Європи. А щодо українців, то із експозиції взагалі важко щось зрозуміти, чи представники титульної української нації взагалі мали раніше якесь відношення до Закарпаття. Бо для необізнаних з історією нашого краю, може скластися враження, що угорці з'явилися на теренах Закарпаття раніше за будь-яких людей узагалі, а не тільки українців чи їхніх пращурів – білих хорватів. Таким чином, під опікою регіональної влади, маємо цілу експозицію у головному Обласному краєзнавчому музеї, яка у викривленому історичному дзеркалі та з антиукраїнських позицій розповідає і прославляє передусім історію угорської нації та Королівства Угорщини на теренах нашого краю – українській землі, а згадка про українську історію Закарпаття та українців у

період з VIII по початок XX століть фактично відсутня, не кажучи вже про попередні століття. До того ж на самому в'їзді в м. Ужгород, зі сторони с. Баранинці, біля пам'ятника Ендмунду Егану (убитому за підтримку знедолених закарпатських українців за правління окупаційного режиму Королівства Угорщини 22.01.1901 р.) роками красується великий камінь, пофарбований у національно-державні кольори Республіки Угорщини. З якого дива, важко зрозуміти, але цей факт має місце, а представники всіх рівнів державної влади та місцевого самоврядування нібито цього не помічають. Хоча Закарпаття зокрема і с. Баранинці Ужгородського району – це складова частина суверенної території Держави Україна, а не Угорщини.

Особливої уваги заслуговує і той факт, що всупереч Конституції України та Закону України «Про політичні партії», за сприяння недолугих чи продажних найвищих політичних керівників України свого часу було зареєстровано дві угорські політичні партії, які сформовані за етнічно-національною ознакою – «КМКС» партія угорців України» та «Демократична партія угорців України». А це, зі свого боку, відкрило прямий шлях до розвитку та утвердження угорського сепаратизму на Закарпатті та штучного створення політичних проблем з нібито якихось постійних порушень національних інтересів угорців в Україні. І незважаючи на те що Конституція України та Закон України «Про політичні партії» не допускають, зокрема, створення і діяльність політичних партій за національно-етнічною ознакою, низка політичних діячів цих політичних партій, зокрема у органах державної влади та місцевого самоврядування, провадять відкриту антиукраїнську діяльність і політику, статuti вищезазначених угорських партій в Україні по сьогодні не зняті з державної реєстрації. Виникає питання: чому?

Тож не дивно, що, зважаючи на вищевикладені факти і наявну «хворобу» імперської ущербності та величності, сьогоднішній промосковський тоталітарний правлячий режим Угорщини на чолі із «великим другом» путіна Віктором Орба-

ном та його резиденти й адепти на Закарпатті, як і представники ОПЗЖ чи Московського патріархату, так активно підігрують варварській військовій агресії реанімованого комуністично-кадебіського безбожного тоталітарного московського путінсько-гундяєвського режиму. Підігрують і намагаються дестабілізувати політичну і міжнаціональну ситуацію на Закарпатті на користь ворогів України.

І відбувається увесь цей антиукраїнський балаган за сприяння, мовчання, бездіяльності, потурання (можливого підкупу, продажності, запроданства і навіть зради) чи непрофесіоналізму окремих посадових осіб та депутатів Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної адміністрації, її відповідних департаментів і управлінь, Закарпатської обласної ради та, на жаль, навіть правоохоронних органів...

А в цей час найкращі сини і дочки українського народу, незалежно від їхнього етнічно-національного походження, віддають своє життя за свободу і незалежність України на фронті широкомасштабної російсько-української війни 2014–2023 рр.

3.А щодо нової антиукраїнської заяви-звернення до Президента України від імені нібито угорської громади та групи депутатів Закарпатської обласної ради, представників політичної партії та фракції «КМКС – політичної партії угорців України» з так званого угорського національного питання від 26.01.2023 р. (посилання: <https://zakarpattia-rada.gov.ua/uhorska-hromada-zakarpattia-zvernulasia-do-prezydenta-ukrainy-volodymyra-zelenskoho/>), яку відразу підтримали депутати облради від антиукраїнської політичної партії ОПЗЖ, то і за змістом, і за формою виголошення, і за антиукраїнською спрямованістю та риторикою, і за фактажем, і за вибраним часом – це не що інше, як чергова безпідставна, штучно надумана і брехлива провокація та сприяння (усвідомлене чи ні) ворогам України в умовах загострення російсько-української війни 2014–2023 рр. з метою дестабілізації політичної та міжнаціональної ситуації на Закарпатті та підризу авторитету

Держави Україна на міжнародному рівні, зокрема на рівні Європейського Союзу та НАТО. Звичайно, що всім в Україні та в країнах Європейського Союзу, США, Великобританії та інших передових демократичних державах світу зрозуміло, що жодних переслідувань та ущемлень прав і законних інтересів українських громадян за етнічно-національною ознакою не відбувається. Не проводиться в Україні і політика з дискримінації чи ущемлення прав та законних інтересів громадян України угорського етнічно-національного походження. Всі звинувачення з таких питань є безпідставними та надуманими. При цьому правдою є те, що українці та угорці, як й інші представники різних національностей на Закарпатті та в Україні в цілому, живуть у єдності, взаємоповазі, взаємопорозумінні, взаємодопомозі, сімейній злагоді і любові та разом успішно б'ють безбожних московських путінських-гундяївських рашистів на фронті російсько-української війни 2014-2023 рр. Бо народ завжди був і є мудрішим від безвідповідальних і часто продажних політиків, якими на сьогодні себе зарекомендували окремі політичні діячі від ТУКЗ/КМКС.

Тож наразі слово за українською державною владою... зокрема і регіональною... Як вона прореагує на цю явну антиукраїнську провокацію з боку окремих політиків із ТУКЗ/КМКС – поживемо і побачимо. І за потреби від імені української громадськості Закарпаття дамо оцінку та відсіч і окремим бездіяльним чи непрофесійним представникам у владі, й антиукраїнським провокаторам у краї...

Віктор Бедь,
*народний депутат України 1-го скликання,
єпископ Мукачівський і Карпатський
Православної Церкви України, військовий капелан,
президент Карпатського університету
імені Августина Волошина, голова Закарпатського
обласного товариства борців за незалежність
України у ХХ столітті, почесний голова
Закарпатської крайової організації
Народного Руху України Закарпаття,
27.01.2023 р.*

Представники української громадськості, зокрема, за участі активістів НРУ та духовенства ПЦУ, вшанували Героїв Карпатської України в м. Ужгород

14 березня 2023 р., в м. Ужгород, в рамках відзначення 84-ї річниці проголошення Карпатської України (1938/1939 – 1944) та 149-ї річниці від дня народження доктора отця Августина Волошина (17.03.1874, Келечин, Українське Закарпаття під окупацією Австро-Угорської імперії –

.07.1945, Москва, комуністично-радянська Бутирська в'язниця у районі Лефортово, Російська РФСР у складі Союзу РСР), Президента Карпатської України (1939 – 1944), Героя України (посмертно), борця за незалежність України у ХХ столітті було розпочато проведення громадських заходів з ушанування Героїв Карпатської України, які відзначають щорічно 14 – 15 березня.

В рамках заходів:

В кафедральному храмі апостола українського Андрія Первозваного Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України в м. Ужгород (вул. Ференца II Ракоці, 18 А) було відслужено молебень за мир і благополуччя в Україні, за перемогу українського народу і Українського війська над віроломними безбожними московськими путінсько-гундяєвськими окупантами і терористами та заупокійну літію за всіма полеглими у різні частини і віки нашими співвітчизниками і рідними, які віддали свої життя за незалежність України, Героями Карпатської України та доктором отцем Августином Волошином, Президентом Карпатської України, Героєм України, борцем за незалежність України у ХХ столітті;

Богослужіння очолив Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, військовий капе-

лан, президент Карпатського університету імені Августина Волошина, голова Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, почесний голова Закарпатської кра-

йової організації Народного Руху України у співслужінні протоієрея Юрія Гал, секретаря єпархіального управління, настоятеля парафії на честь первоверховних апостолів Петра і Павла у с. Лазещина Рахівського району, військового капелана, ієрея Іллі Канакіна, референта єпархіального управління, в. о. ректора Ужгородської української богословської академії, священника кафедрального храму апостола українського Андрія Первозваного у м. Ужгород та ієрея Олега Росоловського, священника кафедрального храму апостола українського Андрія Первозваного у м. Ужгород.

Після завершення богослужіння до присутніх у храмі з архієрейським словом звернувся Преосвященніший владика Віктор Бедь, який наголосив на святості та безсмертності прижиттєвого подвигу всіх полеглих Героїв України, та, зокрема, Героїв Карпатської України та новітніх Героїв – українських воїнів-захисників у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр.;

Представники української громадськості та духовенства Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України традиційно піднесли та встановили пам'ятний віночок біля меморіальної дошки на честь доктора отця Августина Волошина на будинку по вулиці А. Волошина, 46, який належав в 30-х роках Августину Волошину і його дружині Ірині Петрик-Волошин, та

в якому за їх життя було відкрито сиротинець для дітей;

Представниками духовенства Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України, за присутності представників української громадськості, біля символічної могили доктора отця Августина Волошина і його дружини Ірини Петрик-Волошин на території Закарпатського музею народної архітектури та побуду (вул. Капітульна, 33а) було запалено поминальні лампадки, піднесено корзину з живими квітами та відслужено заупокійну літію за згадуваними українськими достойниками. Богослужіння очолив Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський у співслужінні ієрея Іллі Канакіна та ієрея Олега Росоловського.

Після завершення богослужіння до присутніх з архієрейським словом звернувся Преосвященніший владика Віктор Бедь, який наголосив на святості та безсмертності прижиттєвого подвигу

Єпископ Мукачівський і Карпатський Віктор Бедь очолив чин похорону полеглою смертю героїв воїна Юрія Дердюка з с. Чорна Тиса

23 березня 2023 р., в с. Чорна Тиса Рахівського району, відбулося прощання з українським воїном-захисником Юрієм Васильовичем Дердюком (29.01.1977 – 18.03.2023), стрільцем-санітаром 2 механізованого відділення 3 механізованого взводу 2 механізованої роти механізованого батальйону військової частини А1302, який загинув смертю хоробрих і героїв у Бахмуті Донецької області 18 березня ц. р. в російсько-українській війні (2014 – 2023).

Церемонія прощання розпочалася біля батьківського будинку Героя в с. Чорна Тиса, опісля було проведено чин похорону.

Чин похорону очолив Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, військовий капе-

доктора отця Августина Волошина, Президента Карпатської України, Героя України (посмертно), борця за незалежність України у ХХ столітті та його вірної супутниці та дружини Ірини Петрик-Волошин.

Участь у заходах з ушанування Героїв Карпатської України в м. Ужгород, зокрема, взяли уповноважені представники Карпатського університету імені Августина Волошина, Ужгородської української богословської академії, Ужгородського гуманітарно-економічного коледжу КаУ ім. Августина Волошина, духовенства Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України, Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, Закарпатської крайової організації Народного Руху України, Християнсько-народної спілки Закарпаття та ГО «Молодь Закарпаття».

Пресслужба ЗКО НРУ

лан у співслужінні представників духовенства Мукачівсько-Карпатської і Закарпатської єпархій Православної Церкви України та Мукачівської греко-католицької єпархії Римського понтифікату. Після завершення заупокійного богослужіння до рідних та присутніх на похоро-

ні, з архієрейським словом звернувся Преосвященніший владика Віктор Бедь, який, зокрема, подякував матері за народження і належне виховання сина, як справжнього християнина, патріота України та хороброго воїна, і наголосив на святості та безсмертності подвигу полеглою українського воїна-героя Юрія Дердюка.

Провели в останню путь Героя мама, брат, рідні, близькі, односельчани, побратими, військовослужбовці, Ясінянський селищний голова Андрій Делятинчук, представники депутатського корпу-

су Ясінянської селищної ради та жителів навколишніх сіл.

Поховали українського воїна-героя Юрія Васильовича Дердюка з воїнськими почесними на

кладовищі біля Свято-Успенського храму в селі Чорна Тиса.

Пресслужба МКЄ ПЦУ

Представники української громадськості, НРУ та духовенства ПЦУ, на Красному полі та в с. Келечин вшанували Героїв Карпатської України (1938/1939 – 1944)

15 березня 2023 р., українська нація відзначила 84-ту річницю проголошення Карпатської України (1938/1939 – 1944).

15 березня 1939 р., Сойм Карпатської України у м. Хуст, у мовах вже часткової угорської окупації Українського Закарпаття (згідно рішень злочинного першого Віденського арбітражу від 02.11.1938 р.), фактичного розпаду Чехословацької Республіки, яка перестала існувати 14 березня та в умовах підступної і віроломної військової агресії пронацистського режиму Королівства Угорщини на чолі із регентом Міклошем Горті (військово-політичного союзника нацистського Третього Рейху) проголосив незалежність Карпатоукраїнської держави на теренах Закарпаття, обрав головою Сойму – законодавчого органу державної влади Августина Штефана (11.01.1893, Порошково, комітат Унг, Українське Закарпаття під окупацією Австро-Угорської імперії – 04.09.1986, Філадельфія, США), заступниками голови Сойму – Степана Росоху (27.05.1908, с. Драгово, комітат Марамарош, Українське Закарпаття під окупацією Австро-Угорської імперії – 20.04.1986, Торонто, Канада) та Федора Ревая (1890, Мирча, комітат Унг, Українське Закарпаття під окупацією Австро-Угорської імперії – 1945, Єнакієво Сталінської області, Українська РСР під окупацією московського комуністично-радянського Союзу РСР), президентом Карпатської України доктора отця Августина Волошина (17.03.1874, Келечин, комітат Марамарош, Українське Закарпаття під окупацією Австро-Угорської імперії – 19.07.1945, Москва, комуністично-радянська Бутирська в'язниця у районі Лефортово, Російська РФСР у складі Союзу РСР), ухвалив конституційні закони про Державний Гімн – «Ще

не вмерла Україна...», Державний Прапор – синьо-жовтий стяг, Державний Герб – червоний ведмідь на лівому срібному півполі й чотири сині та три золоті смуги у правому півполі та тризуб на середньому зубі.

З нагоди цієї пам'ятної і славної події в історії української нації та Держави України, 15 березня 2023 р., уповноважені представники української громадськості та національно-патріотичних організацій краю, зокрема, Закарпатської крайової організації Народного Руху України, за духовної підтримки Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України традиційно взяли участь у пам'ятних заходах з ушанування Героїв Карпатської України (1938/1939 – 1944) на Красному полі в с. Рокосово під Хустом та в с. Келечин на Міжгірщині (де народився Августин Волошин).

В рамках заходів:

До пам'ятного поклінного Хреста на честь Героїв Карпатської України на Красному полі було піднесено корзину із живими квітами, запалено поминальні лампадки та відслужено молебень за мир і благополуччя в Україні, за перемогу українського народу і Українського війська над віроломними безбожними московськими путінсько-гундяєвськими окупантами і терористами та заупокійну літію за всіма полеглими у різні частини віки нашими співвітчизниками і рідними, які віддали свої життя за незалежність України, Героями Карпатської України та доктором отцем Августином Волошином, Президентом Карпатської України, Героєм України, борцем за незалежність України у ХХ столітті;

Богослужіння очолив Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією

Православної Церкви України, військовий капелан, президент Карпатського університету імені Августина Волошина, голова Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, почесний голова Закарпатської крайової організації Народного Руху України у співслужінні протоієрея Юрія Гал, секретаря єпархіального управління, настоятеля парафії на честь первоверховних апостолів Петра і Павла у с. Лазещина Рахівського району, військового капелана, протоієрея Юрія Кадар, настоятеля парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Ганичі Тячівського району, протоієрея Крістіана Рушачака, настоятеля парафії

Преображення Господнього в смт Ясіня Рахівського району, ієрея Іллі Канакіна, референта єпархіального управління, в. о. ректора Ужгородської української богословської академії, священника кафедрального храму апостола українського Андрія Первозваного у м. Ужгород та ієрея

Олега Росоловського, священника кафедрального храму апостола українського Андрія Первозваного у м. Ужгород.

Після завершення богослужіння до присутніх з архієрейським словом звернувся Преосвященніший владика Віктор Бедь, який наголосив на святості та безсмертності прижиттєвого подвигу всіх полеглих Героїв України, та, зокрема, Героїв Карпатської України та новітніх Героїв – українських воїнів-захисників у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр.;

До пам'ятного Хреста на честь доктора отця Августина Волошина, Президентом Карпатської України (1939 – 1944), Героя України (посмертно), борця за незалежність України у ХХ столітті у с. Келечин Мукачівського району на Міжгірщині (де народився Августина Волошина) було піднесено корзину із живими квітами, запалено поминальні лампадки та відслужено молебень за мир і благополуччя в Україні, за

перемогу українського народу і Українського війська над віроломними безбожними московськими путінсько-гундяєвськими окупантами і терористами та заупокійну літію за всіма полеглими у різні часті і віки нашими співвітчизниками і рідними, які віддали свої життя за незалежність України, Героями Карпатської України та Августином Волошином, Президентом Карпат; Богослужіння очолив Преосвященніший владика Віктор Бедь у співслужінні ієрея Іллі Канакіна та ієрея Олега Росоловського.

Під час архієрейського слова, звертаючись до присутніх, Преосвященніший єпископ Віктор

Бедь, зокрема, наголосив на святості і безсмертності прижиттєвого подвигу Августина Волошина та звернув увагу присутніх на те, що вищезазначений пам'ятний знак в с. Келечин на честь Президента Карпатської України було встановлено за рішенням Закарпатської крайової

організації Народного Руху України та за ініціативи і безпосередньої участі Михайла Ляха, першого голови Міжгірської районної організації РУХу іще навесні 1990 р., в умовах існування московського комуністично-радянського окупаційного режиму Союзу РСР. Участь у відкритті даного пам'ятного знаку у той час, зокрема, взяли новообрані народні депутати України 1-го скликання (1990 – 1994) від антикомуністичної опозиції Левко Лук'яненко, голова Української Республіканської Партії та Віктор Бедь, голова Тячівської районної організації Народного Руху України. Також були присутні активісти РУХу, зокрема Петро Скунець, перший голова Закарпатської крайової організації Народного Руху України, Михайло Лях, на той час голова Міжгірської районної організації НРУ та інші.

До могли отця Івана Волошина, батька Августина Волошина, яка збереглася до наших днів на пагорбі старого цвинтаря у с. Келечин було піднесено корзину із живими квітами, запалено по-

минальні лампадки та відслужено заупокійну літію за небіжчиком. Богослужіння очолив Преосвященніший владика Віктор Бедь у співслужінні ієрея Іллі Канакіна та ієрея Олега Росоловського.

Участь у заходах з ушанування Героїв Карпатської України на Красному полі та в с. Келечин, зокрема, взяли уповноважені представники Карпатського університету імені Августина Волошина, Ужгородської української богословської

академії, Ужгородського гуманітарно-економічного коледжу КаУ ім. Августина Волошина, духовенства Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України, Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, Закарпатської крайової організації Народного Руху України, Християнсько-народної спілки Закарпаття та ГО «Молодь Закарпаття».

Пресслужба ЗКО НРУ

Представники української громадськості, крайового Руху та духовенства ПЦУ від Закарпаття вшанували Героїв Карпатської України на Верецькому перевалі

19 березня 2023 р., на Верецькому перевалі (на межі Мукачівського і Сколівського районів Закарпатської та Львівської областей), відбулося громадське молитовне ушанування полеглих смертю хоробрих і героїв січовиків Карпатської України (1938/1939 –

1944), які підступно були розстріляні катями пронацистського окупаційного режиму Королівства Угорщини та окупаційного режиму Республіки Польща на даному перевалі у березні – червні 1939 р.

Участь у пам'ятних заходах взяли представники української громадськості від Закарпатської та Львівської областей, духовенства Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України та Самбірсько-Дрогобицької єпархії Української Греко-Католицької Церкви, Львівської обласної ради та органів місцевого самоврядування Львівської області, політичної партії «Народний Рух України», політичної партії «Європейська Солідарність», політичної партії «Конгрес українських націоналістів», політичної партії «Правовий сектор», інших українських громадсько-політичних організацій, закладів середньої та вищої освіти та небайдужої громадськості.

Після запалення і покладання поминальних лам-

падок, піднесення корзин та букетів із живими квітами до пам'ятного Хреста на честь Героїв Карпатської України та хрестів на могилах перепохованих полеглих січовиків, звучання і співу Державного Гімну України «Ще не вмерла Україна...», представника-

ми духовенства Православної Церкви України та Української Греко-Католицької Церкви було відслужено молебень за мир і благополуччя в Україні, за національну і духовну єдність української нації, перемогу Українського війська над підступними безбожними московськими путінсько-гундяєвськими окупантами і терористами у російсько-українській війні (2014 – 2023), а також – заупокійну літію за полеглими смертю хоробрих і героїв нашими співвітчизниками і рідними, які у різні віки і часи віддали свої життя у боротьбі за незалежність України, полеглими у смертю хоробрих і героїв Героями Карпатської України (1938/1939 – 1944) та її Президента доктора отця Августина Волошина (17.03.1874 – 19.07.1945) та полеглими смертю хоробрих і героїв у наші дні українськими воїнами-захисниками у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр.

Богослужіння очолив Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, ке-

руючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, військовий капелан, президент Карпатського університету імені Августина Волошина, голова Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, почесний голова Закарпатської крайової організації Народного Руху України.

Поминальні заходи та богослужіння супроводжувалися співом Галицького академічного хору, під музичний супровід духового оркестру Національної академії сухопутних військ України імені Петра Сагайдачного.

Після завершення богослужіння, до присутніх з пам'ятним словом звернулися:

– Преосвященніший владика Віктор Бедь, народний депутат України 1-го скликання, який наголосив на безсмертності подвигу всіх Героїв, які у різні віки і часи віддали свої життя у боротьбі за незалежність України, зокрема, і полеглих Героїв Карпатської України та українських воїнів-захисників у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр.;

– Ірина Гримак, голова Львівської обласної ради;

– Олег Синютка, народний депутат України, фракція політичної партії «Європейська Солідарність»;

– Святослав Шеремета, голова комісії з питань культури, інформаційної політики промоції Львівської обласної ради;

– Микола Посівнич, історик-науковець. Участь у поминальних заходах також взяв Андрій Корнат, голова Народного Руху України.

Від Закарпатської області участь у поминальних заходах з ушанування розстріляних угорськими і польськими окупантами січовиків Карпатської України, зокрема, взяли: представники Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України, Карпатського університету імені Августина Волошина, Ужгородської української богословської академії, Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, Закарпатської крайової організації Народного Руху України, Християнсько-народної спілки Закарпаття, Закарпатського осередку ВГО «Молодий Народний Рух», ГО «Молодь Закарпаття» та ветеранів 212-го окремого батальйону (м. Ужгород) 101-шої окремої бригади Закарпаття територіальної оборони Збройних Сил України, учасники бойових дій в російсько-українській війні.

Пресслужба Закарпатського обласного Товариства борців за незалежність України у ХХ столітті

Представники української громадськості, місцевого самоврядування, РУХу, духовенства ПЦУ та МГКЄ вшанували Героїв Карпатської України на Яблунецькому перевалі

22 березня 2023 р., на Яблунецькому (Татарському) перевалі (на межі Рахівського і Надвірнянського районів Закарпатської та Івано-Франківської областей), відбулося громадське молитовне ушанування полеглих смертю хоробрих і героїв борців Карпатської України (1938/1939 – 1944), зокрема, карпатських січовиків, які підступно були закатовані до смерті та розстріляні катями

пронацистського окупаційного режиму Королівства Угорщини та окупаційного режиму Республіки Польща у березні – червні 1939 р. (в районі старої дороги через даний перевал)

Участь у пам'ятних заходах взяли представники української громадськості та депутатського корпусу від Ясінянської територіальної громади, духовенства Мукачівсько-Карпатської і Закарпатсь-

кої єпархій Православної Церкви України та Мукачівської греко-католицької єпархії Римського понтифікату, Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, Закарпатської крайової організації Народного Руху України, Християнсько-народної спілки Закарпаття, ВГО «Молодий Народний Рух», ГО «Молодь Закарпаття», інших українських громадсько-політичних організацій, педагогічного і учнівського колективу Лазещинського закладу середньої освіти I – III ступенів Ясінянської ТГ, професорсько-викладацького і студентського колективів Карпатського університету імені Августина Волошина та Ужгородської української богословської академії, учасники бойових дій в російсько-українській війні 2014 – 2023 рр., зокрема, ветерани 212-го (Ужгород) та 69-го (Рахівський район) окремих батальйонів 101-шої окремої бригади Закарпаття територіальної оборони Збройних Сил України, Добровольчого легіону «Свобода» та небайдужої громадськості.

Після запалення і покладання поминальних лампадок, піднесення корзин та букетів із живими квітами до пам'ятного Хреста на честь полеглих Героїв Карпатської України, звучання і співу Державного Гімну України «Ще не вмерла Україна...», представниками духовенства Мукачівсько-Карпатської та Закарпатської єпархій Православної Церкви України та Мукачівської греко-католицької єпархії Римського понтифікату було відслужено молебень за мир і благополуччя в Україні, за національну і духовну єдність української нації, перемогу Українського війська над підступними безбожними московськими путінсько-гундяєвськими окупантами і терористами у російсько-українській війні (2014 – 2023), а також – заупокійну літію за полеглими смертю хоробрих і героїв нашими співвітчизниками і рідними, які у різні віки і часи віддали свої життя у боротьбі за незалежність України, полеглими смертю хоробрих і героїв Героями Карпатської України (1938/1939 – 1944) та її Президента доктора отця Августина Волошина (17.03.1874 – 19.07.1945) та полеглими смертю

хоробрих і героїв у наші дні українськими воїнами-захисниками у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр.

Богослужіння очолив Преосвященніший Віктор Бедь, народний депутат України 1-го скликання, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, військовий капелан, президент Карпатського університету імені Августина Волошина, голова Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, почесний голова Закарпатської крайової організації Народного Руху України.

В ході пом'ятного заходу та після завершення богослужіння, до присутніх, зокрема, звернулися:

- Преосвященніший владика Віктор Бедь, який наголосив на безсмертності подвигу всіх Героїв, які у різні віки і часи віддали свої життя у боротьбі за незалежність України, зокрема, і полеглих Героїв Карпатської України (1938/1939 – 1944) та українських воїнів-захисників у російсько-українській війні (2014 – 2023);
- Андрій Делятинчук, Ясінянський селищний голова;
- Марія Рибалко, завідувач будинку культури с. Лазещина Ясінянської ТГ, ведуча даного пам'ятного заходу;
- Іван Бунтушак, учитель історії Лазещинського закладу середньої освіти I – III ступенів Ясінянської ТГ, заступник голови Рахівської районної організації Народного Руху України;
- Михайло Куриляк, ветеран добровільного легіону «Свобода»;
- та інші.
- Пам'ятний захід пройшов на високому патріотичному і духовному рівні.

Пресслужба Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті

Заява Проводу Закарпатської крайової організації про заборону Московського патріархату на території Закарпатської області

Заява Проводу Закарпатської крайової організації про заборону Московського патріархату на території Закарпатської області

З метою захисту національної безпеки, су-

веренітету і територіальної цілісності України, запобігання колабораціонізму, зокрема, в умовах російсько-української війни 2014 – 2023 рр., припинення розпалювання міжрелігійної ворожнечі, штучного розділення українського православ'я, недопущення викривлення правдивої історії українського націотворення, державного і церковного будівництва, проведення антихристиянської і антиукраїнської політики та дестабілізації суспільного життя і релігійного середовища в Україні, Провід Закарпатської крайової організації Народний Рух України звертається до голови Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації (Віктор МИКИТА), депутатського корпусу Закарпатської обласної ради (голова – Володимир ЧУБІРКО) та депутатського корпусу місцевих територіальних громад Закарпатської області з вимогою ухвалити відповідні рішення про заборону діяльності на території Закарпатської області, зокрема, всіх її місцевих територіальних громад, Російської Православної Церкви в Україні – так званої Української Православної Церкви Московського патріархату.

У зв'язку із тривалим та систематичним порушенням вимог Закону України «Про свободу совісті та релігійної організації», а саме, умисне ухилення від внесення відповідних змін до установчих статутних документів про свою справжню церковну належність до Московського патріархату чи про перехід до Української Православної Церкви (Православної Церкви України), статuti релігійних організацій Російської Пра-

вославної Церкви в Україні – так званої Української Православної Церкви Московського патріархату повинні бути зняті з державної реєстрації.

Вся церковна власність Російської Православної Церкви в Україні – так званої Української Православної Церкви Московського патріархату, зокрема, управління Мукачівської та Хустської єпархій, монастирів, духовних навчальних закладів та інших установ УПЦ МП на території Закарпатської області повинна бути націоналізована та передана Українській Православній Церкві (Православній Церкві України).

Релігійні громади Російської Православної Церкви в Україні – так званої Української Православної Церкви Московського патріархату, повинні змінити свою церковну підлеглість та добровільно вийти зі складу Московського патріархату, відповідно до Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації». У випадку відмовив від зміни своєї церковної підлеглості у добровільному порядку, все майно цих релігійних організацій, після зняття статутів про їх діяльність з державної реєстрації, слід націоналізувати та передати Українській Православній Церкві (Православній Церкві України).

Архітектурні пам'ятки місцевого значення, що перебувають у власності або користуванні Російської Православної Церкви в Україні – так званої Української Православної Церкви України Московського патріархату також слід передати у власність чи користування Української Православної Церкви (Православної Церкви України).

Під час зміни підлеглості єпархіальних управлінь, релігійних громад, монастирів, духовних навчальних закладів та інших релігійних організацій Російської Православної Церкви в Україні – Української Православної Церкви Московського патріархату на території Закарпатської області Служба безпеки України повинна здійснювати перевірку інформації щодо антиук-

раїнської чи будь-якої антидержавної діяльності або колабораціонізму з російською федерацією та, у разі підтвердження цієї інформації, вживати невідкладні заходи, щодо притягнення винних до кримінальної відповідальності згідно з чинним законодавством.

Одночасно, звертаємося до всіх земляків-закарпатців підтримати нашу заяву і долучитися до процесу очищення святої закарпатської землі від засилля антихристиянського і антиукраїнського Московського патріархату на території Закарпатської області. Також, звертаємося до По-

літичного Проводу Народного Руху України ухвалити відповідну заяву-звернення до Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України з вимогою ухвалити відповідні рішення про заборону діяльності Російської Православної Церкви в Україні – так званої Української Православної Церкви Московського патріархату на території суверенної Держави Україна.

м. Ужгород, 12 квітня 2023 р.

Провід Закарпатської крайової організації Народного Руху України

В Ужгородському замку провели презентацію унікальної фотовиставки «Україна. Томос. Фрагменти», приурочену до четвертої річниці отримання Томосу про автокефалію Православною Церквою України

19 квітня 2023 р., у Закарпатському обласному краєзнавчому музеї імені Тиводара Легоцького, провели вернісаж (презентацію) унікальної фотовиставки «Україна. Томос. Фрагменти», яка відкрилася 15 квітня ц. р. напередодні світлого свята Воскресіння Христового – Великодня 2023 року.

Фотовиставка приурочена до четвертої річниці з нагоди підписання та вручення Всесвятішим Варфоломієм I, Вселенським Патріархом, Предстоятелем Константинопольської Православної Церкви Томосу про автокефалію об'єднаної Помісної Автокефальної Православної Церкви України (5 – 6 січня 2019 року). У результаті отримання Томосу, дії церковної і світської влади в Україні та материнської Константинопольської Православної Церкви спрямовані на подолання наслідків розділення українського православ'я та укріплення Помісної Автокефальної Православної Церкви України. Експозиція охоплює фрагментарно майже 2000-літню історію українського церковного будівництва з 33-х – 70-х рр. I ст. і до наших днів (2023 р.). Організаторами фотовиставки виступили Мука-

чівсько-Карпатська єпархія Православної Церкви України (керуючий – Преосвященніший Віктор БЕДЬ, єпископ Мукачівський і Карпатський), Карпатський університет імені Августина Волошина (ректора – Марина ДУБ) та Спілка фотохудожників Закарпаття (голова – Володимир НЬОРБА).

В ході презентації, Преосвященніший Віктор БЕДЬ, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, військовий капелан, президент Карпатського університету імені Августина Волошина докладно розповів про майже 2000-літню історію українського церковного будівництва та 100-літню історію боротьби за автокефалію Української Церкви у ХХ – на початку ХХІ ст. ст., зокрема, і на Закарпатті, а також – про презентовані світлини. До присутніх, також з вітальними та змістовними словами звернулися: Микола ТИЩУК, директор Департаменту культури Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації, Віктор КРАВЧУК, заступник директора Департаменту культури Закар-

патської ОДА-ОВА, Іван ЛУКАЧУК, керівник представництва Міністерства закордонних справ України у м. Ужгород, Федір ПАСТИКА, головний спеціаліст Управління у справах національностей та релігій Закарпатської ОДА-ОВА та Андрея РОМАЙ, вчений секретар Закарпатського обласного краєзнавчого музею імені Тиводара Легоцького, які наголосили на важливості таких екскурсів у минуле – високодуховну і багатотисячолітню релігійну спадщину української духовної культури.

Автори світлин виставки: Василь ПИЛИП'ЮК

(1950 – 2017), Микола ТИНКАЛЮК, Іван БУРКАЛО, Ярослав ДУЛЕНКО, Володимир НЬОРБА, Іван СИДОР, Андрій СИДОР, Віктор ПОНЗЕЛЬ, Іван КЕЛЕЧЕН, Ярослав БІДЗІЛЯ (Україна), Богуміл ВАВРОУШЕК (1875 – 1939) (Чехословаччина), Микола-Аврелій КЕРЕСТЕНІ (1910 – 1969), Ладіслав ЦУПЕР (СЛОВАЧЧИНА) та Іоанніс ЛИКОУРІС (Греція).

Фото виставка триватиме до 29 квітня ц. р.

Пресслужба МКЄ ПЦУ

Єпископ Віктор Бедь: Репліка, щодо провокаційних заяв Дмитра Сидора, агента впливу і священника Московського патріархату в Україні

1. Чергова заява Дмитра Сидора, священника Московського патріархату на Закарпатті про намір переходу очолюваної ним в м. Ужгород парафії до Сербського патріархату, як завжди, це спроба психологічної маніпуляції, підміни понять, надання неправдивої інформації та зомбування свідомості віруючих та необізнаних у нормах канонічного права і церковній історії громадян. Дмитро Сидор добре відомий церковний авантюрист, агент впливу та священник Російської Православної Церкви в Україні, який з кінця 80-х – початку 90-х рр. минулого століття – до наших днів проводив і проводить надалі підривну антиукраїнську діяльність з поширення ідеології політичного русинства та «русского міру» на Закарпатті та в Україні.

З початком російсько-української війни 2014 – 2023 рр., Дмитро Сидор проводячи відверто антихристиянську, антиукраїнську діяльність та пропаганду на користь країни-агресора – російської федерації, систематично розпалював і розпалює надалі міжрелігійну ворожнечу на Закарпатті і в Україні, публічно зневажаючи, принижуючи і порушуючи конституційні права і сво-

боди громадян, зокрема, духовенства та віруючих Православної Церкви України на свободу віросповідання та їх законну і канонічну діяльність. .

2. З найдавніших часів і до 1721 р., закарпатські право-

славні єпархії перебували у складі Української (Руської) Церкви з центром митрополії у Києві у духовній єдності з Константинопольським патріархатом (до 1300 р. – Київської митрополії, з 1300 по 1458 рр. – Галицької митрополії, з 1401 по 1721 р. – Київської митрополії).

У 1721 р., московський цар Петро I проголосив створення Російської імперії та вперше в історії вжив термін «Росія» по відношенню до Московії, а відтак, порушивши церковні канони анексував і примусово ліквідував діяльність Української Православної Церкви з центром митрополії в Києві на користь Московської Церкви на окупованій Російською імперією частині розділеної території України.

Константинопольський патріархат не погодився з таким незаконним і неканонічним рішенням російської імперської влади про ліквідацію Української Православної Церкви з центром митрополії в Києві (1721) та не ухвалював відпові-

дного рішення про її ліквідацію.

Відтак, зокрема, закарпатські православні єпархії перейшли у пряме підпорядкування Константинопольського патріархату.

Після убивства у 1733 р. (доведення до смерті на допиті у в'язниці Хустського замку за доносом Мукачівського греко-католицького єпископа) святителя священномученика Досифея Феодоровича (? – 1733), архієпископа Мараморошського (1711 – 1733), керуючого Карпатською єпархією на Закарпатті, австрійська імперська та угорська окупаційна влада, порушуючи церковні канони, завершила примусовий процес ліквідації та заборони діяльності Православної Церкви на Закарпатті на користь Мукачівської греко-католицької єпархії Римського понтифікату (формально проголошеної у 1646 р.).

Константинопольський патріархат не погодився з такими незаконними і неканонічними діями австрійської імперської і угорської окупаційної влади та не ухвалював відповідного рішення про ліквідацію православних єпархій на Закарпатті.

Після розпаду двох імперій, Російської (лютий 1917 р.) та Австро-Угорської (жовтень – листопад 1918 р.), серед яких з початку XVIII – початку XX ст. ст. насильно було розділено і поневолено єдину українську націю, Державу Україна та заборонено діяльність Української Православної Церкви з центром митрополії в Києві (в духовній єдності із Константинопольським патріархатом), на теренах історичного Закарпаття, зокрема, з 1923 року було відроджено діяльність історичної древньої Карпатоукраїнської (під назвою – Карпаторуська) єпархії у складі новоствореної Православної Церкви Чеських земель і Словаччини Константинопольського патріархату на чолі з нововисвяченим Вископреосвященнішим Саватієм Врабець (03.02.1880 – 14.12.1959), архієпископ Празьким і всієї Чехословаччини (1923 – 1944). Дана Карпатоукраїнська (Карпаторуська) єпархія, після заборони її діяльності та репресій проти її духовенства з боку московського комуністично-радянського окупаційного режиму Союзу РСР у листопаді 1944 р. – січні 1946 рр., не була ліквідована Константи-

нопольським патріархатом і не передавалася у підпорядкування Московського патріархату, та вважалася і надалі формально існуючою на теренах Українського Закарпаття. 03 червня 2015 р. рішенням Архієрейського собору Української Автокефальної Православної Церкви України було відновлено діяльність Карпатоукраїнської (Карпаторуської) єпархії на Закарпатті під назвою Карпатська єпархія УАПЦ та призначено її адміністратора, на той час архимандрита Віктора БЕДЬ, на сьогодні – єпископа Мукачівського і Карпатського, керуючого Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, як спадкоємниці Карпатоукраїнської (Карпаторуської) єпархії Константинопольського патріархату відродженої у 1923 р.

У період з 1931 по 1945 рр., політичною владою Чехословацької Республіки (Прага), з метою недопущення національного і духовного об'єднання українців Закарпаття (Підкарпатської Русі – Карпатської України), з порушенням церковних канонів та в супереч волі Константинопольського патріархату, на теренах історичного Закарпаття (Підкарпатської Русі – Карпатської України) було проголошено створення Мукачівсько-Пряшівської єпархії Сербського патріархату. Таким чином, на території історичного Закарпаття почали діяти:

канонічно відновлена у 1923 р. історична древня Карпатоукраїнська (Карпаторуська) єпархія Константинопольського патріархату (1923 – 2015 рр.), правонаступниця православних єпархій, що діяли на Закарпатті з найдавніших часів у складі Української Православної Церкви з центром митрополії у Києві до 1721 р. та у прямому підпорядкуванні Константинопольського патріархату до 1733 р., надалі Карпатська єпархія Української Автокефальної Православної Церкви України (2015 – 2018 рр.), Карпатська єпархія Української Автокефальної Православної Церкви Константинопольського патріархату (жовтень – грудень 2018 р.) та на сьогодні – Мукачівсько-Карпатська єпархія Православної Церкви України (15 грудня 2018/05 січня 2019 рр. – по даний час);

та новостворена з порушенням церковних канонів Мукачівсько-Пряшівська єпархія Сербського патріархату (1931 – 1945 рр.), яка надалі в жовтні 1945 р. за рішенням Архієрейського Собору/Синоду Сербського патріархату була передана до Московського патріархату (Російської Православної Церкви, зокрема, її Українського екзархату) і яка по сьогоднішній день, під назвою (після поділу на дві єпархії) Мукачівська (1945 р. – по даний час) (керуючий – Федор Мамасуєв, єпископ Московського патріархату з проживанням в м. Мукачево) та Хустська (1994 р. – поданий час) (керуючий – Марк Петровцій, єпископ Московського патріархату з проживанням у м. Хуст) єпархії РПЦвУ (УПЦ МП) і надалі перебувають у складі Російської Православної Церкви в Україні, зокрема, її структурного підрозділу під назвою – так званої Української Православної Церкви Московського патріархату.

Що ж до питання, чи можуть приходи РПЦвУ (УПЦ МП), та, зокрема, парафія Московського патріархату в м. Ужгород, настоятелем якої є Дмитро Сидор, перейти до Сербського патріархату з відповідною реєстрацією (перереєстрацією) свого статуту в органах державної влади України? Відповідаю – ні, не можуть! Тому, що окрім чисто формалізованих статей Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», в церковному просторі тих чи інших світових конфесій, діють іще і норми канонічного права, які враховуються при визначенні права на діяльність тієї чи іншої конфесії на території суверенної Держави Україна, та, зокрема, щодо допустимості державної реєстрації їх статутів в Україні.

У відповідності до канонічних норм Вселенського Православ'я, яких дотримуються всі Помісні Автокефальні Православні Церкви у світі (окрім агресивної, розкольницької та безблагодатної на сьогодні Російської Православної Церкви), на канонічній території України можуть створюватися та діяти тільки релігійні організації Помісної Автокефальної Православної Церкви України. Отже, Сербська Православна Церква, як і будь-яка інша Помісна Автокефальна

Православна Церква у світі, окрім Помісної Автокефальної Православної Церкви України, не мають канонічного права на створення своїх релігійних організацій в Україні. Відтак, Сербська Православна Церква не має канонічного права прийняти до свого складу будь-яку релігійну організацію, яка діє на території суверенної Держави Україна, зокрема, і парафію Московського патріархату в м. Ужгород, яку очолює Дмитро Сидор.

Що ж до пустопорожніх та свідомо провокаційних заяв Дмитра Сидора, агента впливу та священника Московського патріархату в Україні, то вони спрямовані на подальше підтримування штучно спланованого і створеного Москвою політичного розділення Українського Православ'я з метою проповідування розкольницьких, антихристиянських і антиукраїнських ідей «русского міра» та провокування міжрелігійного протистояння на Закарпатті і в Україні в умовах російсько-української війни 2014 – 2023 рр.

Діяльність таких, нібито «церковних» діячів, як Дмитро Сидор насправді немає ніякого відношення до справжньої діяльності священнослужителя Церкви Христової та носить виключно провокаційний, антихристиянський, антиукраїнський та промосковський політичний характер, з метою різного роду психологічних маніпуляцій, підміни понять, надання неправдивої інформації та зомбування свідомості віруючих і необізнаних в питаннях канонічного права та церковної історії громадян України в інтересах ворожих до нас Московського патріархату та країни агресора – російської федерації.

+ Віктор Бедь,
єпископ Мукачівський і Карпатський,
керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією
Православної Церкви України,
м. Ужгород,
26 квітня 2023 р.

В Ужгороді, за участі представників української громадськості, духовенства та влади молитовно вшанували День пам'яті жертв політичних репресій в Україні

21 травня 2023 р., в м. Ужгород у сквері Небесної Сотні біля пам'ятника на честь полеглих жертв політичних репресій, за участі представників української громадськості, духовенства та влади було молитовно вшановано День пам'яті жертв політичних репресій в Україні.

До підніжжя пам'ятника на честь полеглих жертв політичних репресій в Україні було піднесено запалені поминальні лампадки та корзини із живими квітами.

Відтак, представниками духовенства Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України та Мукачівської греко-католицької єпархії Римського понтифікату було відслужено заупокійну літію за українськими жертвами політичних репресій.

Богослужіння очолив Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, військовий капелан, президент Карпатського університету імені Августина Волошина.

Після завершення поминального богослужіння, до присутніх звернулися: Преосвященніший

ПЦУ схвалила перехід на новий календар: Різдво – 25 грудня

Православна церква України (ПЦУ) на Архієрейському соборі в Києві ухвалила рішення про перехід на новий календар.

Як написала українська служба Бі-Бі-Сі, проти переходу проголосував лише один єпископ із 53, ще один утримався.

Формально потім перехід ще має схвалити помісний собор церкви 27 липня 2023 року за участю мирян. Проте, як повідомили Бі-Бі-Сі представителі ПЦУ митрополит Київський і всієї України Епіфаній та низка інших єпископів, питання вже вирішене, з 1 вересня буде перехід. Відтак Різдво відзначатимуть вже 25 грудня, а не 7 січня.

владика Віктор Бедь, Роман Децик, Павло Федака, Михайло Басараб, Ольга Курнат, Антоніна Вчорашня та Володимир Матейко.

Участь у поминальному заході взяли представники духовенства Мукачівсько-Карпатської

єпархії Православної Церкви України, Мукачівської греко-католицької єпархії Римського понтифікату, Карпатського університету імені Августина Волошина, Ужгородської української богословської академії, Закарпатського відділення Всеукраїнського товариства політично репресованих, Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, Закарпатського осередку Всеукраїнського ветеранського товариства Української Гельсинської Спілки, Закарпатської крайової організації Народного Руху України, Закарпатської крайової «Просвіти», Християнсько-народної спілки Закарпаття, ГО «Молодь Закарпаття», Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації, Закарпатської обласної ради, Ужгородської міської ради та небайдужої громадськості.

Пресслужба МКЄ ПЦУ

Водночас це не стосуватиметься Великодня і деяких інших свят, зокрема Трійці.

Як пише tsn.ua з посиланням на митрополита Переяславський і Вишневський Олександр (Драбинко), перехід на новий церковний календар не буде обов'язковим для всіх – тобто парафії за власним бажанням зможуть звершувати богослужіння за старим стилем.

У лютому стало відомо, що Українська греко-католицька церква (УГКЦ) перейде на григоріанський календар у святкуванні нерухомих свят з 1 вересня 2023 року.

За даними опитування, проведеного соціологіч-

ною групою «Рейтинг» ще в листопаді 2022 року, кількість тих, хто підтримував ідею перенесення святкування Різдва на 25 грудня, за рік «значно» зросла: з 26% до 44%.

Більшість православних церков світу, як і Римо-

католицька церква та більшість протестантських церков, святкують Різдво 25 грудня за сучасним григоріанським календарем чи новоюліанським.

Джерело: radiosvoboda.org

Закарпатська облрада заборонила діяльність філії РПЦ – УПЦ МП на території області

Відповідне рішення прийняли сьогодні, 1 червня, на засіданні десятої сесії Закарпатської обласної ради VIII скликання.

Згідно результатів голосування, рішення “Про зміцнення національної безпеки у сфері діяльності громадських та релігійних організацій на території Закарпатської області”, підтримали 47 обласних депутатів.

У рішенні, зокрема вказано: «Заборонити на території Закарпатської області діяльність релігій-

них, церковних, громадських та інших організацій, які співпрацюють або пов’язані з країною-агресором російською федерацією».

До заборони у рішенні депутати додають рекомендації правоохоронним органам забезпечити швидке та дієве реагування на виявлення фактів ведення антиукраїнської пропаганди з боку представників релігійних, громадських та інших організацій.

Джерело: mukachevo.net

Відбулася звітно-виборна конференція Закарпатської крайової організації Народного Руху України

24 червня 2023 р., в м. Ужгород, відбулася звітно-виборна конференція Закарпатської крайової організації Народного Руху України. Участь у конференції взяв Андрій КОРНАТ, голова Народного Руху України, який виступив

перед однопартійцями та, зокрема, зупинився на основних завданнях РУХу в умовах російсько-української війни 2014 – 2023 рр. і на перспективі.

Відтак, з інформацією про головні досягнення крайової організації за звітний період і завдання на майбутнє виступив почесний голова Закарпатської крайової організації Народного Руху України, голова Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті Віктор БЕДЬ. За пропозицією Віктора БЕДЬ, всі присутні хвилиною мовчання вшанували світлу пам’ять всіх полеглих смертю хоро-

брих і героїв українських воїнів, добровольців, волонтерів, полонених і мирних співвітчизників у російсько-українській війні 2014-2023 рр.

Із звітною доповіддю, за дорученням голови організації, виступив Віктор

ПОНЗЕЛЬ, голова Управи Закарпатської крайової організації НРУ.

Участь у обговоренні питань порядку денного та вищезазначених виступів, взяли: Олександр ЧЕРЕПАХА, заступник голови крайової організації, Михайло СОЙМА, голова Тячівської районної організації, Дмитро ГАЛУШКА, голова Березівської районної організації, Іван БОНТУШАК, заступник голови Рахівської районної організації, Михайло БАСАРАБ, почесний голова Мукачівської районної організації, Світлана КРАСНА, голова Хустської районної організації, Владислав СЕМЙОН, голова Ужгородської

районної організації та Олександр САЗОНОВ, голова Ужгородської міської організації Народного Руху України.

За результатами внесених пропозицій та голосування, конференція обрала наступні керівні органи Закарпатської крайової організації Народного Руху України:

Олександра ЧЕРЕПАХУ – головою крайової організації;

Віктора ПОНЗЕЛЯ – першим заступником голови крайової організації;

Олександра САЗОНОВА – заступником голови крайової організації;

Миколу ЧЕХА – заступником голови крайової організації.

Членами Проводу Закарпатської крайової організації НРУ:

Віктора БЕДЬ – почесного голову крайової організації;

Олександра ЧЕРЕПАХУ – голову крайової організації;

Віктора ПОНЗЕЛЯ – першого заступника голови крайової організації;

Олександра САЗОНОВА – заступника голови крайової організації, голову Ужгородської міської організації;

Миколу ЧЕХА – заступника голови крайової організації, заступника голови Тячівської районної організації;

Ярослава БІДЗІЛЮ – голову Мукачівської районної організації;

Юліана БЕДЬ;

Антоніну ВЧОРАШНЮ;

Івана КЕЛЕЧЕН;

Романа ЧИЙПЕШ.

Почесними члена Проводу крайової організації:

Михайла БАСАРАБА;

Марію ЖАБЛЯК.

Членами Ради Закарпатської крайової організації НРУ:

Віктора БЕДЬ – почесного голову крайової організації;

Олександра ЧЕРЕПАХУ – голову крайової організації;

Віктора ПОНЗЕЛЯ – першого заступника голо-

ви крайової організації;

Олександра САЗОНОВА – заступника голови крайової організації, голову Ужгородської міської організації;

Миколу ЧЕХА – заступника голови крайової організації, заступника голови Тячівської районної організації;

Ярослава БІДЗІЛЮ – голову Мукачівської районної організації;

Дмитра ГАЛУШКО – голову Берегівської районної організації;

Світлану КРАСНУ – голову Хустської районної організації;

Івана САВЧУКА – голову Рахівської районної організації;

Владислава СЕМЙОН – голову Ужгородської районної організації;

Михайла СОЙМУ – голову Тячівської районної організації;

Віктора БЕДЬ;

Юліана БЕДЬ;

Антоніну ВЧОРАШНЮ;

Івана КЕЛЕЧЕН;

Романа ЧИЙПЕШ.

Почесними членами Ради крайової організації:

Михайла БАСАРАБА;

Марію ЖАБЛЯК.

Членами контрольно-ревізійної комісії Закарпатської крайової організації НРУ:

Ірину КРАВЕЦЬ;

Василя ЛИЗАНЕЦЬ;

Йосифа ШАРІ.

Відтак, із заключним словом до учасників конференції звернулися Андрій КОРНАТ, голова Народного Руху України та Олександр ЧЕРЕПАХА, голова Закарпатської крайової організації НРУ.

Пресслужба ЗКО НРУ

Московських попів законно виселили з Києво-Печерської лаври

Свято-Успенська Києво-Печерська Лавра (чоловічий монастир) УПЦ мп програла суд Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра» у справі про усунення перешкод у користуванні майном.

двері Успенського собору та Трапезної Церкви з Трапезною палатою опечатано, а представників монастиря не було допущено у культові споруди для проведення богослужінь та релігійних обрядів.

Позов від церковників надійшов до суду на початку року. Вони не погоджувалися з розірванням договорів про почасове безоплатне користування Успенським собором та Трапезною церквою з Трапезною палатою (вулиця Лаврська, 9) для проведення богослужінь та релігійних обрядів.

Таке рішення 27 грудня 2022 року ухвалив Національний заповідник, прислухавшись до рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики та рішення РНБО від 1 грудня 2022 року «Про окремі аспекти діяльності релігійних організацій в Україні і застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)».

Аргументами позивача слугувало те, що Свято-Успенська Києво-Печерська Лавра УПЦ мп тривалий час користується культовими спорудами державної власності. Натомість рішення заповідника, на думку релігійної організації, обмежує їх у проведенні богослужінь та обрядів, що суперечить ч. 2 ст. 17 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації». Будь ласка, читайте текст після реклами

Крім цього, позивач озброївся постановою Кабміну від 27 травня 2022 року №364 «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану». У цьому документі сказано, що договори оренди державного та комунального майна, термін дії яких завершується у період воєнного стану, вважаються продовженими на період дії воєнного стану та протягом чотирьох місяців з дати припинення чи скасування воєнного стану.

Варто наголосити: після повідомлення УПЦ мп про розірвання договорів 31 грудня 2022 року

Крім цього, протягом 2-5 січня працювала комісія для приймання-передачі майна державній установі, яке створив Національний заповідник «Києво-Печерська лавра».

13 червня Господарський суд Києва мав розглянути позов Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври УПЦ мп по суті. Однак на електронку суду надійшло клопотання від адвоката церковників Микити Чекмана, який просив відкласти розгляд справи через його відсутність. Таке ж клопотання надіслав й інший адвокат, який перебував у відрядженні у Львові. Феміда відхилила прохання представників позивача і наголосила: неявка у судові засідання сторін, належним чином повідомлених про час та місце цього засідання, не перешкоджає розгляду справи у судовому засіданні

Як з'ясував суд, два договори про почасове безоплатне користування Успенським собором та Трапезною церквою з Трапезною палатою закінчилися 31 грудня 2022 року. За твердженнями Феміди, це були договори позички, а тому не підпадають під дію закону про оренду державного та комунального майна та урядової постанови, якою козирили церковники.

Що стосується аргументів позивача щодо обмеження у проведенні богослужінь та обрядів, то господарський суд зробив висновок: передача майна державного майна у безоплатне користування здійснюється за рішенням Київської міської державної адміністрації. Водночас частина 2 статті 9 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» забороняє передавати державне або комунальне майно в безоплатне користування або позичку.

«Суд дійшов висновку, що за відсутності додат-

кових угод про продовження дії договорів № 1-б та № 2-б від 17 червня 2016 року позивач не має права користуватися державним майном, будівлями Успенського собору та Трапезної церкви з Трапезною палатою. Наведені обставини у сукупності свідчать про відсутність правових підстав для задоволення позовних вимог Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври (Чоловічий монастир) Української православної церкви», – зазначено у рішенні суду.

Рішення господарського суду може бути оскаржено до апеляційного суду протягом двадцяти днів.

Нагадаємо, у квітні колишній намісник Києво-Печерської Лаври митрополит Павло отримав підозру від Служби безпеки України. Будь ласка, читайте текст після реклами

У Раді зареєстрували законопроект про скасування відстрочки для здобувачів другої вищої освіти

У Верховній Раді зареєстрували законопроект про скасування відстрочки для чоловіків, що здобувають другу вищу освіту. Однак у самому проекті закону є певні нюанси щодо мобілізації цих студентів.

Про це в ефірі телемарафону розповів член парламентського комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, а також член фракції партії “Слуга народу” – Федір Веніславський. Він зазначив, що після прийняття цього закону мобілізуватимуть не всіх чоловіків, що захотіли здобути вищу освіту вдруге.

Що буде з відстрочкою після прийняття проекту закону

Веніславський заявив, що, за інформацією від міністерства освіти і науки, у 2019 – 2021 роках студентів віком від 25 років і старше було близько 40 тисяч осіб. Однак уже у 2022 році таких студентів стало понад 106 тисяч.

“Цьогоріч цифри також наближаються до 100 тисяч. Це означає, що 60 тисяч чоловіків вирішили скористатися такою можливістю для уникнення призову”, – наголосив він.

Нардеп також наголосив, що деякі заклади вищої освіти відкрили набір на контракт за денною

30 березня управління майном Лаври перейшло до держави, бо саме держава є власником цих об’єктів

Також суд відхилив позов представників Української православної церкви московського патріархату, які не хотіли покидати територію Києво-Печерської Лаври.

Керівництво Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» вимагало від монахів УПЦ мп покинути всю територію Лаври до 29 березня. Національний заповідник не продовжив дію оренди для УПЦ московського патріархату в чоловічому монастирі Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври через порушення орендних умов представниками УПЦ (мп).

Проте служителі московського патріархату відмовилися покидати стіни Лаври.

формою навчання, щоб дати можливість чоловікам, які вже мають освіту, вступити на навчання та отримати відстрочку від мобілізації.

Веніславський також зазначив, що ці “абітурієнти” вступали у заклади з нижчим освітнім рівнем ніж мали ці чоловіки. Зокрема, це могли бути професійно-технічні заклади, коли ці “студенти” вже мали вищу освіту на іншій спеціальності.

Саме тому нардеп зареєстрував законопроект про скасування відстрочки для чоловіків, що здобувають другу вищу освіту. За його словами, це дозволить перекрити лазівку для відстрочення мобілізації при навчанні в університеті.

Я запропонував, щоб люди, які навчаються у послідовних видах освіти, мали право на відстрочку. А ті, хто вступив на другу, третю, четверту вищу освіту після 30 років таким правом на відстрочку скористатися не могли, – підкреслив Веніславський.

Наостанок народний депутат висловив сподівання, що після прийняття цього законопроекту його дія пошириться і на чоловіків, що вступили до “вишів” у 2022 році, а саме після початку повномасштабного вторгнення.

Джерело: 24 канал

Російсько-українська війна

Данілов: Росія стягує все можливе, головні бої ще попереду

Україна готується до ескалації з боку Росії у найближчі тижні, переконаний секретар Ради нацбезпеки та оборони Олексій Данілов.

“Росія готується до максимальної ескалації. Вона стягує все можливе, проводить навчання і тренування”, – сказав він в інтерв’ю Sky News.

За словами Данілова, українська влада не виключає жодного сценарію розвитку подій у найближчі два-три тижні.

Росія готується до нового наступу в Україні: що на це вказує

США дадуть Україні ракети дальністю до 150 км – Reuters

На підготовку Росії до нового наступу в Україні вказують й західні, й українські та російські джерела.

Військово-політичне командування України попереджає про це з грудня. А генсек НАТО Єнс Столтенберг у понеділок заявив, що немає жодних ознак того, що Росія готується до мирних переговорів.

Головні бої – попереду

Секретар РНБО не виключив, що Володимир Путін спробує здійснити ще одну атаку з півночі, півдня і сходу, як це сталося 24 лютого минулого року – можливо, навіть приурочивши її до річниці вторгнення.

Він переконаний, що головні бої ще попереду.

“Ми пройшли через великий складний період, але я впевнений, що головні бої ще попереду, і вони відбудуться цього року протягом двох-трьох місяців. Це будуть визначальні місяці у

війні”, – сказав Данілов.

Секретар РНБО припускає, що участь у новому масштабному наступі РФ братиме приблизно половина з понад 320 тисяч мобілізованих російських солдатів. І частина з них вже перекинута в Україну.

Підтримка заходу

Данілов запевнив, що українські військові готуються до всіх можливих варіантів розвитку подій і цього разу мають значно більшу підтримку від західних партнерів, ніж 12 місяців тому.

“Ті країни, які допомагають нам у нашій боротьбі, почали надавати нам максимальну допомогу”, – сказав Данілов.

Зокрема, напередодні агентство Reuters із посиланням на американських чиновників повідомило, що США найближчим часом мають намір передати Україні ракети дальністю до 150 км.

Як західні винищувачі допоможуть Україні перемогти Росію у повітрі та на землі

США не планують надсилати Україні F-16.

Польща і Франція готові про це подумати

Раніше видання Bloomberg з посиланням на джерела, близькі до Кремля, повідомляло, що новий наступ Росії може розпочатися в лютому-березні. Це нібито має статися до того, як Київ отримає танки зі США та Європи.

Хочете отримувати головні новини в месенджер? Підписуйтеся на наш Telegram або Viber!

Джерело: www.bbc.com

Генштаб оновив втрати російської армії за добу: ще мінус 870 окупантів

Генеральний штаб Збройних сил України подав свіжу статистику щодо втрат армії Російської Федерації від початку повномасштабної агресії – станом на ранок 6 лютого.

За даними Генштабу, за добу 5 лютого підтвер-

джено знищення приблизно 870 російських солдатів, 11 танків, 10 бронемашин, 5 артсистем, 1 РСЗВ, 13 одиниць автотехніки.

Загальні бойові втрати противника з 24.02.2022 року до 06.02.2023 року орієнтовно склали:

- особового складу – 132160 (+870) осіб
- ліквідовано
- танків – 3231 (+11) од,
- бойових броньованих машин – 6415 (+10) од,
- артилерійських систем – 2231 (+5) од,
- РСЗВ – 461 (+1) од,
- засобів ППО – 227
- літаків – 294,
- гелікоптерів – 284,
- БПЛА оперативно-тактичного рівня – 1958
- крилатих ракет – 796,
- кораблів/катерів – 18,

- автомобільної техніки та автоцистерн – 5104 (+13) од,
- спеціальної техніки – 203.

У дужках – зміна показника порівняно з даними 5 лютого.

Дані уточнюються.

Дані орієнтовні. Слід розуміти, що зміна за день (+X) не обов'язково означає, що стільки одиниць чи осіб було знищено попередньої доби – ідеться про зміну загального показника, які верифікували станом на таку дату.

Джерело: novynarnia.com

Рахунок йде на тижні, РФ може перемогти: Дуда закликав Захід негайно дати Україні

Дуда попередив, що РФ може перемогти Україну, якщо Київ терміново не отримає необхідне озброєння.

Росія може перемогти Україну, якщо Захід терміново не поставить зброю Києву для протистояння агресору.

Про це президент Польщі Анджей Дуда заявив в інтерв'ю газеті Le Figaro.

На думку Дуди, диктатор РФ не має успіхів на фронті, але смерть десятків тисяч полеглих окупантів його не зупинить. За словами президента Польщі, “Росії начхати на людські життя”.

“Так, можуть, якщо Україна не отримає допомоги дуже терміново. Вони не мають сучасної військової інфраструктури, але є люди! Якщо найближчими тижнями не відправимо Україні військову техніку, Путін може перемогти. Він може перемогти і ми не знаємо, де він зупиниться”, – відповів Дуда на запитання, чи можуть росіяни виграти війну.

Натомість польський лідер наголосив, що “питання територіальних рішень можуть вирішувати лише українці, бо йдеться про їхню територію”.

“Якщо хтось хоче віддати території Росії у концесію, нехай віддає свою! Давайте поважатимемо українців, які борються за свою Батьківщину”, – зазначив Дуда.

Нагадаємо, Анджей Дуда також заявив, що винищувачі F-16 вимагають дуже серйозного обслуговування, тому “недостатньо просто відправити кілька літаків F-16 для України”.

Раніше секретар РНБО Олексій Данілов анонсував нове засідання у форматі “Рамштайн” та наголосив, що там буде “багато цікавих речей”. Йтиметься традиційно про постачання Україні зброї.

Крім того, Олексій Данілов розповів, що Росія вже почала свій великий наступ, з яким в агресора виникли проблеми.

Військовий експерт Владислав Селєзньов вважає, що попри очікування різкого масштабного наступу росіян, цього не сталося. Наразі активізація окупантів розпочалася на кількох напрямках: Куп'янському, Лиманському, Бахмутському, Авдіївському та Вугледарському.

Джерело: tsn.ua

Під Вугледаром розгромили батальйон “Алга” з Казані: вцілілих записали у дезертири

Про такі втрати анонімно розповів один з російських добровольців. 24 березня Казанський гарнізонний військовий суд розглядатиме позов колишнього військового з “Алга”, спрямований до

військового комісаріату Татарстану та своєї військової частини.

Звинувачують у дезертирстві

Після закінчення чотиримісячного контракту

окупант та його товариші по службі здали зброю і написали рапорти про звільнення. Відповідні документи підписали командири роти й батальйону. Проте командир 72-ї бригади відмовився підписувати рапорти без пояснення причин.

Казанські добровольці все одно повернулися додому. Проте щодо них завели перевірку у кримінальній справі про самовільне залишення частини та дезертирство.

Посадять – значить, посадять. Просто виходить неприємно... Мене контузило під час контрнаступу української армії на Херсонському напрямку, на правому березі Дніпра, – каже загарбник.

Кинули на м'ясо

За словами росіянина, вони тримали оборону внизу, їх було видно як на долоні. Багато людей із батальйону загинуло. Окупант каже, що, ймовірно, половина.

За словами військового, його накрило ударною хвилею. Після відступу російських військ із Херсона їх почали виводити на інший бік Дніп-

Угорщина заблокувала спільну заяву ЄС про ордер на арешт Путіна в Гаазі – ЗМІ

Угорщина заблокувала спільну заяву країн-членів Європейського Союзу щодо видання Міжнародним кримінальним судом у Гаазі ордеру на арешт президента Росії Володимира Путіна.

Про це, як пише “Європейська правда”, з посиланням на поінформованих співрозмовників повідомляє агенція Bloomberg.

Через вето Будапешта заяву від свого імені опублікував головний дипломат ЄС Жозеп Боррель, у якій рішення Міжнародного кримінального суду він “узв’язав до відома”

“ЄС розглядає рішення МКС як початок процесу підзвітності та притягнення російських лідерів до відповідальності за злочини і звірства, які вони замовляють, дозволяють або вчиняють в Україні”, – йдеться в заяві Борреля, опублікованій у неділю ввечері.

Крім того, в понеділок міністри юстиції ЄС оприлюднили власну заяву на підтримку рішення Міжнародного кримінального суду, яку Угорщина, знову-таки, не підписала.

ра.

Окупант жалівся, що мав тиск та майже не міг ходити – боліли ноги. У госпіталі йому дали таблетки та відправили далі воювати.

Тоді групою по 5 – 6 осіб загарбники вирішили вийти в бік Росії.

Розгромили цілий батальйон

Військовий наголосив, що по телевізору росіянам надають неправдиву інформацію. Зокрема, пропагандисти не розповідають, що 6 лютого під час наступу в бік Вугледара батальйон “Алга” поклали практично повністю.

Потім “поклали” оренбурзький та башкирський батальйони. Там були саме добровольці.

Мій товариш-співслуживець розповідає, що розвідки не було, артобстрілу розвідувального не було. У кожному БТРі по вісім-десять осіб, а як поїхали в наступ – деякі навіть не зрозуміли, що сталося,

– розповів окупант.

Джерело: 24tv.ua

Очікується, що ордер на арешт президента РФ фігуруватиме і у висновках засідання Європейської ради, яке відбудеться 23-24 березня. У проєкті висновків, які цитує Bloomberg, використовується подібне до заяви Борреля формулювання.

За словами джерел агентства, лідери деяких держав можуть наполягати на більш жорстких формулюваннях щодо рішення Міжнародного кримінального суду.

Нагадаємо, у п’ятницю Міжнародний кримінальний суд видав ордери на арешт президента Росії Володимира Путіна та Марії Львової-Белової, яка є уповноваженою президента РФ з прав дитини.

Детально про те, що означає це рішення МКС, дивіться у відеоблозі “ЄвроПравди” та читайте у статті Суд замість трибуналу? Що означає ордер з Гааги на арешт Путіна та чому цього недостатньо.

Джерело: eurointegration.com.ua

Захід схиляється до “гібридного трибуналу” за злочин агресії – ЗМІ

У Брюсселі та країнах G7 схиляються до того, що найбільш реалістичною перспективою притягнення до відповідальності винних у злочині агресії проти України буде “гібридний трибунал”.

Про це повідомляє Deutsche Welle з посиланням на неназваного посадовця ЄС, який обіймає високу посаду, пише “Європейська правда”.

Як відомо, “гібридний трибунал” міг би поєднати національну юрисдикцію України та процес на основі міжнародного права з суддями з різних країн.

Посадовець уточнив, що, за оцінками експертів Європейського Союзу в галузі міжнародного права, міжнародний трибунал на основі української юрисдикції – це найбільш ймовірний варіант здійснення правосуддя в цьому випадку.

“Трибунал слугуватиме політичному імперативу, який полягає у притягненні до відповідальності”, – сказав чиновник. Він також додав, що для ЄС дуже важливо, аби Україна ратифікувала Римський статут, на підставі якого діє Міжнародний кримінальний суд.

Для успішного контрнаступу Україні поки що не вистачає зброї – Foreign Policy

Україна відклала контрнаступ на невизначений термін через недостатню кількість озброєння.

Джерело. Про це пише Foreign Policy з посиланням на депутата Верховної Ради Олександру Устінову.

За її словами, у Києві сподівалися розпочати операцію у квітні, але США надали «набагато менше» того, що просив у Пентагоні головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний. Військова допомога надходить «по крихтах», а адміністрація президента Джо Байдена наближається до завершення фінансування озброєнь, які вона може передати із запасів Пентагону.

Устинова зазначила, що Україна має достатньо засобів протиповітряної оборони лише для прикриття кількох міст. Ракетні комплекси середньої дальності «Hawk», які поставив Вашингтон, американська армія припинила використовувати

Як наголосили у Єврокомісії, для створення як “гібридного трибуналу”, так і спеціального міжнародного трибуналу потрібна потужна підтримка ООН.

Це пов’язане з тим, що за злочини агресії відповідає найвище політичне та військове керівництво Росії. Але воно має міжнародний імунітет, а отже для такого трибуналу необхідно зняти імунітет, наприклад, із глави держави-агресора, глави його уряду та міністра закордонних справ.

Як відомо, Київ не підтримує “гібридний трибунал” для Путіна, який просуває Захід.

В інтерв’ю “Європейській правді” Антон Кориневич, посол з особливих доручень у МЗС, розповів, що рішення про те, як саме буде виглядати трибунал щодо російського злочину агресії, ще не прийняте.

Президент Володимир Зеленський наполягає, що спеціальний трибунал за злочин агресії Росії проти України має бути створений шляхом ухвалення відповідної резолюції Генеральної Асамблеї ООН.

Джерело: pravda.com.ua

у 1990-х роках, тому вони прибули до України без радарів.

Країна отримала сучасні німецькі танки Leopard 2, однак у Києві побоюються, що цього замало. Крім того, вони стріляють різними снарядами, оскільки були поставлені із восьми держав, а це означає, що українці не можуть купувати боеприпаси оптом. Щодо американських танків Abrams, вони прибудуть до Києва лише за кілька місяців.

Наприкінці березня президент України Володимир Зеленський заявив, що ЗСУ не розпочнуть новий контрнаступ, поки західні країни не надішлють більше зброї, включаючи артилерію, танки та реактивні системи залпового вогню.

«Без цього ми не можемо відправити наших хоробрих солдатів на передову», – зазначив він,

вказавши також на серйозну нестачу боєприпасів.

У злитих у мережу секретних документах Пентагону датою контрнаступу було названо 30 квітня. Для цього Київ збирався задіяти 12 бригад, 9 з яких навчили на Заході. Ще 9 штурмових бригад утворила українська Нацгвардія. Кожен підрозділ налічує від 5000 до 7000 військових.

ЗСУ зайшли на лівий берег Херсонщини: перебувають за 7 кілометрів від адмінцентру – ISW

Збройним силам України, ймовірно, вдалося зайти на лівий (східний) берег Херсонської області. Раніше стали відомі деталі про те, чому силам РФ вдалося надшвидко захопити місто Херсон на початку повномасштабного вторгнення.

Про це свідчать геолокаційні кадри, які надали російські “воєнкори” та блогери в суботу, 22 квітня. Такого висновку дійшли аналітики Американського Інституту вивчення війни (ISW).

Згідно зі знімками, ЗСУ зайняли позиції на березі Дніпра на північ від Олешок (приблизно 7 км на північний захід від адмінцентру області – міста Херсон) й змогли просунути до північної околиці населеного пункту на трасі E97, а також на захід від дачі (10 км на південь від Херсона). Також ще один “воєнкор” РФ стверджує, що російські сили втратили контроль над деякими островами на північний захід від Херсона.

“Ці кадри також вказують на те, що російські війська можуть не контролювати острови на річках Конка і Чайка, розташовані менш ніж за півкілометра на північ від геолокаційних позицій

Таким чином, у контрнаступі можуть задіяти понад 100 тисяч людей.

Також з витоку випливало, що за оцінкою Міністерства оборони США Україні потрібно: 253 танки, 381 механізована машина, 480 моторизованих машин, 147 артилерійських гармат і в 571 спеціалізований броньований автомобіль Humvee.

Джерело: mind.ua

українських військових біля Антонівського мосту”, – кажуть аналітики.

Там зазначають, що в період 20 і 22 квітня російські військові блогери стверджували, що українська армія вже кілька тижнів утримує позиції на східному березі області. Повідомлялося, що там ЗСУ змогли закріпитися, побудувати лінії постачання та почали використовувати цю локацію, як опорний пункт для здійснення вилазок. Це вказує на те, що Росія ще тоді не могла контролювати цей район, кажуть в ISW.

Повідомляється, що ЗСУ, можливо, змогли отримати перевагу на східному березі Херсонської області завдяки низькій інтенсивності артилерійського вогню з боку військ РФ. Раніше деякі російські “воєнкори” скаржилися, що не можуть вести щільний вогонь через надмірну централізацію російського військового командування.

Разом з тим, за ворожими військами, найімовірніше, все ще залишаються такі міські райони, як Олешки та Нова Каховка. Там війська РФ ведуть оборону, підкреслюють в Інституті.

Окупанти мінують Дніпро в очікуванні ЗСУ. Нагадаємо, що 12 квітня колишній заступник мера Херсона Роман Головня попередив, що ворог активно мінує берегову лінію вздовж Дніпра напередодні очікуваного контрнаступу ЗСУ.

Протитанкові міни намагаються заховати у воді. Це свідчать про те, що окупанти очікують форсування Дніпра.

Мобілізація у травні: розповіли, чи відбудеться посилення призову і чи вручатимуть повістки

Загальна мобілізація оголошена разом з воєнним станом та триває від початку повномасштабного вторгнення. Ніяких окремих хвиль мобілізації немає.

Мобілізаційні плани узгоджуються вищим військово-політичним керівництвом та залежать від необхідності доукомплектування Збройних сил України, – пише ТСН.

Підготовка до контрнаступу ЗСК продовжується, однак про посилення мобілізації у травні у зв'язку з цим нічого невідомо.

Однозначно можна сказати, що мова не йде про повну мобілізацію, тому що законодавством навіть не передбачено таке поняття, мобілізація може бути загальною або частковою. І доки діє закріплений у статті 23 Закону про мобілізацію перелік категорій осіб, які не підлягають мобілізації, всіх призвати не можуть.

У разі посилення мобілізації можливо будуть внесені зміни до цієї статті Закону про мобілізацію, щоб скоротити підстави для надання відстрочення від призову.

Кого можуть мобілізувати у травні

Призвати можуть усіх громадян, які придатні до військової служби або які перебувають в запасі. У першу чергу мобілізують особовий склад за визначеними обліково-військовими спеціальностями. Можуть призвати обмежено придатних осіб, які мають захворювання, що спричиняють помірні порушення функцій організму.

Кого можуть мобілізувати у травні:

призовників, які вже пройшли військову службу, резервістів та військовозобов'язаних, які мають військовий досвід,

знятих чи виключених з військового обліку осіб, якщо вони придатні до служби за рішенням військово-лікарської комісії й не мають відстрочення,

чоловіків віком від 18 до 27 років, які йдуть служити за контрактом добровільно,

обмежено придатних у воєнний час та непридатних у мирний час,

осіб з інвалідністю, які добровільно вступають

до ЗСУ.

Кого та через які причини не можуть примусово мобілізувати у травні

На сьогодні примусово не можуть бути мобілізованими чоловіки старше 60 років; громадяни, непридатні до військової служби; громадяни, які мають право на відстрочення від мобілізації.

Згідно з законом причини, через які може надаватися відстрочення від мобілізації такі: сімейні обставини,

стан здоров'я,

здобуття освіти або подовження професійної діяльності,

звільнення від мобілізації за видом діяльності,

заброньовані підприємствами.

Кількість місць отримання повісток побільшає: зміни правил вручення

Прийнята у квітні Постанова № 318 внесла зміни до Положення про територіальні центри комплектування та соціальної підтримки в частині порядку вручення повісток військовозобов'язаним особам. У травні територіальні центри комплектування та соціальної підтримки здійснюють заходи оповіщення та призову громадян на військову службу незалежно від місця їх перебування на військовому обліку.

При цьому, повноваження ТЦК та СП не поширюються на військовозобов'язаних та резервістів СБУ та на військовозобов'язаних та резервістів Служби зовнішньої розвідки.

Законодавством не визначено місце, в якому можуть вручити повістку, тому це може бути будь-де: на блокпосту, на вулиці, громадському місці.

Перед врученням повістки завжди передує встановлення особи. Після вручення повісток громадяни зобов'язані з'явитися до військових частин або на збірні пункти ТЦК та СП у строки, зазначені в отриманих мобілізаційних розпорядженнях, повістках керівників ТЦК та СП.

Якщо військовозобов'язаний має відстрочку від призову під час мобілізації, йому все одно можуть вручити повістку, тому що вручення повістки не дорівнює автоматичній мобілізації. Така

особа повинна прибути на виклик та надати документальне підтвердження відстрочення.

В якому разі передбачена кримінальна відповідальність за неявку по повістці

У випадку, якщо чоловік вже пройшов медкомісію, його офіційно визнали придатним до військової служби, але він не з'явився до військкомату, настає кримінальна відповідальність відповідно до ст. 336 Кримінального кодексу України. Ухилення від призову на службу у період воєнного часу карається позбавленням волі від 3 до 5 років.

Де можуть вимагати від військовозобов'язаних документи про постановку на облік до ТЦК

В першу чергу при перетині кордону, прийманні

На Луганщині ЗСУ максимально виснажують ворога, завдають росіянам суттєвих втрат, – начальник ЛОВА

“Активні наступальні дії з боку ворога на нашій ділянці фронту тривають вже понад місяць. Окупанти тиснуть на Сили оборони, намагаючись знайти більш-менш слабе місце та організувати прорив. Але це їм так і не вдалося зробити”, – наголосив голова Луганської ОВА.

Артем Лисогор додав, що росіяни неодноразово заявляли про модернізацію власної армії, зокрема, відмову від старої техніки. Але позаминулої доби на Луганщині було підбито три ворожі БМП-2, а також БМП-1, давно зняту з озброєння та виробництва.

Також, за його словами, вже декілька місяців на окупованій території Луганщини не хочуть розв'язувати юридичну колізію, що виникла при переході від одного законодавства до іншого. Так, за російськими законами звільнення зі служби за віком відбувається у 50 років, а за законами так званої “ЛНР” – у 55 років.

“Втім, незважаючи на численні звернення людей, окупаційна влада маніпулює строками впровадження законодавства РФ, зокрема, у цьому питанні. Це дає змогу їй примусово мобілізувати більшу кількість осіб, й, відповідно, звільняти зі служби значно пізніше”, – пояснив

на роботу, зарахуванні на навчання військовозобов'язаний повинен надати документ, який підтверджує, що він перебуває на військовому обліку.

При одруженні РАЦС подає до районного ТЦК інформацію, що зареєстровано шлюб чи розлучення з відміткою про наявність військовооблікового документа. Але, якщо такого документа не має заяву у РАЦС приймають.

Що стосується медичних послуг, жодних обмежень щодо лікування військовозобов'язаного в закладах охорони здоров'я в чинному законодавстві не існує.

Джерело: bug.org.ua

Артем Лисогор.

Крім цього у Сєвєродонецьку окупанти затримують людей за спроби зателефонувати рідним.

“У деяких районах Сєвєродонецька люди знайшли місця на дахах багатоповерхівок,

звідки можна зателефонувати рідним. Однак про цю можливість швидко стало відомо. Відтоді військові почали уважно оглядати дахи. Кого там знаходять – забирають до комендатури”, – йдеться у повідомленні голови Луганської ОВА. Раніше OBOZREVATEL повідомляв, що 13 квітня президент Володимир Зеленський призначив Артема Лисогора головою Луганської обласної військової адміністрації. До цього Лисогор працював заступником начальника Головного управління Нацполіції в Житомирській області і виконував обов'язки заступника командувача Об'єднаних сил із залучення сил та засобів підрозділів Національної поліції.

Лише перевірена інформація у нас у Telegram-каналі Obozrevatel та у Viber. Не ведіться на фейки!

Джерело: war.obozrevatel.com

Окупанти продовжують зосереджувати зусилля на п'яти напрямках – Генштаб

Джерело: Генеральний штаб Збройних сил України

Протягом минулої доби противник завдав 30 авіаційних ударів та здійснив 39 обстрілів з реактивних систем залпового вогню по позиціях наших військ та населених пунктах.

Ймовірність завдання ракетних та авіаційних ударів по всій території України залишається високою.

Противник продовжує зосереджувати основні зусилля на Куп'янському, Лиманському, Бахмутському, Авдіївському та Мар'їнському напрямках. Відбулось 28 бойових зіткнень на зазначених ділянках фронту.

На Волинському та Поліському напрямках оперативна ситуація без суттєвих змін. Визначені підрозділи збройних сил Республіки Білорусь продовжують виконувати завдання у прикордонних з Україною районах.

На Сіверському та Слобожанському напрямках противник завдав авіаційного удару по Юнаківці Сумської області, здійснив мінометні та артилерійські обстріли населених пунктів Хрінівка, Хотіївка і Янжулівка Чернігівської області; Бунякине, Волфине, Шпиль, Павлівка, Кіндратівка, Олексіївка та Юнаківка Сумської області, а також Уди, Ветеринарне, Липці, Зелене, Огірцеве, Гатище, Вовчанськ, Бударки та Землянки на Харківщині.

На Куп'янському напрямку противник не припиняє спроб покращити тактичне положення. Вів безрезультатні наступальні дії в районі Мясютівки. Завдав авіаудару в районі Кислівки. Ворожих артилерійських та мінометних обстрілів зазнали Стрївка, Кам'янка, Красне Перше, Рідкодуб, Дворічна, Западне, Табаївка, Берестове, Харківської області та Стельмахівка на Луганщині.

На Лиманському напрямку минулої доби противник наступальних дій не проводив. Завдав авіаційного удару в районі населеного пункту Діброва. Артилерійських обстрілів зазнали Невське і Білогорівка Луганської області та Торське і

Спільне на Донеччині.

На Бахмутському напрямку протягом минулої доби противник вів безрезультатні наступальні дії у напрямку Іванівського. Завдав авіаудару в районі Білої Гори. Під ворожі обстріли потрапили Васюківка, Оріхово-Василівка, Маркове, Григорівка, Бахмут, Іванівське, Ступочки, Костянтинівка, Біла Гора, Торецьк, Північне, Південне та Нью-Йорк Донецької області.

На Авдіївському напрямку противник вів безрезультатні наступальні дії у напрямку населених пунктів Новокалинове та Авдіївка. Завдав авіаційних ударів біля Новокалинового, Степового та Авдіївки. Артилерійські обстріли зафіксовано по районах населених пунктів Новокалинове, Авдіївка, Карлівка, Первомайське та Нетайлове Донецької області.

На Мар'їнському напрямку підрозділи сил оборони відбили численні атаки противника в районі міста Мар'їнка. Водночас ворог завдав авіаударів по районах Георгіївки та Курахового. Арт-обстрілів зазнали Красногорівка, Мар'їнка, Новомихайлівка та Победа Донецької області.

На Шахтарському напрямку окупанти обстріляли Водяне, Вугледар та Велику Новосілку.

На Запорізькому та Херсонському напрямках противник обороняється. Здійснив обстріли населених пунктів Времівка і Новосілка Донецької області; Ольгівське, Малинівка, Гуляйполе, Гуляйпільське, Новоселівка, Омельник, Білогір'я, Мала Токмачка, Кам'янське Запорізької області; Михайлівка, Новотягинка і Велетенське на Херсонщині та місто Херсон.

Авіація Сил оборони завдала 7 ударів по районах зосередження особового складу та військової техніки противника.

Протягом минулої доби наші воїни також знищили 3 ворожі ударні БПЛА типу "Shahed" та 1 розвідувальний дрон типу "Орлан-10".

Підрозділи ракетних військ і артилерії уразили 2 райони зосередження живої сили, 4 склади боєприпасів, станцію радіоелектронної боротьби, 4 артилерійських підрозділи на вогневих позиціях

Навчання українських військових на танках M1A1 Abrams, ймовірно, розпочнеться наступного тижня, повідомив речник Пентагону Патрік Райдер.

Добровольці легіону “Свобода Росії”, які прове-

ли операцію на території Белгородській області РФ, повідомили про свій подальший план дій щодо “визволення” низки російських міст.

Джерело:bykvu.com

ЗСУ перехопили тактичну ініціативу в районі Бахмута – ISW

ЗСУ перехопили тактичну ініціативу і домоглися тактично значущих успіхів у районі Бахмута в ході контратак 18 травня, зазначає Інститут вивчення війни.

Інститут цитує повідомлення низки рашистських “воєнкорів”, які стверджували напередодні про нібито прорив українських військ з північного заходу через російські оборонні рубежі на південь і північний захід від Іванівського (у 6 км на захід Бахмута) і на північний захід від Кліщівки (у 6 км на північний захід від Бахмута).

Окремо Пригожин також стверджував, що російські окупаційні сили віддали 570 метрів території на північ від Бахмута, що, зазначають аналітики, узгоджується і з заявами української сторони.

Крім того, представник Східного угруповання ЗСУ Сергій Череватий 18 травня підкреслив, що тепер захисники змушують російські сили реагувати на дії України, що позначилося, в тому числі, на рішенні Генштабу ЗС РФ перекинути до Бахмута додаткові сили для захисту своїх флангів.

“Обмежений характер наступальних операцій

ПВК “Вагнер” у Бахмуті порівняно з локальними українськими контратаками підкреслює втрату російської ініціативи в цьому районі”, – йдеться у звіті Інституту.

Водночас ISW не може підтвердити “вкид” запорізького колаборанта Володимира Рогова про нібито перерізання “вагнерівцями” дороги Бахмут – Часів Яр.

Бої за Бахмут – головне

Бахмут залишається однією з найгарячіших точок фронту. На окремих ділянках є просування наших військ на 500 метрів. У передмісті Бахмута на півдні протягом дня йшли запеклі бої.

Противник переходив у наступ і намагався повернути втрачені території, але зазнав втрат і не зміг виконати свої завдання. На окремих ділянках наші війська просунулися на 1 км, зазначала ввечері 18 травня заступник Міністра оборони Ганна Маляр.

Хоча, констатує Інститут вивчення війни, росіяни на тлі обмежених контратак ЗСУ втрачають ініціативу на цій ділянці фронту.

Джерело:unian.ua

ОКУПАНТИ ПЕРЕКИНУЛИ ПОСИЛЕННЯ ПІД КАХОВКУ – ГЕНШТАБ

Сьогодні, 16 травня, в окремі населені пункти Каховського району Херсонської області прибула жива сила противника.

Про це повідомляє у вечірньому зведенні Генштаб ЗСУ.

За даними Генштабу, загарбники розміщуються не лише у вільних будинках, а й заселяються у будинках, де мешкають мирні жителі.

«Людам, що обурюються, загрожують виселенням», — додали в штабі.

Також військові повідомили, що противник і далі зосереджує основні зусилля на Лиманському, Бахмутському, Авдіївському та Мар’їнському

му напрямках.

За добу сталося 17 бойових зіткнень на вказаних ділянках фронту, найважчі бої ведуться за Бахмут та Мар’їнку.

У Бахмутському напрямі ворог продовжує наступальні дії. Тривають тяжкі бої за місто Бахмут. Також противник вів невдалі наступальні дії у напрямку населеного пункту Іванівське.

На Авдіївському напрямку противник провів наступальні дії у напрямку Північного, успіху у відсутності. На Мар’їнському напрямі підрозділи сил оборони відбили численні атаки супротивника у районі міста Мар’їнка.

«Авіація Сил оборони за добу завдала 6 ударів по районах зосередження особового складу та військової техніки супротивника. За цю добу нашими захисниками було знищено 21 крилату ракету та 7 ворожих розвідувальних БПЛА різного типу. Підрозділи ракетних військ та артилерії вразили район зосередження озброєння та військової техніки, склад боєприпасів, 3 артилерійські підрозділи на вогневій позиції, зенітно-ракетний комплекс, 7 станцій радіоелектронної боротьби та радіолокаційну станцію окупантів», — йдеться у повідомленні.

Нагадаємо, раніше "Флот 2017" повідомляв,

що росіяни намагаються створити резерви місцевих жителів тимчасово окупованих територій України та росії. Зокрема, поблизу населених пунктів Рогово та Можниківка Луганської області облаштовано кілька таборів, до яких під конвоєм із Росії доставляються партії завербованих ув'язнених та заарештованих мешканців з окупованих територій України.

Також, 18 травня, російські окупанти вже вдруге обстріляли село Циркуни Харківського району. Ворог атакував житловий будинок, під завалами якого могла бути людина.

Джерело: flot2017.com

Українські сили провели успішні контрнаступальні дії на трьох ділянках фронту – ISW

Українські війська 19 червня провели успішні контрнаступальні операції щонайменше на трьох ділянках фронту, йдеться у щоденному звіті Інституту вивчення війни.

Джерело: звіт ISW

Дослівно: "Російський "воєнкор" повідомив, що 19 червня українські війська продовжили атаки на північний захід, північний схід і південний захід від Бахмута. Він повідомив, що українські війська просунулися вперед біля Краснополівки (близько 12 км на північний схід від Бахмута).

Заступниця міністра оборони України Ганна Маляр додатково повідомила, що за останній тиждень українські війська на Запорізькому напрямку просунулися до 7 км і звільнили 113 кв. км території, в тому числі 8 населених пунктів на заході Донецької і Запорізької областей.

Російські "воєнкори" стверджували, що україн-

ські війська атакували на південь від Великої Новосілки на заході Донецької області.

Геолокаційні кадри, опубліковані 19 червня, підтверджують, що українські війська звільнили П'ятихатки, приблизно за 25 км на південний захід від Оріхова на заході Запорізької області.

"Воєнкори" також повідомляли про бої на південь і південний захід від Оріхова впродовж дня 19 червня".

Деталі: В інституті також зазначили, що, за оцінками Міністерства оборони Великобританії, РФ, ймовірно, перекинула значну частину угруповання військ зі східного берега Херсонської області на Запорізький і Бахмутський напрямки, щоби протистояти українським контрнаступальним діям.

Джерело: pravda.com

Мобілізацію буде посилено?

Військові попросили президента посилити мобілізацію

Президент України Володимир Зеленський заявив, що отримував від військових прохання посилити мобілізацію. Про це він заявив у середу, 23 серпня, під час пресконференції за результатами Кримської платформи.

«Скажу відверто, військові до мене звернулися,

щоб дати можливість більше мобілізувати. Більше поки що нічого не можу вам сказати», — сказав він.

Голова держави не розповів більше деталей про запит військових. Він також не вказав, чи приймав відповідні рішення щодо такого прохання і чи планує.

Раніше повідомлялося, що чоловіки ще однієї

професії можуть отримати відстрочку від мобілізації.

До слова, Зеленський підписав закони про продовження дії воєнного стану та загальної мобілі-

зації на 90 днів. Терміни продовжені до 15 листопада 2023 року. Вони почнуть діяти з 18 серпня.

Джерело: Главком

Кінця війни в Україні не видно: уряд вирішив підвищити витрати на озброєння у 2024 році

Війна в Україні, зважаючи на все, триватиме ще довго. Український уряд ухвалив рішення про різке підвищення витрат на озброєння у 2024 році. Вони становитимуть 1,5 млрд доларів США.

Про нові витрати на озброєння та нові перспективи українського ВПК розповів прем'єр-міністр Денис Шмигаль.

“Сьогодні український ВПК переживає нове народження. Ми запускаємо нові виробництва. Розширюємо ті, які давали результати аж до початку повномасштабного вторгнення. Інвестуємо у нові технології та розробки. Працюємо з партнерами”, – заявив прем'єр.

Україна планує розгорнути на своїй території виробництво багатьох видів озброєння. Звісно, за допомогою західних партнерів. Наступного року стартують підготовчі роботи щодо налагодження виробництва продукції оборонного призначення. На це у проекті бюджету-2024 передбачено 55,8 млрд грн. Це у 7 разів більше, ніж було закладено на поточний рік.

При цьому Денис Шмигаль зазначив, що українські оборонні підприємства залишаються однією з головних мішеней агресора. Так, з початку війни російським військовим вдалося вразити ракетними ударами 37 оборонних підприємств.

Проте ми не маємо іншого виходу, окрім як нарощувати виробництво власного озброєння. Те,

що реально налагодити вже найближчим часом, – це виробництво власних безпілотників. Вже цього року розпочато експериментальне виробництво кількох типів БПЛА. Тому перехід до серійного виробництва – це лише питання кількісних змін, а не освоєння нових технологій.

Україна також вже розпочала співпрацю із західними партнерами щодо відновлення їхньої військової техніки на наших підприємствах. Крім того, наші фахівці спільно із західними опрацьовують питання щодо створення в Україні ліній з виробництва зброї повного циклу, а також щодо виробництва боєприпасів та окремих елементів для західної військової техніки.

“Зараз, як ніколи, ми потребуємо ефективної роботи державних оборонних підприємств, заводів та бюро. Україна щомісяця тільки нарощує темпи виробництва військового озброєння та техніки. Можна сказати, хто посіяв вітер, той пожне бурю”, – процитував прем'єр афоризм зі Старого Завіту.

Отже, зважаючи на все, українська влада налаштована на тривалу війну, оскільки наочно – явна мілітаризація економіки. Звичайно, цей процес запізнився, принаймні, на рік. Але торік, очевидно, ще не було визначеності щодо термінів цієї війни. Тепер багато військових експертів говорять про тривале військове протистояння.

Джерело: top.today.ua

Залужний: Ситуація зайшла у глухий кут, було помилкою сподіватися на виснаження Росії

Головнокомандувач Збройних сил України генерал Валерій Залужний вважає, що ситуація на фронті зайшла у глухий кут, коли жодна зі сторін не може просуватися, бо однаково технологічно оснащена. Йому це нагадує події Першої світової війни.

За п'ять місяців контрнаступу Україні вдалося

просунути лише на 17 кілометрів. Росія десять місяців воювала навколо Бахмута на сході, “щоб взяти місто розміром 6 на 6 кілометрів”.

Ділячись своєю першою комплексною оцінкою кампанії, головнокомандувач ЗСУ сказав, що поле бою нагадує йому великий конфлікт столітньої давнини.

“Так само, як і в Першій світовій війні, ми досягли рівня технологій, який ставить нас у глухий кут... Глибокого і красивого прориву, швидше за все, не буде”.

Генерал вважає, що для виходу з глухого кута потрібен потужний технологічний стрибок.

Хід контрнаступу підірвав сподівання Заходу на те, що Україна зможе використати його, щоб продемонструвати, що війну неможливо виграти, і таким чином змінити розрахунки Володимира Путіна, змусивши російського президента сісти за стіл переговорів.

Це також підірвало припущення генерала Залужного, що він зможе зупинити Росію, знекровивши її війська.

“Це була моя помилка. Росія втратила щонайменше 150 000 загиблих. У будь-якій іншій країні такі втрати зупинили б війну”, – сказав Залужний. Але не в Росії, де життя коштує дешево і де Путін орієнтується на першу і другу світові війни, в яких Росія втратила десятки мільйонів людей.

Армія українського стандарту мала б просуватися зі швидкістю 30 км на день, прориваючи російські оборонні рубежі.

“Якщо ви подивитесь на підручники НАТО і на математичні розрахунки, які ми робили [при плануванні контрнаступу], то чотирьох місяців повинно було вистачити, щоб дійти до Криму, воювати в Криму, повернутися з Криму і знову піти туди і назад”, – саркастично каже генерал Залужний.

Натомість він спостерігав, як його війська і техніка застрягали на мінних полях на підступах до Бахмута на сході, як його техніку, поставлену із Заходу, розстрілювала російська артилерія і без-

пілотники.

Така ж історія розгорнулася і на головному напрямку наступу, на півдні, де новостворені і недосвідчені бригади, незважаючи на те, що були оснащені су-

часним західним спорядженням, одразу ж зіткнулися з проблемами, зазначає “The Economist”.

“Спочатку я подумав, що щось не так з нашими командирами, тому змінив деяких з них. Потім я подумав, що, можливо, наші солдати не придатні для виконання завдань, і перевів солдатів у деяких бригадах”, – розповідає Залужний.

Коли ці зміни не принесли результату, головнокомандувач наказав своїм підлеглим знайти книгу, яку він колись бачив, будучи студентом військової академії в Україні. Вона називалася “Прорив укріпленої смуги”. Вона була опублікована в 1941 році радянським генерал-майором П. С. Смирновим, який аналізував битви Першої світової війни.

“І ще до того, як я прочитав її наполовину, я зрозумів, що це саме те місце, де ми знаходимося, тому що, як і тоді, рівень нашого технологічного розвитку сьогодні вводить в ступор як нас, так і наших ворогів”, – поділився Залужний.

Ця теза, за його словами, підтвердилася, коли він побував на лінії фронту в Авдіївці, де Росія нещодавно просунулася на кілька сотень метрів за кілька тижнів, перекинувши туди дві свої армії.

“На екранах наших моніторів того дня, коли я був там, ми бачили 140 російських машин, які згоріли у вогні протягом чотирьох годин після того, як потрапили в зону досяжності нашої артилерії”, – розповів генерал. Тих, хто втікав, переслідували FPV-дрони, дистанційно керовані і з вибуховими зарядами, які їхні оператори просто врізали у ворога.

Така ж картина розгортається, коли українські війська намагаються просунути вперед.

Залужний описує поле бою, на якому сучасні сенсори можуть виявити будь-яку концентрацію сил, а сучасна високоточна зброя може її знищити.

Пряма мова: “Простий факт полягає в тому, що ми бачимо все, що робить ворог, а він бачить все, що робимо ми. Для того, щоб вийти з цього глухого кута, нам потрібно щось нове, на кшталт пороку, який винайшли китайці і яким ми досі вбиваємо один одного”.

Нагадаємо: У колонці для “The Economist” головнокомандувач ЗСУ констатував, що війна Росії з Україною переходить на етап “позиційної” боротьби зі статичними та виснажливими боями, для перемоги в якій потрібні високі технології.

Валерій Залужний назвав 5 пріоритетів: повітряну міць, засоби радіоелектронної боротьби, контрбатареїну боротьбу, мінно-вибухові технології й нарощування мобілізаційних резервів.

Джерело: УП

Понад половина українців вірять у перемогу України у війні в короткостроковій перспективі

Серед різних досягнень, можливих у результаті війни, найбільше українців орієнтується на звільнення всіх полонених та повернення депортованих людей.

Більше половини українців (58%) вірять, що Україна переможе у війні в короткостроковій перспективі. Про

це йдеться у результатах соціологічного опитування Фонду “Демократичні ініціативи” ім. Ілька Кучеріва.

Зазначається, що віра в перемогу продовжує об’єднувати абсолютну більшість українців (88%), причому 63% з них вірять у перемогу однозначно.

Сумнівається у перемозі лише 5% опитаних. Водночас, порівняно із груднем 2022 року, дещо змінилося співвідношення між тими, хто у перемогу вірить безумовно (було 78%, стало 63%), і тими, хто скоріше вірить у перемогу (у грудні 2022 року таких було 15%, а стало 25%).

Переконана в перемозі України абсолютна більшість мешканців усіх макрорегіонів, проте на

Півдні де-що більше скептиків (10%), порівняно з іншими.

Віра в перемогу України домінує у всіх вікових групах. “Більше половини українців (58%) ві-

рять, що Україна переможе в цій війні в короткостроковій перспективі: 6% – у найближчі кілька місяців, 21% – до літа 2024 року, ще 31% – через 1-2 роки”, – йдеться у результатах опитування.

До перемоги у середньостроковій перспективі (3-5 років) схиляються 15% респондентів. Водночас прихильники найпесимістичнішого сценарію, які не вірять, що перемога настане за їхнього життя, – в абсолютній меншості (2,5%).

Джерело: УНІАН

Суспільне життя

Представники української громадськості, за участі духовенства ПЦУ, вшанували світлу пам'ять Тараса Шевченка в м. Ужгород до 209-річчя від дня народження Великого пророка української нації

9 березня 2023 р., біля пам'ятника Тарасу Шевченку на площі Народній в м. Ужгород, зібралися представники професорсько-викладацького складу і студентів Карпатського університету імені Августина Волошина, Ужгородського гуманітарно-економічного коледжу університету та Ужгородської української богословської академії, Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, Закарпатської крайової організації Народного Руху України, Християнсько-народної спілки Закарпаття, духовенства Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України та не байдужої громадськості.

Вищезазначені представники української громадськості піднесли корзину з живими квітами та запалили поминальні лампадки біля підніжжя пам'ятного постаменту на честь Тараса Григоровича Шевченка (09.03.1814, Моринці Київської губернії, Україна під окупацією Російської імперії – 10.03.1861, Санкт-

Петербургу, Російська імперія), Великого пророка української нації, мислителя, поета, художника, борця за незалежність України у ХІХ столітті, якому виповнилося 209-ть років від дня його народження.

Відтак, учасники поминального зібрання хвилиною мовчання вшанували світлу пам'ять Великого пророка української нації.

Пресслужба Закарпатського обласного товариства

Представники української громадськості та духовенства Православної Церкви України молитовно вшанували День Героїв Небесної Сотні в м. Ужгород

20 лютого 2023 р., у День Героїв Небесної Сотні, біля поклінного козацького Хреста у сквері на честь борців за незалежність України в м. Ужгород, відбулося громадське молитовне вшанування за всіма полеглими борцями за незалежність України та, зокрема, полеглими Героями Революції Гідності у 2013 – 2014 рр.

Перед початком поминального молебню, до підніжжя поклінного козацького Хреста було піднесено запалені лампадки та корзину і букетики з живими квітами.

Заупокійну літію очолив Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський,

керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, військовий капелан, президент Карпатського університету імені Августина Волошина, голова Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, почесний голова Закарпатської крайової організації Народного Руху України у співслужінні архімандрита Спиридона Дудина, намісника Свято-Миколаївського єпархіального подвір'я у смт Чинадієво Мукачівського району, благочинного Ужгородсько-Мукачівського міжрайонного благочиння, військового капелана та ієрея Іллі Канакіна, в. о. рек-

тора Ужгородської української богословської академії, священника кафедрального храму апостола українського Андрія Первозваного в м. Ужгород, військового капелана.

Під час заупокійної ектенії та молитви духовенство

молилося за прощення всіх земних провин, допущених з власної волі чи під примусом раніше спочилими і полеглими всіма нашими співвітчизниками і рідними, які у різні віки і часи віддали свої життя у боротьбі за національну і державну незалежність Держави Україна і автокефалію Української Церкви, полеглими смертю хоробрих Героїв Революції Гідності у 2013 – 2014 рр. та полеглими смертю хоробрих і героїв у наші дні українськими воїнами, добровольцями, волонтерами, полоненими і мирними співвітчизниками, які віддали свої життя в обороні своїх сімей, всього боголюбивого українського народу, земної Вітчизни і Держави Україна та Української Церкви від безбожних московських путінсько-гундяєвських окупантів і терористів у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр., та дарування їх світлим безсмертним душам вічного спокою і життя у піднебесі.

Після завершення поминального заупокійного богослужіння, до присутніх на заході звернулися: Преосвященніший владика Віктор Бедь, народний депутат України 1-го скликання, борець за незалежність України у XX столітті, військовий капелан, майор у відставці Збройних Сил України, учасник бойових дій у російсько-українській війні

2014 – 2023 рр., Михайло Басараб, проректор з наукової роботи Карпатського університету імені Августина Волошина, голова Закарпатського осередку ветеранів Української Гельсинської Спільки, голова Мукачівської районної організації Народного Руху України, борець за незалеж-

ність України у XX столітті, Микола Вовк, уповноважений представник Закарпатського обласного осередку ВГО політично репресованих, борець за незалежність України у XX столітті, Марина Дуб, ректор Карпатського університету імені Августина

Волошина, ієрей Ілля Канакін, священник, військовий капелан, виходець з під російської окупації на Сході України (2022 р.), Олександр Черепаха, заступник голови Закарпатської крайової організації Народного Руху України, Віктор Понзель, голова Управи Закарпатської крайової організації Народного Руху України, голова Закарпатського осередку ВГО «Молодий Народний Рух», учасник бойових дій у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр., Іван Келечен, член Проводу Закарпатської крайової організації Народного Руху України, голова ГО «Молодь Закарпаття», волонтер групи цивільно-військового співробітництва 212-го окремого батальйону 101-шої окремої бригади Закарпаття територіальної оборони Збройних Сил України (лютий – грудень 2022 р.) та Управління військового духовенства Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України та Антоніна

Вчорашня, директор НДІ історії українських національно-визвольних змагань Карпатського університету імені Августина Волошина, відповідальний секретар Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у XX столітті та Християнсько-народної спільки Закарпаття, член Проводу Закарпатської крайової організації Народного Руху України, борець за незалежність України у XX столітті.

Пресслужба Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у XX столітті

Представники української громадськості в м. Ужгород відзначили 104-ту річницю вияву політичної волі українців Закарпаття про возз'єднання з Україною на Всенародних зборах у м. Хуст

21 січня 2023 р. виповнюється 104 роки від дня, коли українці Закарпаття, після розпаду Австро-Угорської імперії, на Всенародних зборах у м. Хуст 21 січня 1919 р. одностайно виявили політичну волю про своє споконвічне бажання возз'єднатися у складі єдиної Соборної Держави Україна.

З цієї важливої історичної події, 21 січня ц. р., уповноважені представники Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, Проводу Закарпатської крайової організації Народного Руху України, Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України, Карпатського університету імені Августина Волошина, Ужгородського гуманітарно-економічного коледжу КаУ імені Августина Волошина, ВГО «Молодий Народний Рух», ГО «Молодь Закарпаття», Християнсько-народної спілки Закарпаття та редакції газети «Срібна Земля» піднесли корзину із живими квітами до пам'ятника д-ру о. Августина Волоши-

ну (17.03.1874, с. Келечин, Закарпаття під окупацією Австро-Угорської імперії – 19.07.1945, м. Москва, Російська РФСР у складі Союзу РСР), Президенту Карпатської України (1939 – 1945), Герою України (2002, посмертно) на набережній Незалежності у м. Ужгород.

Участь у заході, зокрема, взяли наступні уповноважені представники: ієрей Ілля Канакін, Антоніна Вчорашня, Марина Дуб, Тетяня Андрусь, Віктор Понзель, Іван Келечен, Вероніка Понзель та Ярослав Бідзіля.

Учасники пам'ятного заходу, після піднесення до вищезазначеного пам'ятника корзини із живими квітами, хвилиною мовчання вшанували полеглих смертю хоробрих і героїв, та всіх раніше померлих своєю смертю чи від поранень і захворювань, у різні віки і часи, всіх борців за незалежність України.

Пресслужба Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті

В КаУ ім. Августина Волошина пройшла Всеукраїнська науково-практична конференція «Карпатська Україна в контексті українського державотворення, міжнародних взаємовпливів і глобальних викликів європейської стабільності і безпеки»

4 квітня 2023 р., на базі Карпатського університету імені Августина Волошина в м. Ужгород, пройшла Всеукраїнська науково-практична конференція на тему «Карпатська Україна в контексті українського державотворення, міжнародних взаємовпливів і глобальних викликів європейської стабільності і безпеки», приурочена на 84-тої річниці проголошення Карпатської України (1938/1939 – 1944) та 149-річчя від дня народження доктора отця Августина Волошина

(17.03.1874 – 19.07.1945), Президента Карпатської України, борця за незалежність України у ХХ столітті, Героя України (посмертно).

Організаторами конференції виступили: Карпатський університет імені Августина Волошина, Ужгородська українська богословська акаде-

мія, Міжнародна академія богословських наук та Управління Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України.

Конференція проходила в офлайн та онлайн режимах (платформа: Google Meet).

На пленарному засіданні конференції з доповідями виступили:

Віктор БЕДЬ – єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, президент Карпатського університету імені Августина Волошина, президент Міжнародної академії богословських наук, військовий капелан, доктор богословських наук, доктор юридичних наук, професор (Україна, м. Ужгород).

«Карпатська Україна в контексті реалізації природного права українського народу на самовизначення та його ігнорування міжнародною спільнотою в першій половині ХХ століття».

Роман Офіцинський, професор кафедри суспільно-гуманітарної та етико-естетичної освіти Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти, доктор історичних наук, професор.

«Історія Карпатської України».

Майя АРТЬОМОВА, професор кафедри богослов'я, філософії та гуманітарних наук, директор науково-дослідний інститут філософії, богослов'я та аналітики Карпатського університету імені Августина Волошина, вчений секретар Міжнародної академії богословських наук, доктор філософських наук, професор.

«Детермінанти державотворчих процесів у Карпатській Україні у геополітичному вимірі подій ХХ – ХХІ століть».

Михайло Басараб, проректор з наукової роботи, завідувач кафедри богослов'я, філософії та гуманітарних наук Карпатського університету імені Августина Волошина та Ужгородської української богословської академії, провідний фахівець кафедри суспільно-гуманітарної та етико-естетичної освіти Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, доктор богословських наук, доктор філософії в галузі історії, професор.

«Августин Волошин – організатор педагогічного руху на Закарпатті».

Відтак, роботу було продовжено в секційному засіданні, під час якого з доповідями виступили: Василь Густі, завідувач «Народного літературного музею Закарпаття» філіалу художнього му-

зею імені Йосипа Бокшая, прозаїк, поет, журналіст, перекладач, заслужений працівник культури України.

«Карпатська Україна у творчості Закарпатських письменників».

Михайла Белень, голова Закарпатського обласного осередку Спілки дизайнерів України, професор Карпатського університету імені Августина Волошина та Ужгородської української богословської академії, доктор мистецтвознавства, професор, заслужений художник України.

«Карпатська Україна у творчості Михайла Беленя».

Антоніна Вчорашня, директор науково-дослідного інститут історії українських національно-визвольних змагань Карпатського університету імені Августина Волошина, доктор педагогічних наук, професор, відповідальний секретар Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті та Християнсько-народної спілки Закарпаття, борець за незалежність України у ХХ столітті.

«Василь Гренджа-Донський – співець Карпатської України».

Віктор Новграді-Лецо, бібліотекар першої категорії відділу обслуговування користувачів Закарпатської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Федора Потушняка.

«Бібліографічний огляд видань про Карпатську Україну та президента Карпатської України Августина Волошина з фондів Закарпатської ОУНБ ім. Ф. Потушняка».

Євген Нікольський, професор кафедри богослов'я, філософії та гуманітарних наук Карпатського університету імені Августина Волошина та Ужгородської української богословської академії, доктор богословських наук, доктор філологічних наук, професор.

«Риси християнського подвижництва у діяльності Августина Волошина».

Віктор ПОНЗЕЛЬ – перший помічник президента Карпатського університету імені Августина Волошина, аспірант Карпатського університету імені Августина Волошина, старший іподиякон керуючого Мукачівсько-Карпатською єпархією

Православної Церкви України.

«Красне поле – героїчний етап українського державотворення».

Роман Сличко, студент 4-го курсу Ужгородського гуманітарно-економічного коледжу Карпатського університету імені Августина Волошина зі спеціальності Право.

«Карпатська Січ – парамілітарна організація народної оборони Карпатської України».

Галина Катрій, студентка 2 курсу факультету історії та міжнародних відносин Ужгородського національного університету за спеціальністю Середня освіта (Історія).

«Хронологічні рамки Карпатської України».

Тарас Хабло, студент 1 курсу гуманітарно-економічного факультету Карпатського університету імені Августина Волошина та Ужгородської української богословської академії за спе-

ціальністю Богослов'я.

«Політико-правові, науково-педагогічні погляди та громадянська позиція духовного провідника та українського державника д-ра, о. Августина Волошина».

Ярослав Бідзіля, студент 2 курсу гуманітарно-економічного факультету Карпатського університету імені Августина Волошина за спеціальністю Фінанси, банківська справа та страхування, голова Ради самоврядування здобувачів вищої освіти Карпатського університету імені Августина Волошина.

«Історичне значення Карпатської України: слово сучасника».

Матеріали конференції будуть видрукувані в Науковому віснику Карпатського університету імені Августина Волошина.

Пресслужба КаУ ім. Августина Волошина

Єпископ Віктор Бедь нагородив майора Федора Скоробогатова, українського воїна-захисника високою відзнакою – орденом «Хрест за Честь і Віру»

27 вересня 2023 р., в архієрейській резиденції в м. Ужгород, Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керу-

ючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, президент Карпатського університету імені Августина Волошина провів зустріч з побратимом по 212-му окремому батальйону 101-шої окремої бригади Закарпаття територіальної оборони Збройних Сил України майором Федором Скоробогатовим.

З перших днів початку 24 лютого 2024 року широкомасштабної військової агресії російської федерації проти України, Преосвященніший владика Віктор Бедь, на той час майор запасу та Федір Скоробогатов, майор запасу добровольцями мобілізувалися до 212-го ОБ 101-шої ОБр ТрО ЗСУ та надалі разом захищали Вітчизну Україну від московських безбожних путінсько-гундяєвських окупантів і терористів. В середині грудня 2022 року майор Віктор Бедь,

за станом здоров'я, був демобілізований із Збройних Сил України, а майор Федір Скоробогатов і надалі залишається у військах та зі зброєю в руках боронить український народ від російських окупантів. Під час зустрічі побратими згадали спільну боротьбу з окупантами та обговорили питання подальшої співпраці заради перемоги над віроломним ворогом.

В ході зустрічі, за вірність військовій присязі, заслуги перед Церквою Христовою, боголюбивим українським народом та Державою Україна, вияв патріотизму і мужності в обороні України в російсько-українській війні (2014 – 2023 рр.), Преосвященніший владика Віктор Бедь нагородив майора Федора Скоробогатова високою відзнакою – орденом «Хрест за Честь і Віру».

На завершення зустрічі Преосвященніший єпископ Віктор Бедь благословив побратима майора Федора Скоробогатова на успіхи в житті та у військовій справі, здобуття перемоги над московським ворогом-ординцем та закликав на нього і всіх українських воїнів-захисників Боже благословення.

Пресслужба МКЄ ПЦУ

На базі КаУ ім. Августина Волошина та УБА відбулася міжнародна науково-практична конференція «Україна в умовах сучасних цивілізаційних змін та російсько-української війни (2014 – 2023 рр.)»

29 листопада 2023 року в м. Ужгород, на базі Карпатського університету імені Августина Волошина та Ужгородської української богословської академії відбулася міжнародна науково-практична конференція «Україна в умовах сучасних цивілізаційних змін та російсько-

Української війни (2014 – 2023 рр.): філософські, богословські, історико-політичні, соціально-економічні, психологічні, правові та міжнародні аспекти».

Августина Волошина, професор Михайло БАСАРАБ, проректор з наукової роботи Карпатського університету імені Августина Волошина, протоієрей Ілля КАНАКІН, проректор з навчальної та духовно-виховної роботи Ужгород-

ської української богословської академії та протоієрей Юрій ГАЛ, секретар єпархіального управління Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України.

Відтак, з головною доповіддю на пленарному засіданні виступив єпископ Віктор БЕДЬ, доктор богословських наук, доктор юридичних наук, професор, академік. Тема доповіді: «Геополітичні виклики та загрози в процесі українського державного і церковного будівництва в контексті міжнародних процесів у 20-х рр. ХХ – 20-х рр. ХХІ ст. ст.».

Надалі конференція працювала у чотирьох дискусійних локаціях: 1 – з богослов'я, філософії, історії та політології (модератори: професор Михайло БАСАРАБ, професор Марія ЖАБЛЯК, старший викладач Ілля КАНАКІН); 2 – з правознавства та канонічного права (модератори: професор Олексій ПАЙДА, старший викладач Тетяна АНДРУСЬ, старший викладач Юлія БАЛАБАН); 3 – з фінансів, економіки, менеджменту та інформаційних технологій (модератори: професор Лариса ЛУГОШ, професор Тетяна ГОРВАТ, старший викладач Яна ІГНАТКО); 4 – з психології, педагогіки та соціальної роботи (модератори: професор Марина ДУБ, професор Антоніна ВЧОРАШНЯ, доцент Марія ВЕРЕШНИ-ДИКУН).

Учасниками конференції стали представники науково-педагогічних кадрів, науковців, аспірантів, докторатів та студентів із закладів вищої освіти, закладів вищої духовної освіти та наукових установ з України, Федеративної Республіки Німеччини, Словацької Республіки, Угорщини та Республіки Польща.

Науковий склад конференції представляли:

– 37 академіків, докторів наук, професорів;
– 59 докторів філософії, кандидатів наук, доцентів.

Також до участі в конференції було залучено студентів бакалаврату, магістратури та аспірантів і докторантів.

Після молитви та співу Державного Гімну України «Ще не вмерла Україна...», з вітальним словом до учасників даного наукового зібрання звернулися: Преосвященніший владика Віктор БЕДЬ, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, президент Карпатського університету імені Августина Волошина, ректор Ужгородської української богословської академії, президент Міжнародної академії богословських наук, професор Марина ДУБ, ректора Карпатського університету імені

ської української богословської академії та протоієрей Юрій ГАЛ, секретар єпархіального управління Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України.

Відтак, з головною доповіддю на пленарному засіданні виступив єпископ Віктор БЕДЬ, доктор богословських наук, доктор юридичних наук, професор, академік. Тема доповіді: «Геополітичні виклики та загрози в процесі українського державного і церковного будівництва в контексті міжнародних процесів у 20-х рр. ХХ – 20-х рр. ХХІ ст. ст.».

Надалі конференція працювала у чотирьох дискусійних локаціях:

1 – з богослов'я, філософії, історії та політології (модератори: професор Михайло БАСАРАБ, професор Марія ЖАБЛЯК, старший викладач Ілля КАНАКІН);

2 – з правознавства та канонічного права (модератори: професор Олексій ПАЙДА, старший викладач Тетяна АНДРУСЬ, старший викладач Юлія БАЛАБАН);

3 – з фінансів, економіки, менеджменту та інформаційних технологій (модератори: професор Лариса ЛУГОШ, професор Тетяна ГОРВАТ, старший викладач Яна ІГНАТКО);

4 – з психології, педагогіки та соціальної роботи (модератори: професор Марина ДУБ, професор Антоніна ВЧОРАШНЯ, доцент Марія ВЕРЕШНИ-ДИКУН).

Під час роботи дискусійних локацій було заслухано 110 наукових доповідей та повідомлень, які

надалі буду видрукувані у наукових виданнях Карпатського університету імені Августина Волошина та Ужгородської української богословської академії: «Карпатський вісник Карпатського університету імені Августина Волошина» та «Богословська думка в Україні» (друкованих виданнях та на електронних носіях).

В ході конференції Преосвященніший владика Віктор БЕДЬ, за заслуги перед Церквою Христовою, українським боголюбивим народом, багаторічну добросовісну педагогічну діяльність та особистий внесок в розвиток викладання предметів українську духовної культури, нагородив Мирославу МАНДИБУРГ, заступника директора з навчально-виховної роботи Мукачівського лицю № 8, вчителя методиста, учительку пред-

метів духовно-морального спрямування, лауреата Диплому III ступеня Всеукраїнського конкурсу «Учитель року» з предметів духовно-морального спрямування – 2023 року, – медалью «Нанківської ікони Божої Матері».

З програмою конференції можна ознайомитися за посиланням: https://kau.com.ua/xvii-mizhnarodna-naukovo-praktychna-konferentsiia-ukraina-v-umovakh-suchasnykh-tyvilizatsijnykh-zmin-ta-rosijsko-ukrainskoi-vijny-2014-2023-rr-filosofski-bohoslovski-istoryko-politychni-sotsialno-ek/?fbclid=IwAR3qn_g5P-28TwY1SPAaCdotuDPCsxhTZTMP6TbOuSjnVn-ZC_Y5cM8Fhek

Пресслужба КаУ ім. Августина Волошина та УУБА

На базі КаУ ім. Августина Волошина в м. Ужгород відбувся круглий стіл приурочений до 81-шої річниці створення Української Повстанської Армії

14 жовтня 2023 р., в малій актовій залі Карпатського університету імені Августина Волошина в м. Ужгород, було проведено науковий круглий стіл приурочений до 81-шої річниці створення Української Повстанської Армії (14 жовтня 1942).

Організаторами круглого столу виступили: Карпатський університет імені Августина Волошина, Закарпатське обласне товариства борців за незалежність України у ХХ столітті та Закарпатська крайова організація Народного Руху України.

Під час засідання круглого столу з доповідями виступили:

Віктор БЕДЬ, народний депутат України I скликання, президент Карпатського університету імені Августина Волошина, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви

України, голова Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, учасник бойових дій в російсько-українській війні (2014 – 2023), доктор богословських наук, доктор юридичних наук, профе-

сор.

Тема доповіді: Україна в геополітичних процесах першої половини ХХ століття та політично-національні причини створення Української Повстанської Армії.

Роман ОФЩИНСЬКИЙ, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти, доктор історичних наук, професор.

Тема доповіді: Історія створення та діяльності Української Повстанської Армії.

Антоніна ВЧОРАШНЯ, директор Науково-дослідного інституту історії українських національно-визвольних змагань Карпатського уні-

верситету імені Августина Волошина, відповідальний секретар Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, доткор педагогічних наук, професор.

Тема доповіді: Героїзм Української Повстанської Армії в повстанській поезії, пісні та фольклорі.

Олександр ЧЕРЕПАХА, голова Закарпатської крайової організації Народного Руху України.

Тема доповіді: Географія діяльності Української Повстанської Армії.

Участь в обговоренні виголошених доповідей та дискусії також взяли:

Михайло Басараб, проректор з наукової роботи Карпатського університету імені Августина Волошина, голова Закарпатського осередку Всеукраїнської громадської ветеранської організації Української Гельсинської спілки, доктор богословських наук, доктор філософії в галузі історії, професор;

Віктор ПОНЗЕЛЬ, перший помічник президента Карпатського університету імені Августина Волошина та керуючого Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, голова Управи Закарпатської крайової організації На-

родного Руху України, учасник бойових дій в російсько-українській війні (2014 – 2023);

Марина ДУБ, ректор Карпатського університету імені Августина Волошина, доктор педагогічних наук, професор;

Олександр ТИВОДАР, керівник пресслужби Карпатського університету імені Августина Волошина;

Протоієрей Ілля КАНАКІН, проректор з навчальної та духовно-виховної роботи Ужгородської української богословської академії, священнослужитель кафедрального храму апостола українського Андрія Первозваного Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України в м. Ужгород (вул. Ференца II Ракоці, 18 А), вимушений переселенець в наслідок широкомасштабної віроломної військової агресії федерації проти України (2022 – 2023).

За результатами засідання наукового круглого столу було ухвалено резолюцію, яку після редакційного опрацювання буде видрукувана в засобах масової інформації на надіслана до відомих владних, освітніх та наукових установ.

*Віктор ТЕРЕСВА,
газета «Срібна Земля»*

На Пагорбі Слави цвинтаря Кальварія в м. Ужгород, духовенство ПЦУ молитовно вшанувало спочилих від віку та полеглих українських воїнів-захисників у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр

1 листопада 2023 р., у день скорботи та вшанування пам'яті спочилих від віку, на Пагорбі Сла-

ви міського цвинтаря Кальварія в м. Ужгород біля могил полеглих смертю хоробрих і героїв українських воїнів-захисників у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр. представниками духовенства Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України було відслужено заупокійну літію.

Богослужіння очолив Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий єпархією у співслужінні протоієрея Іллі Канакіна, ієромонаха Онуфрія Карайона, ієрея Олега Росоловського та протодиякона Івана Жабляка.

Під час заупокійного богослужіння духовенство

молилося за спасіння душ спочилих від віку всіх наших рідних і співвітчизників, які у різні віки і часи віддали свої життя у боротьбі за національну і державну незалежність України і автокефалію Української Церкви, всіх полеглих смертю хоробрих і героїв у

наші дні українських воїнів-захисників, добровольців, волонтерів, полонених і мирних співвітчизників, які віддали свої життя в обороні своїх сімей, всього українського боголюбивого українського народу, земної Вітчизни і Держави на-

шої Україна та Української Церкви від підступних безбожних московських путінсько-гундяєвських окупантів і терористів та всіх спочилих у Бозі наших праведних і богоносних прабатьків, батьків, матерів, учителів, рідних, друзів та близьких.

Після завершення богослужіння до присутніх з поминальним архіпастирським словом звернувся Преосвященніший владика Віктор Бедь, який, зокрема, наголосив на святості та безсмертності подвигу всіх полеглих у різні віки і часи борців за незалежність України, автокефалію Української Церкви та у наші дні в обороні України у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр.

Поряд із представниками рідних і близьких полеглих у наші дні смертю хоробрих і героїв українських воїнів-захисників участь у поминальному богослужінні, зокрема, взяли представники ветеранів війни – учасників бойових дій, Карпатського універ-

ситету імені Августина Волошина, Ужгородської української богословської академії, Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, Закарпатської крайової організації Народного Руху України, Християнсько-народної спілки Закарпаття, Закарпатського осередку ВГО «Молодий Народний Рух», ГО «Молодь Закарпаття» та небайдужих містян.

Віктор ТЕРЕСВА,
газета «Срібна Земля»

Економіка

У Верховній Раді повідомили про збільшення мінімальної зарплати у два рази

У Верховній Раді планують збільшити зарплату українцям, практично у два рази, тож після усіх відрахувань вона становитиме близько 9 тисяч гривень. Документ іще не затвердили.

Зараз мінімалка складає 6 700 гривень. Відповідно до ініціативи, збільшуватимуть зарплату у два етапи:

з 1 липня – до 8 107 гривень;
з 1 жовтня – до 8 918 гривень.

Зауважимо, що перший етап збільшення зарплат був запланований на 1 квітня, але до того часу законопроект розглянути не встигли. Тоді зарплата мала зрости до 7 370 гривень.

Основна причина збільшення мінімальної зарплати – невідповідність конституційним нормам, адже розмір зарплати менший за прожитковий мінімум, який зараз для працездатних осіб складає 7 539 грн.

У статті 9 Закону України «Про оплату праці»

Робота є — працювати нема кому. Український бізнес поскаржився на нестачу персоналу

В Україні зросла кількість підприємств, які відчують посилення проблем із пошуком персоналу.

Як повідомляє Укрінформ, про це заявила виконавчий директор Інституту економічних досліджень та політичних консультацій Оксана Кузяків, презентуючи щомісячне опитування українського бізнес-середовища Економічні тенденції з точки зору бізнесу під час війни. Квітень 2023. Роботодавці борються за працівників. Рейтинг найзатребуваніших фахівців та найвищих середніх зарплат в Україні

«Серед усіх перешкод для ведення бізнесу в Україні брак робочої сили посідає п'яте місце — 31% опитаних підприємств відзначають проблеми із пошуком персоналу», — сказала експерт.

Так, у квітні частка бізнесів, що відчули брак

передбачено: «Мінімальна заробітна плата встановлюється у розмірі не нижчому від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб», — зазначають автори законопроекту.

Крім того, наголошують вони, прийняття цього законопроекту сприятиме підвищенню рівня соціального захисту громадян України, які одержують низькі суми заробітної плати.

Зауважимо, що збільшення мінімальної зарплати та призведе до того, що менша кількість українців зможуть претендувати на субсидії. При цьому суми відрахувань з зарплати зростуть, а відповідно і надходження до бюджету, особливо у тих містах, де основне наповнення йде від ПДФО. Експерти економіки завжди застерігають, що у разі збільшення мінімальної зарплати, не минуче приходить й черговий виток інфляції.

Джерело: radiotrek.rv.ua

кваліфікованих працівників, зросла до 26,9% з 19,9% у березні.

Водночас поменшало роботодавців (з 7% до 4,9%), які повідомили, що їм легко знайти некваліфікованих працівників.

Відтак, підприємства не поспішають із збільшенням персоналу. Планують зростання кількості працівників лише 5,6% (проти 8,3% у березні). Тоді як вже понад 91% не очікують змін у зайнятості (у березні таких було 88,3%).

«Якщо подивитися на цей показник за розміром підприємств, то побачимо, що у великих та середніх підприємств проблема з пошуком персоналу стоїть гостріше, на відміну від малих та мікробізнесів. Ця тенденція може свідчити про перші спроби великого та середнього бізнесу вдатися до розвитку», — зауважила Кузяків.

Раніше повідомлялося, що на Єдиному порталі

вакансій на сьогодні налічується 184 тис. вакансій. Перелік затребуваних робітничих професій

очолюють водій, швачка та продавець.

Джерело: biz.nv.ua

Податки для бізнесу зростуть вже за три місяці

Вже з 1 січня 2024 року в Україні збільшать мінімальну зарплату. Крім того, має зрости прожитковий мінімум. Однак ці, загалом приємні для більшості зміни, для бізнесу означають підвищення податків.

Єдиний соціальний внесок
Зокрема, зросте розмір мінімального ЄСВ (єдиного со-

ціального внеску), що дорівнює 22% від мінімальної зарплати, і який платять за своїх працівників більшість підприємців. А оскільки наступного року планують двічі підвищувати мінімалку, то розмір ЄСВ також зростатиме двічі.

З 1 січня мінімальна зарплата зросте з нинішніх 6700 грн до 7100 грн. Такою мінімалка залишатиметься до 1 липня. Отже, в цей період мінімальний ЄСВ становитиме 1562 грн.

З 1 липня мінімальна зарплата ще зросте – до 8 000 грн. Відповідно, і ЄСВ зросте до 1760 грн.

Єдиний податок

Окрім ЄСВ, зростуть і податки для спрощенців.

В Україні заборонять готівку?

Заступник голови ОП з економічних питань Ростислав Шурма впевнений, що завдяки забороні готівки скоротиться рівень тіньової економіки і кількість хабарів.

Для того, щоб в Україні були тільки безготівкові розрахунки, потрібно провести амністію капіталів і комплексну податкову реформу. Про це заявив під час брифінгу в п'ятницю, 30 червня 2023 року, заступник голови ОП з економічних питань Ростислав Шурма.

Ще не скоро, хоча Ростислав Шурма впевнений, що завдяки забороні готівки скоротиться рівень тіньової економіки і кількість хабарів. За його словами, зараз в Офісі президента аналізують чи можливо взагалі провести подібну реформу.

Вони залежить від розміру прожиткового мінімуму. З 1 січня 2024 року ПМ для осіб працездатного віку становитиме 3028 грн. А саме, виходячи із ПМ для цієї категорії громадян, сплачується податок від ФОП. Зокрема, для підприємців першої групи ставка податку становить 10%

ПМ. Отже, вона дорівнюватиме 302,8 грн.

А ось ФОП другої групи сплачують єдиний податок у розмірі 20% від мінімалки. Отже, з 1 січня їх єдиний податок становитиме 1420 грн.

Для підприємців третьої групи все залишиться, як і було, оскільки їхні податки залежать від розміру доходу, а не від конкретних параметрів бюджету.

Нагадаємо, в Україні також хочуть запровадити податки на чистий прибуток банків. Це неминуче призведе до підвищення кредитних ставок, кажуть банкіри.

Джерело: biz.today.ua

“На жаль, відбулася велика маніпуляція цим фактом. Але те, що це сталося, свідчить про те, що питання актуальне і чутливе. Було сказано, що ми аналізуємо такий досвід і сценарій переведення економіки на кешлес. Це все, що було сказано. Ми дійсно аналізуємо і дивимося, чи можна і як можна запровадити”, —

Заступник голови ОП зазначив, що жодна країна у світі досі не позбулася паперових грошей. Але є приклад Швеції, де змогли значно скоротити кількість готівкових розрахунків. Але перед тим, як скасувати готівку, Україні потрібно: провести амністію капіталу (її вже проводили, проте процес загальмувався внаслідок повномасштабної війни);

створити інфраструктуру (“Укрпошта” може забезпечити банківськими картками всіх жителів сіл);

провести навчання;

поліпшити фінансовий моніторинг.

Чому взагалі виникла така ідея?

Усе тому, що в Україні відсутній ефективний контроль за сплатою податків, є корупція.

“Об’єктивно — люди не платять податки. Якщо подивимося на структуру доходів, то люди, які не в держсекторі працюють, до 60-70% не платять податки з усього доходу. Введення кешлес — не йдеться про те, щоб це зробити різко в один момент. Це системний комплексний підхід, ступінчастий, який стосуватиметься реформ в

інших сферах”, — сказав Ростислав Шурма.

Відмова від готівки: в НБУ пояснили, що думають

Банківська система України готова до такої реформи, але такої практики жодна країна ще не впроваджувала, заявила перша заступниця голови Нацбанку Катерина Рожкова на пресконференції 28 червня.

“Технології сьогодні дають змогу, умовно кажучи, навіть на ринку перекинути гроші з картки на картку або розрахуватися через вбудований у телефон розрахунковий апарат. Банківська система, з погляду технології, інклюзії та безперервності, до цього готова”, — зауважила чиновниця.

Нацбанк значно покращив прогноз ВВП та інфляції

Національний банк поліпшив прогноз зростання реального ВВП із 2,9% до 4,9% у 2023 році. Водночас НБУ покращив прогноз інфляції на кінець 2023 року з 10,6% до 5,8%.

Як повідомляє пресслужба регулятора, основний чинник перегляду прогнозу щодо інфляції — вплив високих врожаїв на динаміку продовольчих цін.

Водночас Нацбанк підвищив прогноз інфляції на 2024 рік — з 8,5% до 9,8%.

“Вищі темпи зростання цін зумовлюватиметься низькою цьогорічною базою порівняння для вартості продовольчих товарів, тривалішим збереженням тиску на витрати бізнесу через перегляд припущення щодо безпекових ризиків, збільшенням зарплат та прискоренням зростання адміністративно-регульованих цін”, — йдеться у повідомленні.

Утім, надалі інфляція сповільниться до 6% у 20-25 році. Цьому передусім сприятиме очікуване зниження безпекових ризиків, що припускається прогнозом НБУ. Вагомий вплив на цінову динаміку матиме й очікуване зниження світових цін на енергоносії.

Щодо покращення прогнозу економічного зростання України, то воно спричинене низькою чинників. Серед них — вища адаптивність бізнесу та населення до воєнних умов, ліпші, ніж у попере-

дньому прогнозі, оцінки врожаїв, розширення альтернативних шляхів експортних поставок, а також суттєвіші обсяги бюджетних видатків.

При цьому у 2024 році Нацбанк прогнозує зростання економіки на 3,6%, попри збереження високих безпекових ризиків.

“Економічному зростанню сприятиме подальша розбудова альтернативних шляхів поставок та збереження м’якої фіскальної політики, що підтримуватиме споживчий попит. Натомість усе ще ускладнена логістика та обмежені війною інвестиції гальмуватимуть економіку”, — додали в НБУ.

Також регулятор прогнозує пришвидшення зростання реального ВВП у 2025 році до 6%. Цьому сприятиме насамперед очікуване зниження безпекових ризиків, яке супроводжуватиметься поступовим поверненням мігрантів із-за кордону. Також очікується поліпшення споживчих та інвестиційних настроїв, налагодження оптимальної логістики та виробництва, відбудова пошкодженої інфраструктури.

Як повідомлялося, Мінекономіки прогнозує зростання ВВП України до 5% за підсумками року. Водночас зростання ВВП у вересні 2023 року порівняно з вереснем минулого року становило близько 9,1%.

Джерело: biz.censor.net

Україна у 2024 році стане частиною Єдиної зони платежів в євро — НБУ

Як заявив голова правління Національного банку України (НБУ) Андрій Пишний на сторінці в Facebook, НБУ є активним учасником цих інтеграційних процесів.

За його словами, першочерговою метою є забезпечити відповідність національної системи регулювання та нагляду у сфері фінпослуг європейським нормам та стандартам. Для цього потрібно поступово імплементувати відповідне законодавство ЄС.

Він зазначив, що за останні 2 роки Україна отримала статус кандидата на членство в ЄС та виконує всі рекомендації Єврокомісії. Також влада готує комплексну програму адаптації українського законодавства до права ЄС.

Пишний повідомив, що у 2024 році планується ініціювати процес приєднання України до Єдиної зони платежів в євро (SEPA). Це дозволить країні зробити ще один крок назустріч фінансовій євроінтеграції.

Очільник НБУ звернув увагу, що членство в ЄС передбачає забезпечення вільного руху капіталу.

«Тому, попри всі складнощі, ми працюватимемо над пом'якшенням валютних обмежень, переходом до більшої гнучкості обмінного курсу та поверненням до інфляційного таргетування відповідно до розробленої нами стратегії», — пояснив Пишний.

Також в рамках удосконалення законодавства для небанківського сектору з початку 2024 року почнеться перехідний період для страхового ринку. Це має привести Україну до повної відповідності стандартам ЄС регулювання та нагляду.

Нацбанк планує підтримувати високий темп модернізації банківського капіталу. В пріоритеті — вдосконалення вимог до структури капіталу банків, що допоможе підвищити надійність банківської системи.

Що таке SEPA

Єдина зона платежів в євро (Single Euro Payments Area – SEPA) – це платіжний стандарт ЄС, в рамках якого повністю ліквідовано відмінності між внутрішніми та міжнародними платежами в євро.

SEPA охоплює переважно звичайні банківські перекази. Платіжні методи, які мають додаткові опціональні функції або послуги, такі як платіжні системи для мобільних телефонів або смарт-карток, безпосередньо не покриваються. Однак схема миттєвих платежів SEPA полегшує використання платіжних продуктів також на смарт-пристроях.

Приєднання до SEPA надасть нові можливості українській економіці, серед яких:

спрощення виходу на ринок ЄС для українського бізнесу;
зменшення технічних бар'єрів для виходу українського фінтеху на ринок фінансових послуг ЄС;

зниження вартості грошових переказів з/до країн ЄС.

Нагадаємо, Нацбанк України буде й надалі поступово скасовувати валютні обмеження, але за мови стабільних цін та курсу долара до гривні.

Історія України

Київське повстання 1113 року. Історія повторюється

В Києві ЗАВЖДИ долю князя вирішувало Київське Віче... Це так би мовити київська матриця, яка повторюється завжди в віках. Владі її ТРЕБА завжди пам'ятати - тільки з урахуванням народного самоврядування (віча) МОЖНА володарювати в Києві - матері городів руських.

Київське повстання 1113 року – вічовий виступ у столиці Київської Русі проти князів-

ської адміністрації після смерті великого князя Святополка Ізяславича за князювання якого посилилися феодальні утиски і зросло лихварство.

В результаті повстання на запрошення віча і київського боярства престол зайняв Володимир Мономах, який видав «Статут Володимирь Всеволодовича», що полегшив становище низів.

Основною причиною повстання була фінансова політика адміністрації Святополка зокрема, введений нею солянної податок.

Були розграбовані двори тисяцького Путяті Вишатича і двори соцьких.

Побоюючись за долю сім'ї покійного Святополка, а також розграбування своїх дворів і монастирів бояри, які зібралися в Софійському соборі закликали на великокнязівський престол популярного своїми перемогами над половцями перяславського князя Володимира Мономаха, сина третього Ярославича Всеволода в порушення прав синів другого Ярославича Святослава - Давида Чернігівського, Олега Новгород - Сіверського та Ярослава Муромського.

Причиною бунту, що почався незабаром після смерті князя Святополка, стало протиборство

партій - прихильників воцарення Володимира Мономаха і прихильників Давида і Олега Святославичів.

Партія «за» Святославичів мала велику підтримку з боку єврейської громади, інтереси якої Святославичи, які були тісно пов'язані з Тмутараканью в свою чергу, всіляко оберігали. Захист інтересів

«Казарської» корпорації, а іудеї в правління Святополка «отримали багато пред християни вольності», оберталася проти християн, бо багато хто з них «торгу і ремесл позбулися». Тому, прості кияни вирішили найрішучішим чином не допустити до правління Святославичів, вони напали двір Путяті, людину близького до Святополка, на двори соцьких і єврейський квартал.

Цей грабіж свідчив про поразку політичних супротивників Володимира Мономаха, про катастрофу їхніх планів.

Таким чином, повстання і грабіж носили насамперед політичний характер.

Ставши великим князем київським, Мономах видав нові закони (відомі під назвою Статут Володимира Мономаха), які містили деякі поступки повсталим.

У статуті обмежувалися відсотки за позикою, були сформульовані права і обов'язки закупів, заборонялося перетворювати на раба купця-боржника, якщо він позбувся свого майна внаслідок війни або пожежі.

Джерело: www.ar25.org

Лавра як головний український видавець (1650-1721 рр.)

Оскільки впроваджена російським урядом у 1720-1722 рр. заборона друкувати в Києві та Чернігові книги з українськими мовними рисами і взагалі будь-які нові кардинально змінила умови для книговидавання, доцільно спершу розглянути діяльність видавничих осередків України-Гетьманщини до цієї дати.

У другій половині XVII і двох перших десятиріччях XVIII ст. друкарня Києво-Печерської лаври стала провідним в Україні центром книговидавання, ініціатором оновлення і збагачення тематики видань, поліпшення їхнього мистецького оформлення. Завдяки авторитетові Лаври в Українській козацькій державі (свідченням цього були сприятливі для Лаври гетьманські універсали), як і завдяки своїм матеріальним можливостям, лаврська друкарня, краще, ніж всі інші, витримала труднощі, зумовлені військовими руйнуваннями, пошестями, скороченням ринків збуту. Впродовж 1651-1660 рр. Лавра видала не менше як 13 назв книг (що, як на тодішні умови, не так вже й мало), в наступному десятиріччі не менш як 24, а в 1671-1680 рр. — 40. Для порівняння вкажемо, що протягом 70-х років усі інші українські друкарні видали 56 книжок (з них 5 — Львівське братство, 23 — Новгород-Сіверська і Чернігівська, 11 — львівський колегіум єзуїтів, 8 — львівська друкарня Мосціцького). В 1701-1710 рр. Лавра випустила не менше 44 книг, всі інші друкарні — понад 60.

Головними опікунами й організаторами лаврського книговидавання були архимандрити Києво-Печерської лаври. За правління Лаврою Йосифа Тризни (1647-1656) друкування йшло шляхом, визначеним його попередниками Єлисеєм Плетенецьким, Захарією Копистенським, Петром Могилою. З богослужбових книг видано Службник, Акафисти, Книгу Нового Завіту з Псалтирем, видавалися й аркушеві гравюри. Друкарня справляла на сучасників дуже добре враження. Відомий сирійський подорожник Павло Алеппський, який відвідав Київ 1653 р., писав: "Біля великої церкви є гарний знаменитий друкарський будинок, що служить цій країні. З нього ви-

ходять усі їхні церковні книги чудового друку, різного вигляду й кольору, а також малюнки на великих аркушах, визначні в тій країні речі, ікони святих, вчені трактати та інше". Далі Павло додав, що його батько, патріарх антиохійський Макарій, якого мандрівник супроводжував, видрукував у Лаврі багато грамот про відпущення гріхів "їхньою мовою, червоними літерами, із зображенням святого апостола Петра. Грамоти були трьох видів: на цілий аркуш для панів, середні — для народу й маленькі для жінок".⁵ Як бачимо, друкарня діяла, хоч деякі з світських її працівників пішли до війська.

Майже три десятиріччя (1656-1683 рр.) Лаврою та її друкарнею керував Іннокентій Гізель. Цілком природно, що і при ньому друкувалися богослужбові книги, зокрема Акафисти з молитвами (видання 1663, 1674, 1677 рр.), Октоїх /235/ формату кварто (1670 р.), Требник (1677 р.), Мінея обща (1680 р.) та інші. Виявом високої поліграфічної майстерності були видання мініатюрного формату, такі як значного обсягу (521 аркуш) Часослов з молитвами у 24-у частку аркуша, ще більший (569 аркушів) Молитвословець — теж в 24-у частку аркуша. Пізніше виходили книжечки навіть у 1/32 аркуша. Такі видання користувалися особливо великим попитом.

Чи не найбільшу славу лаврській друкарні принесло надрукування Печерського патерика (1661, вдруге — 1678 р.). Готувалося це видання давно, ще за часів Петра Могили. Численні ілюстрації Іллі (47 гравюр з 47 різних дошок) та кількох інших гравюрів вирізняли цей Патерик серед інших друків Лаври. До речі, наступним разом, 1702 р., книгу видано в двох варіантах — масове видання з попередніми дереворитами і подарункове, для якого замовлено 44 мідерити визначному митцю Леонтієві Тарасевичу. Природно, що особливої ошатності Печерська лавра прагнула надати книзі про свою власну історію, про заслуги для церкви проголошених святими печерських подвижників засновників монастиря Антонія і Феодосія, літописця Нестора, іконопи-

Алімпія та інших 6.

Продовжила Лавра і традицію видання нових творів українських церковних письменників, насамперед Йоаникія Галятовського (Ключ розуміння, 1659 р.; Казаня приданії до книги Ключ розуміння, 1660 р.; Месія правдивий, 1669 р.). Гізелью прийнято приписувати авторство офіційного — з точки зору Росії — /236/ історичного посібника "Синопис" (перші видання 1674, 1678, 1680 рр., далі не раз передруковувався), — в усякому разі, він укладений під керівництвом Гізеля і виданий, як і інші тогочасні лаврські друки, за його розпорядженням.

Придбавши бл. 1670 р. "нову польську друкарню" 7, тобто комплекти латинських і польських шрифтів, Лавра відновила друкування польськомовних творів українських авторів, цим разом Барановича (віршований збірник житій святих "Apollo chrzesciański", 1670, інша назва: Żywoty świętych) і Галятовського (Messyasz prawdziwy..., 1672) 8. Якщо, видаючи проповіді Галятовського ("Ключ" і "Казаня придані"), Лавра могла розраховувати на прибуток, то велика за обсягом книга Лазаря Барановича "Труби словес проповідних" була виданням замовним, і опублікування її досить дорого коштувало авторіві. Друкувалися в Києві також кириличні букварі, а з 1670 р. — і латино-польські. Виявом болгарсько-українських взаємин вважають опублікування 1671 р. "Житія і служби Іоана Рильського", до цієї книжки Антоній Радивилівський написав "предсловіє" з присвятою переяславському полковникові Родіонові-Райчі Думитрашку 9.

Під загальним керівництвом Гізеля нагляд над роботою друкарні здійснював Варлаам Ясинський, який згодом став ректором колегіуму, з часом /237/ архимандритом Лаври, а ще пізніше митрополитом. У 1669-80 р. наглядцем друкарні був ієромонах Йоасафат, складальниками (зокрема, польських текстів) — Іван Армашенко (Гармашенко) та Менжинський 10.

У кінці XVII — на початку XVIII ст. архимандритами Лаври і, тим самим, керівниками лаврського книговидання були Варлаам Ясинський (1684-1690 рр.), Мелетій Вуяхевич (1690-1697

рр.), Йоасаф Кроковський (1697-1709 рр.), Самуїл Миславський (1709-1714 рр.). Вони дбали про перевидання богослужбових книг (перше київське видання Апостола 1695 р., розкішне на престольне Євангеліє-апракос 1707 р., скорочені видання Требника, Октоїх 1699 р., Тріодь цвітна 1702 р., Акафисти та ін.). У передмові до Євангелія 1707 р. сказано, що старий рукопис подарував гетьман Іван Мазепа (названий у цій передмові "вождем" Війська Запорізького) і що він забезпечив перевірку тексту митрополитом Варлаамом Ясинським, а також доручив архимандритові лаври Йоасафові Кроковському надрукування". Лавра приділяла належну увагу і виданню нових творів українських авторів — панегіриків, проповідей, повчань. Найважливішим за своїм впливом на церковне й культурне життя виданням стали т.зв. Четьї-Мінеї фундаментальна "Книга житій святих" Дмитра Савича Туптала, пізнішого (з 1702 р.) митрополита Ростовського Дмитрія. Покровителем цього видання і його автора теж був гетьман Мазепа 12. "Житія" на перших три місяці (вересень-листопад) видано 1689 р., том другий на наступні три — 1695 р., том третій 1700 р., врешті том четвертий — на липень-серпень — у 1705 р. Опрацювавши широке коло джерел, вказаних у самій книзі, автор запропонував працю, що приваблювала читачів і багатством змісту, і відповідною тодішнім смакам літературною формою. Недивно, що незабаром стало потрібне наступне видання, яке й вийшло в 1711-1718 рр. Перші два київські видання вдалося надрукувати, подолавши опір московської патріархії. Дальші прибуткові перевидання цієї книжки, виправивши її на кшталт своїх друків, зарезервувала для себе Московська синодальна друкарня (видання 1759, 1762, 1764, 1767, 1782, 1789, 1796; тільки в 1764 дозволено лаврське видання — передрук московського) 13. Відповіддю на запити читачів були друковані календарі, нові видання букваря. Незважаючи на їхні незначні тиражі, помітним явищем у культурному житті стали панегірики. Деякі з них опубліковано латинською і польською мовами. Так, видання, присвячене Києво-Могилянським

колегіумом гетьманові Іванові Самойловичу ("дбайливому вождеві і мудрому полководцеві.., своєму протекторові, патронові, покровителю і добродієві"), містило латиномовний прозовий панегірик "Triumphus Palladis sub signo Samuylowiciano expositus" і вірш польською мовою "Acclamatio Musaram", який підписав магістр граматики Павло Баранецький. (З.І., 633). Літературним рівнем вирізнявся панегірик 1689 р. Стефана Яворського гетьманові Іванові Мазепі "Echo glosu wołającego". Вірш Івана Орновського "Bogaty wirydarz" на пошану харківського полковника Ф. Донець-Захаржевського був особливо багато оформлений, один з примірників має навіть надруковану золотом орнаментальну рамку (З.І., 817). З виданих Лаврою книг релігійно-моралізаторського спрямування заслуговують згадки "Алфавіт духовний" Ісаї Копинського (1710, друге видання 1713 р.; пізніше книжка неодноразово перевидавалась) * і багато ілюстрована "Іфіка ієрополітика". Остання зажила особливої популярності. За змістом і формою — це типове ренесансно-бароккове емблемне видання. Дуже поширені були подібні публікації у Центральній і Західній Європі; деякі з них нині репродукуються в серії "Imago figurata" (Brepols Publishers, vol.1-3; Turnhout 1998; видання продовжується). Без сумніву, емблемні композиції "Іфіки ієрополітики" західного походження, і конкретні джерела їх мають бути виявлені.

Різновидом панегіриків були філософські тези ("конклюдії"): великоформатні аркушеві друки, в яких емблемне зображення і панегіричний вірш поєднувалися з тезами диспуту — коротким викладом змісту відповідної дисертації. Вони служили афішами — об'явами про майбутній диспут, а також відігравали роль своєрідного диплому 14. Одним з найкращих був величезних розмірів мідерит Данила Галяховського з латинським текстом Івана Прокоповича Новицького. В центрі — зображення гетьмана Івана Мазепи, що стоїть на острові в оточенні семи муз; в глибині видніють руїни, тоне корабель, але всупереч катаклізмам гетьман рятує мистецтво і освіту. На думку сучасних дослідників, ця праця ми-

стецьким рівнем перевершує тогочасні тези, видрукувані в Кракові й Вільні 15.

Панегірики, тези, більшість богослужбових книг належали до найкраще оформлених видань Лаври. Найбільша й найавторитетніша українська друкарня дбала про якість шрифтів, естетику розміщення тексту й ілюстрацій. Практикувалося складання двома шпальтами, обрамлення сторінок лініями або орнаментальними смугами з виливних прикрас. Важливими елементами оформлення були орнаментальні рамки титульних аркушів ("форти"), цілосторінкові герби і фронтиспісні гравюри, портретні та сюжетні ілюстрації, /239/ орнаментальні заставки й кінцівки. У 80-х рр. XVII ст. з Вільнюса до Києва переїхали, на запрошення тодішніх керівників Лаври, талановиті гравери-мідеритники Інокентій Щирський, Лаврентій Крщонович, Леонтій Тарасевич, Олександр-Антоній Тарасевич. Наскільки високим був статус граверів-оздоблювачів книг видно з того, що Л. Крщонович став настоятелем чернігівського Іллінського монастиря (того, при якому діяла друкарня), а Тарасевич — намісником підпорядкованого Лаврі Свенського монастиря, пізніше — керівником лаврської друкарні, а під кінець життя — намісником архимандрита Лаври. Залучення талановитих митців книги забезпечило піднесення мистецького оздоблення лаврських видань на значно вищій, ніж раніше, рівень.

Гравери виконували також, як і раніше, станкові гравюри. Спершу це були дереворити, згодом дедалі частіше мідерити. Найстаршою відомою мідеритною станковою гравюрою є виконане Інокентієм Щирським 1686 р. зображення Печерської ікони Успіння Богородиці в багатому бароковому обрамленні і з текстом — короткою розповіддю про ікону та пов'язані з нею чуда 16.

Як і раніше, лаврські видання поширювалися по всій Україні, в тому числі й на її західних окраїнах. Так, на одному з примірників виданого 1688 р. твору Антонія Радивиловського "Вінець Христов" (З.І., 645) є запис, що у жовтні того ж року книгу купив "Стефан Рихвальський, пресві-

ітер Рихвальський, у Петра Шафрановського, мешанина і купця львовського за злотих /240/ чотирдесят і єден до церкви рихвальської Покрови Пресв. Б[огороди]ци..." Таким чином, за посередництва львівського купця книга в рік свого видання опинилась аж на Лемківщині, в селі Рихвалді 17. Залишалися популярними лаврські видання у Білорусії та Молдові. В Росії вони розповсюджувалися в різних регіонах, хоч

заборони їх ввозити час від часу поновлювалися 18.

Пожежа Лаври 1718 року, яка пошкодила і друкарню, майже збіглася у часі зі згадуваними вже урядовими розпорядженнями 1720 і наступних років, що поклали край вільному розвитку книговидання в Українській Гетьманській державі.

Джерело:litopys.org.ua

Історія створення Збройних Сил України

24 серпня 1991 року Верховна Рада України прийняла постанову "Про військові формування в Україні", якою визначила: "підпорядкувати всі військові формування, дислоковані на території України, Верховній Раді України; утворити Міністерство оборони України; Урядові України приступити до створення Збройних Сил України". Фактично цією постановою було покладено початок будівництва Збройних Сил України як важливого інституту держави і невід'ємного елемента її воєнної організації.

Історію будівництва Збройних Сил України можна поділити на чотири основні етапи: перший етап – формування основ Збройних Сил України (1991–1996 рр.); другий етап – подальше будівництво Збройних Сил України (1997–2000 рр.); третій етап – реформування Збройних Сил України (2001–2005 рр.); четвертий етап – розвиток Збройних Сил України (2006–2011 рр.). З 2012 року розпочато новий етап військової реформи — реформування і розвитку Збройних Сил України.

Восени – взимку 1991 року були підготовлені важливі документи, що стали нормативно-правовою базою формування Збройних Сил України.

11 жовтня Верховна Рада України затвердила Концепцію оборони і будівництва Збройних Сил України. У прийнятій Концепції передбачалася, що Україна поступово, з урахуванням усіх факторів національної безпеки, реалізуватиме намір

стати в майбутньому нейтральною, без'ядерною державою, яка не братиме участі у військових блоках, натомість дотримуватиметься усіх договорів і угод щодо незастосування ядерної зброї. Концепція визначала, що Збройні Сили України складаються з трьох видів: Сухопутні війська (Війська наземної оборони), Військово-Повітряні Сили і Сили Протиповітряної оборони (Війська повітряної оборони), Військово-Морські Сили. Збройні Сили України будуються за принципом розумної достатності. Виходячи з фінансово-економічних можливостей і того, що Збройні Сили України повністю фінансуються з державного бюджету, чисельність усіх військ визначалася на рівні 0,8–0,9% чисельності населення країни, тобто 400–420 тис. осіб.

Що стосується органів військового управління, то було визначено, що законодавче регулювання в галузі оборони, національної безпеки та військового будівництва здійснює Верховна Рада України, а Президент України (до обрання Президента України – Голова Верховної Ради України) є Головнокомандувачем Збройних Сил України. Концепція передбачала створення Ради оборони України як вищого державного органу керівництва обороною і безпекою держави, який розробляє основні напрями воєнної політики та військового будівництва.

Також було визначено місце в органах військового управління Міністра оборони України і Головного штабу Збройних Сил. Міністр оборони України керує Збройними Силами України; проводить у державі єдину воєнно-технічну політику; відповідає за розробку і подає Президенту

(Верховній Раді) України проекти планів застосування Збройних Сил і комплексні плани їх розвитку, несе відповідальність за стан і розвиток Збройних Сил, їх бойову та мобілізаційну готовність, своєчасне розгортання і захист територіальної цілісності. Головний штаб Збройних Сил України є основним органом безпосереднього управління військами (силами) у мирний і воєнний час. Начальник Головного штабу Збройних Сил України є першим заступником Міністра оборони України.

Саме тоді ж (11 жовтня) Верховна Рада України постановила створити Раду оборони України, затвердила склад посадових осіб, які входять до Ради оборони України, а також Положення про Раду оборони України.

Осінь – зима 1991 року були повною мірою переломними для військового будівництва. А вже 6 грудня Верховна Рада України приймає надзвичайно важливі для військового будівництва закони – “Про оборону України” і “Про Збройні Сили України”. Того ж дня було затверджено текст Військової присяги, яку в залі Верховної Ради першим склав Міністр оборони України генерал-полковник К.П. Морозов.

Закон “Про оборону України” виходив з того, що Україна прагне до мирного співіснування з усіма державами, незалежно від їх соціально-політичної та економічної орієнтації. Виходячи з принципу оборонної достатності, у Законі формулювалися загальні положення про оборону України, правові основи діяльності органів державної влади та управління щодо забезпечення оборони України, а також положення, що стосуються стану війни, воєнного часу, мобілізації, територіальної оборони. Спеціальний розділ Закону був присвячений Збройним Силам України.

За сутністю та призначенням Збройні Сили України визначалися як військова державна структура, основна функція якої полягає у збройному захисті незалежності, територіальної цілісності та недоторканності України. Збройні Сили України створювалися і здійснювали діяльність на основі: демократії і гуманізму; верхов-

венства закону; підзвітності конституційним органам законодавчої і виконавчої влади; єдиначальності і колегіального вироблення рішень; загального військового обов'язку громадян України; добровільності вступу на кадрову військову службу; дотримання військової дисципліни; гласності в діяльності Збройних Сил України та збереження державної і військової таємниці; позапартійності; гарантованого соціально-правового захисту військовослужбовців. Власне кажучи, ці основи були соціально-політичними та організаційними принципами будівництва і функціонування Збройних Сил України. Вони відображали їхню соціальну природу і характер як армії правової демократичної держави.

20 листопада 1991 року Постановою Кабінету Міністрів України № 321 було затверджено Тимчасове положення про Міністерство оборони України, згідно з яким була остаточно схвалена чисельність центрального апарату Міністерства оборони у кількості 248 осіб (216 – військовослужбовців). Дозволялося мати 5 заступників Міністра оборони, у тому числі двох перших, а також колегію Міністерства у складі 11 чоловік.

3 січня 1992 року розпочався процес приведення до добровільної присяги на вірність народові України дислоковані на українській території війська. Планувалося його завершити до 20 січня, однак потім термін був продовжений до 31 січня, та фактично процес прийняття присяги тривав ще довше.

Указом Президента України від 5 квітня 1992 р. № 209 на базі сил Чорноморського флоту почалося формування органів управління Військово-Морських Сил України.

25-26 червня 1992 року відбулося перше засідання колегії Міністерства оборони України з порядком денним “Про хід створення Збройних Сил України і завдання щодо якісного формування з'єднань і частин на першому етапі військової реформи”. Колегія більш чітко визначила завдання, уточнила план реформування військових формувань до 1995 року включно.

У середині червня 1992 року Верховна Рада

України ратифікувала Договір про звичайні збройні сили в Європі, яким визначалися максимальні рівні озброєння і військової техніки для України. Необхідно було скорочувати кількість танків на 5 300 одиниць, бойових броньованих машин (ББМ) – на 2 400 одиниць, бойових літаків – на 477 одиниць. До реалізації цих завдань Україна приступила вже 18 серпня 1992 року.

Згідно з Указом Президента України від 28 січня 1993 року на базі Військово-Повітряних Сил України та Військ Протиповітряної оборони України розпочалося формування єдиного виду Збройних Сил України – Військ Повітряної оборони (ВПО).

У 1994 р. закінчилося міждержавне переміщення військових кадрів. З 1991 по 1994 рр. з України в інші держави було переведено близько 12 тисяч офіцерів і прапорщиків, понад 33 тисячі повернулося на Батьківщину, у тім числі 27 982 офіцери. 20 квітня 1995 року Указом Президента України в складі Збройних Сил України відновлено як їх вид Війська Протиповітряної оборони.

Будівництво Збройних Сил України супроводжувалося значним скороченням чисельності особового складу та озброєнь. За рахунок розформування деяких частин, удосконалення організаційно-штатної структури чисельність ЗС України за станом на кінець 1995 року було скорочено до 400 000 чоловік.

26 січня 1996 року Рада національної безпеки та оборони розглянула проект Концепції реформування Збройних Сил України. Концепція передбачала подальше значне скорочення військ, ліквідацію військових округів та перехід на оперативно-територіальну систему будівництва армії, принципи регіонального комплектування тощо. Проте, в подальшому реалізувати дану Концепцію не вдалося.

Згідно з Указом Президента України від 23 травня 1996 року у складі Збройних Сил України формується командування Сухопутних військ України, якому підпорядковуються органи управління та війська військових округів.

Підбиваючи підсумки першого, найскладнішого

етапу будівництва Збройних Сил України (1991–1996 рр.), слід зазначити, що незважаючи на різноманітні труднощі, були закладені основи національного війська незалежної держави: за короткий термін були створені Міністерство оборони, Генеральний штаб, види Збройних Сил, системи управління, підготовки і всебічного забезпечення військ (сил) тощо.

У січні 1997 року Президентом України була затверджена Державна програма будівництва та розвитку Збройних Сил України на період до 2005 року. Саме з цього розпочався другий етап військового будівництва в Україні.

Перший рік реалізації положень Державної програми будівництва та розвитку Збройних Сил України вніс суттєві зміни в їх облік та діяльність. Протягом 1997 року проводилася значна робота щодо оптимізації структури та чисельності Збройних Сил України. Здійснювалася реорганізація військових округів, Північного оперативно-територіального командування в оперативні командування. Було зроблено суттєві кроки щодо підвищення ефективності системи державного керівництва Збройними Силами та поліпшення взаємодії Міністерства оборони України з центральними та місцевими органами виконавчої влади. Активно здійснювалася перебудова системи управління, оперативного, тилового і медичного забезпечення військ (сил).

21 січня 1997 року Указом Президента України були затверджені Положення “Про Міністерство оборони України” та “Про Генеральний штаб Збройних Сил України”. Міністерство оборони і Генеральний штаб ЗС України вперше отримали свої окремі Положення, що було не лише подальшим впорядкуванням їхніх повноважень і відповідальності, але й важливим кроком на шляху становлення демократичного цивільного контролю над оборонною сферою.

Повноваження Генерального штабу Збройних Сил України значно поширилися на здійснення планування оборони держави і оперативного управління всіма військовими формуваннями України. Відтепер Генеральний штаб Збройних Сил України отримав право на здійснення конт-

ролю за виконанням завдань з організації оборони держави всіма військовими формуваннями. Були суттєво уточнені повноваження Міністерства оборони. Вперше у Положеннях були передбачені механізми запобігання неузгоджених дій вищого керівництва Збройних Сил. Йдеться про “паралельну” персональну відповідальність Міністра оборони перед Президентом, Радою національної безпеки і оборони України та Кабінетом Міністрів України, а начальника Генерального штабу ЗС України – перед Радою національної безпеки і оборони України та Міністром оборони; про спільне видання Міністром оборони і начальником Генерального штабу ЗС України наказів і директив з найважливіших питань будівництва та розвитку Збройних Сил, їхньої бойової і мобілізаційної готовності, підготовки тощо.

У 1997 році вперше було проведено цикл стратегічного планування оборони України і затвердження Стратегічного рішення на застосування Збройних Сил Президентом України.

З 1998 року запроваджена нова система військово-адміністративного розподілу території України. Замість військових округів було утворено оперативні командування. Функціонально вони стали постійними оперативно-стратегічними об'єднаннями, призначеними для виконання як у мирний, так і у воєнний час оперативних, мобілізаційних завдань і завдань територіальної оборони у встановлених для них межах, а також технічного, тилового, медичного та інших видів забезпечення військ (сил), що знаходяться на їхніх територіях, незалежно від відомчої підпорядкованості.

У 1998 році послідовно і планово проводився курс на оптимізацію структури та чисельності Збройних Сил України. Створено нові функціональні компоненти Збройних Сил України, їх бойове ядро – сили стримування, мобільні сили (сили швидкого реагування) та частини прикриття державного кордону. Продовжувалася робота щодо підтримання та вдосконалення бойової готовності, підготовки органів управління всіх ланок до керівництва військами (силами) при пере-

веденні їх у вищі ступені бойової готовності, переходу на нові організаційно-штатні структури з урахуванням процесу реформування Збройних Сил, вдосконалення форм і методів роботи штабів при переведенні Збройних Сил з мирного на воєнний стан.

Згідно з пропозиціями Президента України Постановою Верховної Ради України від 22 грудня 1998 року була затверджена чисельність Збройних Сил за станом на: 31 грудня 1998 року – 320 тис. військовослужбовців і 100 тис. працівників; 31 грудня 1999 року – 310 тис. військовослужбовців і 90 тис. працівників.

Під час реалізації Державної програми будівництва та розвитку Збройних Сил України щодо удосконалення структури військ (сил) постійно враховувалися результати заходів оперативної підготовки органів управління. Планування та проведення заходів оперативної підготовки стало здійснюватися за єдиним замислом і планом та на єдиному оперативно-стратегічному фоні.

У цілому реалізація завдань Державної програми будівництва та розвитку Збройних Сил України у 1997–1999 рр. дала змогу створити надійну основу сучасних Збройних Сил України.

Важко уявити функціонування будь-якої держави і армії без розвідки. 22 березня 2001 року Верховна Рада України прийняла Закон “Про розвідувальні органи України”. Це логічно завершило тривалий етап обговорення та ввело діяльність спеціальних органів державної влади, серед яких розвідка Збройних Сил України посідає своє місце, у правову сферу.

Верховна Рада 17 вересня 2020 року схвалила закон "Про розвідку "

За результатами виконання Державної програми реформування та розвитку Збройних Сил України протягом 2001–2005 рр. відбулися суттєві зміни у структурі Збройних Сил та системі їх управління. Зокрема, у процес реформування Збройних Сил був запроваджений функціональний принцип їх побудови та застосування. Здійснено розподіл функцій та повноважень між Міністерством оборони України та Генеральним штабом Збройних Сил України. Функціональні-

ми структурами Збройних Сил стали Об'єднані сили швидкого реагування, основні сили оборони і Стратегічні резерви. Пріоритет у формуванні був наданий Об'єднаним силам швидкого реагування.

У 2004-2005 рр. здійснено перехід Збройних Сил з чотирьох видової на трьох видову структуру шляхом створення на базі ВПС і Військ Протиповітряної оборони єдиного виду Збройних Сил – Повітряних Сил у складі трьох повітряних командувань (“Захід”, “Південь”, “Центр”) і тактичної групи “Крим”.

Головні командування видів Збройних Сил України були переформовані у командування видів з відповідною оптимізацією їх структури та чисельності. З трьох оперативних командувань залишилися два (Західне та Південне), а північне оперативне командування переформовано в територіальне управління “Північ”. Статус командувань було знижено з рівня оперативно-стратегічного об'єднання до рівня оперативного об'єднання. З метою оптимізації системи оперативного (бойового) та матеріально-технічного забезпечення сформоване Командування сил підтримки. До його складу увійшли понад 50 частин і підрозділів. Загалом, впродовж 2001–2005 рр. було проведено близько 16 тис. заходів з реструктуризації Збройних Сил.

Загальна чисельність особового складу Збройних Сил України станом на кінець 2005 року складала 245 тис. осіб, у т.ч. 180 тис. військовослужбовців. Співвідношення між видами Збройних Сил становило: Сухопутні війська – до 40%; Повітряні Сили – до 24%; Військово-Морські Сили – до 8%; органи військового управління, військові навчальні заклади, установи – до 28%.

У 2006 році діяльність Збройних Сил була спрямована на виконання завдань, визначених Державною програмою розвитку Збройних Сил України на 2006–2011 роки. Особлива увага надавалася розвитку Повітряних Сил – оскільки цей рік був оголошений роком Повітряних Сил, а також підвищенню боєздатності Об'єднаних сил швидкого реагування як основного компонента української армії зразка 2012 року.

У березні 2006 року Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України затвердив Стратегічний замисел застосування Збройних Сил України. У цьому документі визначені сім типових ситуацій Застосування Збройних Сил і для кожної ситуації визначений оптимальний комплект сил і засобів Збройних Сил, який забезпечує виконання завдань і складається з активного і резервного компонентів.

Проте недостатнє фінансування (6,4 млрд. грн., замість запланованих 7,6 млрд. грн.) не дали можливості у 2006 році перейти від бюджету утримання Збройних Сил до бюджету їх розвитку.

Ресурсні обмеження суттєво вплинули на стан виконання Державної програми розвитку Збройних Сил України на 2006–2011 рр. Унаслідок об'єктивних причин протягом останніх років темпи виконання основних заходів Державної програми було уповільнено. Проте вдалося уникнути поширення деструктивних процесів у військах (силах) та зберегти потенціал для продовження реформ.

Важливим здобутком став початок створення системи забезпечення інформаційної безпеки держави у воєнній сфері. У липні 2009 року Президентом України було затверджено Доктрину інформаційної безпеки України та розпочато у Збройних Силах роботу зі створення вертикалі управління системою забезпечення інформаційної безпеки у воєнній сфері.

Посилені повноваження Кабінету Міністрів України з координації діяльності Міністерства оборони. Стало обов'язковим погодження структури центрального апарату Міністерства оборони з Першим віце-прем'єр-міністром України.

Продовжується робота зі створення автоматизованої системи управління Збройними Силами. Визначено її перспективний обрис, етапи та порядок створення. Послідовно, у межах фінансування, впроваджувалися окремі її елементи. Разом з тим загальні темпи переходу на сучасні інформаційно-телекомунікаційні засоби залишаються досить низькими (3,2 % на рік).

Цей чинник уповільнив виконання низки спла-

нованих заходів Державної програми, зокрема стримується переформування командувань видів у штаби видів Збройних Сил, формування військових структур управління та оповіщення Повітряних Сил, удосконалення системи управління матеріально-технічним забезпеченням військ (сил).

За результатами реалізації Концепції кадрової політики в Збройних Силах України з 1 січня 2010 року запроваджено систему кадрового менеджменту централізованого типу, спрямовану на забезпечення потреб військ (сил) в особовому складі, сприяння кожній особі в індивідуальному розвитку та можливості реалізації її потенціалу, бачення кожним військовослужбовцем перспективи свого кар'єрного зростання.

Запроваджено нову систему комплектування військовослужбовцями за контрактом за схемою: територіальний центр комплектування – навчальна військова частина (центр) – військова частина. Це дозволило надати керованості процесу комплектування, а за рахунок спрощення механізму прийняття на військову службу за контрактом заощаджувалося на підготовці особового складу у навчальних військових частинах (центрах) залежно від термінів навчання (від 1,5 до 3 місяців) з розрахунку на одного військовослужбовця від 1,6 до 3,5 тис. гривень.

В той же час вдалося зберегти тенденцію залучення на військову службу молоді, яка оцінює військову справу як школу мужності та можливість виявити свої найкращі лідерські якості, стати справжнім професіоналом.

Так, за результатами соціологічних досліджень позитивне ставлення до військової служби значно переважає негативне її сприйняття. Переважна більшість опитаних сприймає службу в Збройних Силах як школу життя (44,6%), можливість загартуватися фізично і духовно (43,9%) та можливість для самореалізації (13,7%).

Серед негативних відповідей переважає думка, що це даремно втрачений час (6,1%), загроза життю і здоров'ю (2,4%) та розлука з рідними і близькими (2,5%).

У 2009 році розширено коло осіб, які мають пра-

во вступу на військову службу за контрактом. Сьогодні на посади рядового, сержантського і старшинського складу приймаються громадяни, які пройшли професійно-психологічний відбір і відповідають установленим вимогам проходження військової служби: військовослужбовці, які прослужили на строковій службі не менше трьох місяців (раніше – не менше шести); громадяни призовного віку, які мають вищу, професійно-технічну або повну загальну середню освіту (раніше не було передбачено) і не проходили строкової служби; військовозобов'язані, а також жінки, які не мають військових звань офіцерського складу, з відповідною освітою та спеціальною підготовкою, віком від 18 до 40 років.

Удосконалено систему військової освіти та науки. Створено потужні видові навчально-наукові центри, до складу яких входять навчальні підрозділи (факультети, кафедри академій (університету), коледжі сержантського складу) та наукові підрозділи (наукові центри). Це дозволило зосередити на єдиних навчальних базах підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації військових фахівців усіх рівнів військового управління, забезпечити інтеграцію військової освіти та науки, зменшити бюджетні видатки на їх утримання. Загалом, протягом лише 2009 р., для Збройних Сил України підготовлено майже 1300 військових фахівців оперативно-стратегічного, оперативно-тактичного та тактичного рівнів.

Створено систему гуманітарного та соціального розвитку у Збройних Силах України, яка сьогодні функціонує у загальнодержавній системі реалізації гуманітарної та соціальної політики та спрямована на забезпечення усвідомлення особовим складом державної політики у сфері оборони, системи національних цінностей, які вони захищають, підтримку і розвиток професійно необхідних психологічних якостей, сприяння реалізації встановлених державою соціальних та правових гарантій з метою виконання завдань військової служби

На рівні Міністерства оборони України організацію, керівництво та контроль за діяльністю

органів військового управління щодо реалізації гуманітарної і соціальної політики держави у Збройних Силах здійснює Міністр оборони України через свого заступника (згідно з розподілом повноважень).

Координуючим та аналітичним органом Міністерства оборони з питань гуманітарного та соціального розвитку у Збройних Силах визначено Департамент соціальної та гуманітарної політики

Завдання, безпосередньо пов'язані із формуванням та підтриманням у особового складу Збройних Сил морально-психологічного стану, необхідного для виконання завдань за призначенням, або говорячи словами Указу Президента України: "гуманітарне та соціальне забезпечення" покладено на Генеральний штаб, який його здійснює через органи з виховної та соціально-психологічної роботи.

Вдосконалено співпрацю органів військового управління з громадськими організаціями. Створено Громадську раду при Міністерстві оборони України. Загальна кількість неурядових громадських організацій, профспілкових організацій та ЗМІ, що входять до її складу, сьогодні нараховує 90. Щорічно, у взаємодії з органами державної влади, місцевого самоврядування та громадськими організаціями проводиться велика кількість заходів військово-патріотичного спрямування та культурно-мистецьких акцій з нагоди відзначення державних та професійних свят, пам'ятних, знаменних дат і подій.

Набули системності заходи з усунення протиріч щодо свободи віросповідання у Збройних Силах. Опрацьовані механізми задоволення релігійних потреб віруючих військовослужбовців. Створено Раду у справах душпастирської опіки при Міністерстві оборони, до складу якої увійшли сім конфесій: Українська Православна Церква, Українська Православна Церква Київський Патріархат, Українська греко-католицька Церква, Римо-католицька Церква в Україні, Українська Автокефальна Православна Церква, Всеукраїнський союз об'єднань євангельських християн-баптистів та Духовне управління мусульман

України.

З метою сприяння проведенню ефективної державної політики з питань сім'ї, гендерної рівності, подальшого згуртування військових колективів у Збройних Силах створено Ради сімей військовослужбовців Збройних Сил України.

Головні проблеми забезпечення діяльності Збройних Сил України останнім часом пов'язані з невідповідністю обсягів асигнувань реальним потребам у коштах для утримання та розвитку Збройних Сил, неритмічним фінансуванням, різким збільшенням частки спеціального фонду в загальному обсязі видатків Міністерства оборони.

Протягом, 2009-2010 років Кабінетом Міністрів України на виконання Указу Президента України і відповідно до рішення Ради національної безпеки і оборони України проведено Оборонний огляд. Під час його проведення вперше було здійснено комплексну оцінку стану й готовності Збройних Сил України, інших складових Сектору безпеки і оборони України до спільного виконання завдань гарантування безпеки й оборони держави, уточнено довгострокові перспективи їх розвитку, визначено потреби в матеріальних, фінансових та людських ресурсах для забезпечення захисту національних інтересів.

Основою для глибоких трансформацій у сфері національної безпеки стали нові редакції Воєнної доктрини України та Стратегії національної безпеки України, схвалені у червні 2012 року. У розвиток їх положень Указом Президента України схвалений Стратегічний оборонний бюлетень України, розроблений за результатами оборонного огляду, що тривав з 2010 року, і який є концептуальним документом реформування і розвитку Збройних Сил, інших складових сил безпеки і оборони на довгострокову перспективу.

На підставі Стратегічного оборонного бюлетеня України Указом Президента України затверджена Концепція реформування і розвитку Збройних Сил України на період до 2017 року, прийняття якої ознаменувало новий етап військової реформи. Головною метою військової реформи є створення у короткі строки якісно нових

Збройних Сил європейського типу, професійних та мобільних, добре оснащених та підготовлених, спроможних адекватно реагувати на сучасні загрози національній безпеці у воєнній сфері.

З метою утвердження в особового складу Збройних Сил і молоді патріотизму, духовності, моральності, формування національної гідності, психологічних і військово-професійних якостей, необхідних для виконання завдань за призначенням у 2012 році, розроблено Програму військово-патріотичного виховання у Збройних Силах України на 2012–2017 роки.

Логічним кроком на шляху реформування Збройних Сил, спрямованим на набуття військами можливостей швидко і результативно реагувати на загрози національній безпеці держави у військовій сфері, стало формування у 2012 році нового роду військ — Високомобільних десантних військ.

У 2012 році Збройними Силами України успішно проведено комплекс дослідницьких, експериментальних командно-штабних навчань з органами військового управління та військами (силами) «Перспектива — 2012». Протягом року проведено 11 багатонаціональних навчань, з них

4 на території України.

2012 рік був ознаменований визначною подією — 20-ю річницею участі України у миротворчих операціях та місіях ООН з підтримання миру. Активна миротворча діяльність Збройних Сил України стала важливим чинником зовнішньої політики держави та сприяла підвищенню авторитету України у світі.

На кінець 2012 року чисельність Збройних Сил України становила до 184 тис. осіб, у тому числі — до 139 тис. військовослужбовців.

З метою підтримання високого морального духу особового складу Збройних Сил України, виховання у військовослужбовців почуття особистої відповідальності за захист Батьківщини, розуміння засад державної політики та заходів, що здійснюються в інтересах забезпечення національної та міжнародної безпеки 5 лютого 2013 року наказом Міністерства оборони України було затверджено Концепцію ідеологічної роботи у Збройних Силах України. З метою її реалізації введено новий предмет у системі бойової підготовки — воєнно-ідеологічна підготовка.

Джерело: sites.google.com

Перші альтернативні вибори і загострення політичної боротьби в Україні

Весною 1990 р. відбулися вибори у Верховну Раду УРСР. Вибори здійснювалися на альтернативній основі, прямим, таємним голосуванням. Не дивлячись на активну протидію влади, народними депутатами було обрано багато прихильників радикальних соціально-економічних реформ.

Народний Рух і низка інших опозиційних організацій і партій створили Демократичний блок, який зумів добитися значного успіху: з 442 обраних депутатів 111 були його представниками. Блок досягнув абсолютної перемоги в п'яти областях України - Львівській, Івано-Франківській, Тернопільській, Волинській і Київській. Крім того, з 373 депутатів-комуністів далеко не всі твердо підтримували політичну лінію керівництва КПУ. Проте більшість депутатів Верховної Ради як і раніше залишалися переконаними при-

хильниками марксизму-ленінізму.

Літом 1990 р. багато союзних республік проголосили свій державний суверенітет. Президент СРСР М. Горбачов запропонував підписати новий союзний договір, який зберіг би єдину державу. 9 липня В. Івашко, обраний заступником генерального секретаря ЦК КПРС, подав у відставку з поста голови Верховної Ради України і виїхав до Москви. Скориставшись цією обставиною, опозиція перейшла в рішучий наступ. 16 липня Верховна Рада прийняла Декларацію про державний суверенітет України. Декількома днями раніше аналогічне рішення ухвалила Верховна Рада Російської Федерації. Проте Декларація про державний суверенітет України не отримала статусу конституційного акту і залишалася не більш, ніж планом на майбутнє. 2 серпня 1990 р. парламент прийняв закон "Про економіч-

ну самостійність Української РСР". Закон декларував право власності українського народу на його національне багатство і національний дохід; рівноправ'я різних форм власності; децентралізацію власності і приватизацію частини державних підприємств; свободу підприємництва; введення національної грошової одиниці і національної митниці.

На 17 березня 1991 р. був призначений Всесоюзний референдум, в бюлетені якого стояло лише одне питання: "Чи вважаєте Ви необхідним збереження Союзу Радянських Соціалістичних Республік як оновленої федерації

рівноправних суверенних республік, в якій повною мірою будуть гарантовані права і свободи будь-якої національності?". Республіки Прибалтики і Закавказзя відмовилися від проведення такого референдуму. ЦК КПУ виступив із заявою "За суверенну соціалістичну Україну в оновленому Союзі". Комуністична парламентська більшість у Верховній Раді України підтримала проведення референдуму. Гнучку і досить обе-

режну позицію в цьому питанні зайняв Л. Кравчук, який назвав референдум "надуманим". Л. Кравчук запропонував провести разом із загальносоюзним референдумом опит населення України, якому було запропоновано наступне питання: "Чи згодні Ви з тим, що Україна має бути у складі Союзу Радянських Суверенних держав на засадах Декларації про державний суверенітет України?". З цією пропозицією погодилися і представники парламентської опозиції.

Напередодні референдуму був опублікований проект нового союзного договору, який не вносив кардинальних змін відносно центру до союзних республік. Референдум і опит відбулися, але не принесли ніякого практичного результату. Більшість населення України дала позитивну відповідь на обидва питання, не вирішивши, таким чином, нічого.

Тим часом під Москвою, в Ново-Огарьово, проходили переговори керівників дев'яти союзних

республік з президентом СРСР М. Горбачовим щодо укладення нового союзного договору (Україну представляв В. Фокін). В результаті взаємних поступок в питанні розподілу повноважень між центром і республіками, попереднє підписання нового договору було призначене на 20 серпня 1991 р. Український парламент, під впливом демократичної опозиції, вирішив відкласти розгляд нового союзного договору на осінь. Україна стояла на порозі історичного вибору: залишитися у складі "оновленої федерації" або стати дійсно незалежною державою.

Духовність

Єпископ Віктор Бедь взяв участь у соборному архієрейському богослужінні в Свято-Трьохсвятительському храмі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

12 січня 2023 р., у неділю про блудного сина та у день Собору вселенських учителів і святителів Василя Великого, Григорія Богослова та Івана Золотоустого, в університетському храмі на честь трьох вселенських святителів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в м. Чернівці наданого у духовне підпорядкування Чернівецько-Хотинській єпархії Православної Церкви України (керуючий єпархією – архієпископ Герман Семанчук) було відслужено святкову Божественну літургію.

Богослужіння очолив Високопреосвященніший Герман Семанчук, архієпископ Чернівецький і Хотинський, керуючий Чернівецько-Хотинською єпархією у співслужінні Високопреосвященнішого Агапіта Гуменюка, архієпископа

Вишгородського, секретаря Київської митрополії, Преосвященнішого Віктора Бедь, єпископа Мукачівського і Карпатського, керуючого Мукачівсько-Карпатською єпархією, представників духовенства Чернівецько-Хотинської єпархії та закладів вищої духовної освіти Православної Церкви України.

Під час богослужіння духовенство молилося за мир і благополуччя в Україні, за національну і духовну єдність української нації, за перемогу Українського війська над безбожними московськими путінсько-гундяєвськими окупантами і терористами, за відвернення мору та смертельних недугів, за розвиток і утвердження єдиної Помісної Автокефальної Православної Церкви України, за щасливе і мирне життя наших рідних і близьких.

Після завершення Божественної літургії, до присутніх у храмі звернулися Високопреосвященніший владика Герман, Високопреосвященніший владика Агапіт та Преосвященніший владика Віктор, які привітали прихожан із святом Собору вселенських учителів і святителів Василя Великого, Григорія Богослова та Івана Золотоустого.

Під час вітального слова, зокрема, Преосвященніший єпископ Віктор Бедь подарував для університетського храму факсимільне видання Пересопницького Євангелія, виданого до 10-річчя початку освітньо-богословської діяльності Ужгородської української богословської академії та Карпатського університету імені Августина Волошина (м. Ужгород, 2012).

До присутніх з вітальними словами, також, звернулися уповноважені представники закладів вищої духовної освіти Православної Церкви України.

Пресслужба МКЄ ПЦУ

Заява Священного Синоду щодо необхідності законодавчого обмеження втручання країни-агресора в релігійне життя України

Заява Священного Синоду

Української Православної Церкви (Православної Церкви України)

2 лютого 2023 р.

Щодо необхідності законодавчого обмеження втручання країни-агресора в релігійне життя України

Протягом майже дев'яти років триває агресія Російської Федерації проти України та окупація частини території нашої держави. Ідеологічною базою для цієї агресії слугує теорія «руського міра», якою заперечується унікальна ідентичність української нації, заперечується право українського народу на власну державність та Помісну Православну Церкву. Натхненні ідеологією «руського міра» війська країни-агресора чинять масовий терор та акти геноциду на окупованих територіях і проти мирного населення по всій Україні.

Численні беззаперечні факти свідчать про вирішальну, свідому та активну участь керівництва, духовенства та багатьох прихильників Московського патріархату (Російської Православної Церкви) у підтриманні та поширенні ідеології «руського міра», яка містить елементи єретичного етнофілетизму. Особисто очільник РПЦ Кирил Гундяєв надає публічне благословення російському політичному та військовому керівництву на продовження агресивної війни проти України.

Широко відомим і беззаперечним фактом є те, що Московська патріархія, як керівний центр РПЦ, а також її структурні підрозділи перебувають під вирішальним впливом політичного керівництва РФ та російських спецслужб. Під подібним впливом більшою чи меншою мірою перебувають також інші релігійні об'єднання, керівний центр яких знаходиться в РФ. В умовах війни проти України цей вплив використовується як інструмент гібридної агресії проти нашої держави, задля виправдання колабораціонізму з окупантами на захоплених українських землях, для схиляння громадян України до зради Батьків-

щині та до дій в інтересах агресора.

У зв'язку з цим захист безпеки України, захист громадян України та релігійних організацій від їх використання агресором зі злочинною метою є цілком виправданою метою, для досягнення якої необхідне впровадження обмежень щодо впливу російських релігійних центрів, а через них – політичного і військового керівництва та спецслужб країни-агресора на релігійні організації в Україні.

Тому Православна Церква України підтримує необхідність запровадження законодавчої заборони на підпорядкування (афілійованість) релігійних організацій в Україні релігійним об'єднанням в країні-агресорі – Російській Федерації. Така заборона не стосується свободи релігії та віросповідання, а лише адміністративно-юридичних питань. В умовах, коли загроза від використання країною-агресором псевдорелігійної мотивації та адміністративного впливу російських релігійних центрів на релігійні організації в Україні є цілком реальною та становить значну небезпеку для прав і свобод усіх громадян України, для суверенітету і територіальної цілісності нашої держави, встановлення законодавчих обмежень на підлеглість релігійних організацій в Україні російським релігійним об'єднанням є демократичною і необхідною реакцією на агресію.

Якщо релігійне об'єднання, яке всупереч закону продовжує носити назву «Українська Православна Церква», справді є незалежним від Російської Православної Церкви, як про це протягом останнього часу кажуть його речники, – така законодавча норма не буде жодним чином впливати на його становище, але навпаки, захистить це об'єднання від злочинного російського втручання. Однак, як встановлено релігієзнавчою експертизою, релігійне об'єднання «УПЦ» насправді залишається частиною РПЦ. Його керівництво суголосно з країною-агресором поширює наклепи на Україну щодо нібито «переслідувань», водночас практично повністю ігноруючи чис-

сленні та систематичні реальні факти порушення на окупованих РФ українських територіях права на свободу совісті, як і решти прав і свобод людини.

Враховуючи все вище викладене Священний Синод закликає українську державу продовжити працю, спрямовану на захист національної безпеки у релігійній сфері, а міжнародне співтова-

риство – з розумінням та адекватно поставитися до заходів, які вживає Україна у своєму опорі російській гібридній агресії.

Від імені Священного Синоду –
Епіфаній

Митрополит Київський і всієї України,
Предстоятель Православної Церкви України

Джерело: pomisna.info

В Ужгороді пройшов II Закарпатський обласний Фестиваль колядок та щедрівок «Різдвяна надія – 2023!»

17 січня 2023 р., в м. Ужгород на базі Карпатського університету імені Августина Волошина та Ужгородської української богословської академії, за духовної підтримки Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України, пройшов II Закарпатський обласний Фестиваль колядок та щедрівок «Різдвяна надія – 2023!».

Фестиваль проводиться з метою збереження, примноження і розвитку українських різдвяних народних традицій, піднесення духовно-культурного рівня молоді, освітян та працівників культури, підвищення ролі народної творчості, літератури, мистецтва у формуванні світогляду та естетичних смаків підростаючого покоління та обміну досвідом на цій духовно-мистецькій ниві.

До участі у Фестивалі було запрошено солістів, ансамблі закладів дошкільної, загальної середньої, професійної, передвищої, вищої освіти, культури, фольклорні та аматорські колективи Закарпатської області.

Організаторами Фестивалю виступили: Карпатський університет імені Августина Волошина, Управління Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України, Ужгородська українська богословська академія та Міжнародна академія богословських наук.

Фестиваль проводився в режимах офлайн та онлайн.

Урочисте відкриття II Закарпатського обласного Фестивалю колядок та щедрівок «Різдвяна надія – 2023!», було розпочато у кафедральному храмі апостола українського Андрія Первозваного Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Це-

ркви України в м. Ужгород (вул. Ференца II Ракоці, 18 А) співом українських духовних пісень, які виконав вокальний ансамбль даного кафедрального храму: «Царю Небесний...», «Отче наш...» та колядки «Хай Ісус, мале дитя».

Відтак з вітальним словом та архіпастирським благословенням до учасників Фестивалю звернувся, в режимі онлайн, Преосвященніший Віктор БЕДЬ, народний депутат України 1-го скликання, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, президент Карпатського університету імені Августина Волошина та Міжнародної академії богословських наук, борець за незалежність України у ХХ столітті, почесний голова Закарпатської крайової організації Народного Руху України, голова Комісії з питань українського державотворення, духовності та борців за незалежність України Громадської ради при Закарпатській обласній державній адміністрації, доктор богословських наук, доктор юридичних наук, професор.

Також, з вітальним словом до учасників Фестивалю, в режимі онлайн, звернулася пані Раїса ЄВТУШЕНКО, головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин Міністерства освіти і науки України.

У відповідності до рішення організаційного комітету (голова Преосвященніший владика Віктор Бедь), координатором-модератором та головою журі Фестивалю було призначено Марію ЖАБЛЯК – директора Науково-дослідного інституту української духовної культури Карпатського університету імені Августина Волошина,

старший викладач кафедри дошкільної, початкової та інклюзивної освіти Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, регента хору кафедрального храму апостола українського Андрія Первозваного Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України в м. Ужгород, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента Міжнародної академії богословських наук, відмінника освіти України.

Конкурсанти, які взяли участь у Фестивалі з усіх районів Закарпатської області, виконали різдвяні щедрівки, калейдоскоп колядок, віншуваль, театралізовані сценки, уривки духовно-різдвяних народних обрядів з використанням відповідної української національної традиційної атрибутики і костюмів.

Учасниками Фестивалю, зокрема, були:

1. Фольклорний колектив «Центру позашкільної освіти» Ясінянської територіальної громади Рахівського району, за духовної підтримки парафії Свято-Петро-Павлівського кафедрального храму Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України с. Лазещина (керівники: Надія Шведюк, Іванна Маскалюк та настоятель парафії протоієрей Юрій Гал);
2. Вокальний гурток «Дзвінки голоси» Сторожницького ліцею Ужгородського району (керівник: Ганна Белан);
3. Солістка Валерія Костик, учениця Страбичівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Горондівської територіальної громади Мукачівського району (керівник: Маріанна Куля);
4. Вокальний колектив «Дитячої школи мистецтв» смт Міжгір'я Хустського району (керівник: Вікторія Кут);
5. Гурток художньо-технічної творчості «Країна творчості» державного навчального закладу «Мукачівський центр професійно-технічної освіти» (керівник: Оксана Боярчук);
6. Колектив «Віночок» Станівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Верхньокоропецької територіальної громади Мукачівського району (керівник: Наталія Конепуд);
7. Колядницька група «Раківчанка» Раківської гімназії Тур'я-Пасіцької територіальної громади Перечинського району (керівник: Ольга Мицька);
8. Зразковий дитячий фольклорно-інструментальний гурт «Родина» Туре-Реметівської школи мистецтв Туре-Реметівської територіальної громади (керівник: Ольга Мицька);
9. Гурт «Віночок» Перечинського ліцею Перечинської територіальної громади Ужгородського району (керівник: Марія Годованець);
10. Зведений хор «Веселі нотки» Свалявська міської школа мистецтв Свалявської територіальної громади Мукачівського району (керівник: Аліна Фішер);
11. Театралізована група Великолучківської мистецької школи Великолучківської територіальної громади Мукачівського району (керівники: Олена Никитюк, Наталія Балог);
12. Народна художня бригада «Голубинська борона» Полянської територіальної громади Мукачівського району (керівник: Василь Циганин);
13. Вокальний ансамбль Солотвинського ліцею імені Лесі Українки Солотвинської територіальної громади Тячівського району (керівник: Ольга Лумей);
14. Народний фольклорний аматорський колектив «Гутніцькі вечірки» Полянської територіальної громади Мукачівського району (керівник: Неля Лізанець);
15. Ансамбль «Дзвіночок» Лінцівського ліцею Середняської територіальної громади Ужгородського району (керівник: Віталія Булина);
16. Оркестр народних інструментів «Домісольки» Свалявської школи мистецтв Свалявської територіальної громади Мукачівського району (керівник: Алла Бобуніч);
17. Дует «Добрий вечір» Хустсько-Берегівського міжрайонного благочиння Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної

Церкви України в м. Ужгород (дуєт: протоієрей Анатолій Натолочний, дяконом Олег Росоловський).

19. Ансамбль «Червона калина» Калинівського ліцею Дубівської селищної ради Тячівського району (керівник Маріанна Марційчук).

Всі учасники Фестивалю виявили високий духовно-культурний, театралізований, півчий та музичний рівень.

Рішення журі Фестивалю про підведення підсумків буде оголошено публічно після опрацювання матеріалів Фестивалю та ухвалення підсумкового рішення.

Відтак, у лютому буде проведено гала-концерт II Закарпатського обласного Фестивалю колядок і щедрівок «Різдвяна надія – 2023!» та нагородження його лауреатів.

За результатами Фестивалю, організаційним комітетом ухвалено рішення про проведення надалі щорічного Всеукраїнського Фестивалю колядок і щедрівок «Різдвяна надія!», за організаційної участі Карпатського університету імені Августина Волошина, Управління Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України, Ужгородської української богословської академії, Міжнародної академії богословських наук та Міністерства освіти і науки України.

До складу журі Фестивалю увійшли:

Марія ЖАБЛЯК – директор Науково-дослідного інституту української духовної культури Карпатського університету імені Августина Волошина, старший викладач кафедри дошкільної, початкової та інклюзивної освіти Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, регент хору кафедрального храму апостола українського Андрія Первозваного Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України в м. Ужгород, доктор педагогічних наук, про-

фесор, член-кореспондент Міжнародної академії богословських наук, відмінник освіти України – голова журі;

Віталія БУЛИНА – вчитель музичного мистецтва та мистецтва, вчитель-методист Комунального

закладу «Лінцівський ліцей Середнянської селищної ради – заступник голови журі;

Антоніна ВЧОРАШНЯ – директор Науково-дослідного інституту історії українських національно-визвольних змагань Карпатського університету імені Августина Волошина, відповідальний секретар Закарпатського обласного товариства борців за незалежність України у XX столітті, доктор педагогічних наук, професор – секретар журі.

Члени журі:

Ієрей Ілля КАНАКІН – священник кафедрального храму апостола українського Андрія Первозваного Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України в м. Ужгород, старший викладач кафедри богослов'я, філософії та гуманітарних дисциплін Карпатського університету імені Августина Волошина та Ужгородської української богословської академії;

Марія БАЯНОВСЬКА – завідувач кафедри суспільно-гуманітарної та етико-естетичної освіти Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, член-кореспондент Міжнародної академії богословських наук, кандидат педагогічних наук, доктор філософії (PhD), доцент, відмінник освіти України;

Людмила БОДНАРЮК – вчитель музичного мистецтва та мистецтва Виноградівської закладу загальної середньої освіти I-III ступенів №8, учитель-методист, Заслужений вчитель України, переможець Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2017» в номінації «Музичне мистецтво», фіналістка Національної премії Global

Teacher Prize Ukraine-2018, увійшла до ТОП-10 найкращих вчителів України, заступник голови журі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2022» в номінації «Мистецтво»;

Алла ТОВТ – завідувач методичного кабінету початкової мистецької освіти Комунального закладу «Обласний організаційно-методичний

центр культури» Закарпатської обласної ради; Тетяна ОСТРОВА – вчитель музичного мистецтва, вихователь-методист, музичний керівник Ужгородської початкової школи «Престиж» Ужгородської міської ради.

Пресслужба КаУ ім. Августина Волошина

Під головуванням Блаженнішого Митрополита Епіфанія Думенко відбулося засідання Синоду ПЦУ, участь у якому взяв і Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський

26 липня 2023 р. в Синодальній залі Митрополичого дому – Резиденції Предстоятеля Православної Церкви на території Михайлівського Золотоверхого кафедрального собору в м. Київ, відбулося чергове засідання Священного Синоду Православної Церкви України. У засіданні взяли участь десять членів Священного Синоду, двоє були відсутні з поважної причини.

Участь у засіданні Священного Синоду, зокрема, взяв і Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією.

Синод заслухав і взяв до відома звіт Блаженнішого Митрополита Епіфанія Думенко про підготовку до Помісного Собору Православної Церкви України, який відбудеться 27 липня 2023 року в м. Київ.

Синод попередньо схвалив проект порядку ден-

ного роботи Помісного Собору, ряд проектів документів для соборного розгляду та вирішив інші організаційні питання щодо роботи Собору.

Делегація Мукачівсько-Карпатської єпархії взяла участь у Помісному Соборі Православної Церкви України (+ фото)

27 липня 2023 р., у соборі святої Софії у м. Київ під головуванням Блаженнішого Епіфанія Думенко, Митрополита Київського і всієї України, Предстоятеля ПЦУ, відбулося засідання Помісного Собору Православної Церкви України.

Помісний Собор Православної Церкви України:

- Заслухав доповідь Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія Ду-

менко, Предстоятеля ПЦУ.

- Затвердив Постанову Архієрейського Собору ПЦУ про календарне питання та остаточно схвалив перехід на Новоюліанський календар з 1 вересня 2023 року, зберігаючи за окремо взятими парафіями та монастирями, які цього бажають, право використовувати старий (юліанський) календар.

Священний Синод благословив місцеве шанування мироточивих ікон – образу Божої Матері «Одигитрія-Дорогобузька» у Рівненській та «Спас Мироточивий» у Закарпатській єпархіях.

Також, було затверджено тексти тропаря і кондака святителю Рафаїлу Заборовському (+ 1747), митрополиту Київському та молитов на возведення в сан протодиякона, протоієрея, ігумена і архимандрита для вміщення їх у Чиновнику архієрейського служіння.

Пресслужба МКЄ ПЦУ

- Затвердив прийняті Священним Синодом ПЦУ та Архієрейським Собором ПЦУ рішення, ухвалені за час від об'єднаного Помісного Собору Православної Церкви України (15.12.2018).
- Засвідчив бажання і готовність Помісної Автокефальної Православної Церкви України вести діалог, мета якого – досягнення єдності українського Православ'я на засадах Томоса про автокефалію Української Церкви від 5 січня 2019 року та згідно з принципами, які раніше вже були подані Архієрейським Собором ПЦУ.
- Підтримав Предстоятеля ПЦУ в питанні збереження незалежності Церкви від зовнішніх впливів на церковне життя і церковне управління.
- Затвердив ухвалений Архієрейським Собором ПЦУ Статут (положення) про управління Української Православної Церкви (Православної Церкви України).
- Ухвалив Послання Православної Церкви

України до пастирів та Декларацію ПЦУ «Про негативне ставлення до гріха содомії

(гомосексуалізму)». Участь в засіданні та роботі Помісного Собору Православної Церкви України взяли 161 соборний

делегат від усіх єпархій ПЦУ.

Від Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України та Ужгородської української богословської академії участь у Помісному Соборі ПЦУ взяли соборні делегати з вирішальним голосом: Пресвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією, військовий капелан, протоієрей Юрій Гал, секретар єпархіального управління, благочинний Тячівсько-Рахівського міжрайонного благочиння, настоятель Свято-Петро-Павлівської парафії у с. Лазещина Рахівського району, старший іподиякон Віктор Понзель та іподиякон Іван Келечен.
Пресслужба МКЄ ПЦУ

У свято Різдва Пресвятої Богородиці, єпископ Віктор Бедь очолив Божественну літургію у храмі с. Кваси та звершив дві хіротонії: дияконську та священницьку

8 вересня 2023 р., у дванадцяте свято Різдва Пресвятої Богородиці Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії, в однойменному храмі Мукачівсько-Карпатської єпархії Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України в с. Кваси Рахівського району було відслужено святкову Божественну літургію.

Богослужіння очолив Пресвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією у співслужінні протоієрея Юрія Гал, настоятеля

Свято-Петро-Павлівської єпархії у с. Лазещина, секретаря єпархіального управління, благочинного Тячівсько-Рахівського міжрайонного благочиння, протоієрея Крістіана Рушака, настоятеля парафії Преображення Господнього у смт Ясіня (ур. Плитоватий), протоієрея Володимира Костюшко, настоятеля Свято-Іллінської парафії у смт Ясіня (ур. Лопушанка), ієрея Дмитра Розовського, настоятеля парафії Різдва Пресвятої Богородиці у с. Кваси та диякона Юрія Гринюка, диякона Свято-Петро-Павлівської парафії у

с. Лазещина, секретаря епархіального управління, благочинного Тячівсько-Рахівського міжрайонного благочиння, протоієрея Крістіана Рушчака, настоятеля парафії Преображення Господнього у смт Ясіня (ур. Плитоватий), протоієрея Володимира Костюшко, настоятеля Свято-Іллінської парафії у смт Ясіня (ур. Лопушанка), ієрея Дмитра Розовського, настоятеля парафії Різдва Пресвятої Богородиці у с. Кваси та диякона Юрія Гринюка, диякона Свято-Петро-Павлівської парафії у с. Лазещина Рахівського району.

Під час Божественної літургії духовенство молилося за мир і благополуччя в Україні, за національну і духовну єдність української нації, за перемогу українського народу і Українського війська над безбожними московськими путінсько-гундяєвськими окупантами і терористами у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр., за подальший розвиток Православної Церкви України та щасливе і мирне життя наших рідних і близьких.

При виголошенні заупокійної ектенії духовенство молилося за спасіння світлих душ раніше спочилих у Бозі всіх наших рідних і близьких, які у

різні віки і часи віддали свої життя у боротьбі за національну і державну незалежність України, наших праведних і богоносних прабатьків, батьків, матерів, учителів, друзів і рідних, а також полеглих у наші дні смертю хоробрих і героїв українських воїнів-захисників у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр.

В ході Божественної літургії Преосвященніший владика Віктор Бедь рукопоклав диякона Дмитра Розовського у священника (з подальшим призначенням настоятелем парафії Різдва Пресвятої Богородиці у с. Кваси) та іподиякона Юрія Гринюка у диякона (з подальшим призначенням дияконом Свято-Петро-Павлівського кафедрального храму в с. Лазещина).

Після завершення богослужіння з архієрейською проповіддю до присутніх у храмі звернувся Преосвященніший владика Віктор Бедь, який наголосив на святості земного життя Пресвятої Богородиці та зупинився на безсмертності подвигу полеглих смертю хоробрих і героїв українських воїнів-захисників у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр.

Преслужба МКЄ ПЦУ

Відбувся Помісний Собор Православної Церкви України

В історичному духовному серці українського Православ'я – у Святій Софії Київській 27 липня 2023 року відбувся Помісний Собор Православної Церкви України, який є вищою владною соборною інституцією, що представляє церковну повноту: мирян, чернецтво, духовенство та єпископат з усіх куточків України.

За Статутом нашої Церкви Помісний Собор скликається Предстоятелем раз на п'ять років. Оскільки поточний рік є п'ятим від часу проведення попереднього Собору, то Священний Синод і Архієрейський Собор ухвалили рішення провести його напередодні 1035-ї річниці Хрещення України-Руси, – попри всі труднощі й небезпеки, пов'язані з триваючою повномасштабною російською агресією.

Перед початком Собору у Малій (Теплій) Софії

за участі делегатів було звершено Божественну літургію.

Помісний Собор заслухав Доповідь Предстоятеля ПЦУ, розглянув низку актуальних питань з життя Церкви та схвалив відповідні рішення, серед яких:

1. Затвердити Постанову Архієрейського Собору ПЦУ про календарне питання та остаточно схвалити перехід на Новоюліанський календар з 1 вересня цього року, зберігаючи за парафіями та монастирями, які цього бажають, право використовувати старий (юліанський) календар.
2. Затвердити прийняті Священним Синодом УПЦ (ПЦУ) та Архієрейським Собором нашої Церкви рішення, ухвалені за час від Об'єднавчого Собору, відображені у відповідних синодальних документах і соборних постановах, в тому

числі судові діяння.

3. Засвідчити бажання і готовність нашої Помісної Церкви вести діалог, мета якого – досягнення єдності українського Православ'я навколо Київського престолу на засадах Томосу про автокефалію та згідно з принципами, які раніше вже були подані

Архієрейським Собором.

4. Підтримати, як це вже зробив Архієрейський Собор, Предстоятеля ПЦУ в питанні незалежності Церкви від зовнішніх впливів на церковне життя і церковне управління.

5. Затвердити ухвалений Архієрейським Собором Статут (положення) про управління УПЦ

(ПЦУ).

Собор також ухвалив Послання до пастирів та Декларацію «Про негативне ставлення до гріха содомії (гомосексуалізму)».

Також перед початком роботи Собору відбувся акт прославлення Митрополита Київського святого Рафаїла

(Заборовського), який був канонізований рішенням Священного Синоду в березні 2023 р.

Розглянувши всі пункти затвердженого порядку денного Собор успішно завершив свою роботу, в якій взяли участь 161 соборний делегат.

Пресслужба Київської Митрополії Української Православної Церкви (ПЦУ)

ПЦУ затвердила перехід на новоюліанський календар

Православна церква України затвердила перехід на новоюліанський календар.

Як передає кореспондент, відповідне рішення священники ухвалили під час Помісного Собору Православної Церкви України, що відбувся у Софії Київській.

Про це повідомив митрополит Київський і всієї України Епіфаній на брифінгу за результатами Помісного собору.

“З 1 вересня цього року Православна церква України офіційно переходить на новоюліанський календар. Календарна комісія нашої церкви

вже підготувала відповідний календар, щоб з практичного боку не було жодних перешкод”, – сказав Предстоятель ПЦУ.

Він зауважив, що до переходу на новий стиль ПЦУ рухалася

впродовж останніх п'яти років. “Зараз ми побачили, відчули та зрозуміли, що віряни готові до зміни календаря”, – сказав митрополит.

Він нагадав, що рішення про перехід на новоюліанський календар було ухвалено на Архієрейському соборі у травні цього року.

Джерело: ukrinform.ua

Відбулися піврічні єпархіальні збори Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України

20 червня 2023 р., в м. Ужгород, під головуванням Преосвященнішого Віктора Бедь, єпископа Мукачівського і Карпатського, керуючого Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, військового капелана відбулися піврічні єпархіальні збори.

Перед початком зборів, в кафедральному храмі апостола українського Андрія Первозваного в м. Ужгород (вул. Ференца II Ракоці, 18 А), було

відслужено молебень за мир і благополуччя в Україні, за національну і духовну єдність української нації, за перемогу українського народу і Українського війська над підступними безбожними московськими путінсько-гундяєвськими окупантами і терористами в російсько-українській війні 2014 – 2023 рр., за розвиток та утвердження Помісної Автокефальної Православної Церкви України та щасливе життя наших

рідних і близьких. Також, було відслужено заупокійну літню за всіма полеглими у різні віки і часи нашими співвітчизниками і рідними, які віддали свої життя у боротьбі за національну і державну незалежність України, за полеглими у наші дні смертю хоробрих і героїв українськими воїнами, добровольцями, волонтерами, полоненими і мирними співвітчизниками, які віддали свої життя в обороні своїх сімей, усього боголюбивого українського народу, Богом даної нам земної Вітчизни і Держави України та Української Церкви в російсько-українській війні 2014 – 2023 рр. та за всіма раніше спочили у Бозі нашими праведними і богоносними прабатьками, батьками, матерями, учителями, друзями, рідними і близькими.

Відтак, у малій актовій залі єпархіального управління в м. Ужгород, було проведено піврічні єпархіальні збори. На розгляд яких було винесено

Єпископ Мукачівський і Карпатський Віктор Бедь очолив Божественну літургію у світле свято Воскресіння Христового в кафедральному храмі м. Ужгород

В пасхальну ніч з 15 на 16 квітня 2023 року, у світле свято Воскресіння Христового, в кафедральному храмі апостола українського Андрія Первозваного в м. Ужгород (вул. Ференца II Ракоці, 18 А) було відслужено урочисте святкове великоднє богослужіння: полуношниця, ранкова, часи святої Пасхи та Божественна літургія.

Богослужіння очолив Преосвященніший Віктор

Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, військовий капелан, президент Карпатського університету імені Августина Волошина у співслужінні ієрея Іллі Ка-

сено поточні питання життєдіяльності єпархії.

Станом на 20 червня 2023 р., як повідомив у своєму виступі Преосвященніший владика Віктор Бедь, Мукачівсько-Карпатська єпархія Православної Церкви України в Закарпатській області нараховує:

Духовний клір – 16 священнослужителів та дияконів, з них:

- 1 – єпископ;
- 1 – архімандрит;
- 10 – протоієреїв;
- 2 – ієреї;
- 1 – протодиякон;
- 1 – диякон.

Релігійних організацій в усіх районах – 27, з них:

- 1 – єпархіальне управління;
- 16 – зареєстрованих та діючих релігійних організацій;
- 10 – зареєстрованих релігійних організацій, які перебувають тимчасово у стадії оптимізації та реорганізації.

Заклади вищої духовної освіти та передвищої фахової освіти – 2, з них:

- 1 – Ужгородська українська богословська академія;
- 1 – Ужгородський богословський коледж Ужгородської української богословської академії.

Пресслужба МКЄ ПЦУ

накіна, референта єпархіального управління, в. о. ректора Ужгородської української богословської академії, священнослужителя кафедраль-

ного храму та прото-
диякона Івана Жабля-
ка.

В ході богослужіння
ієрей Ілля Канакін
зачитав Оголошуваль-
не слово святителя
Івана Золотоустого у
святу і велику неділю

Пасхи та Пасхальне
послання Преосвященнішого владика Віктора
Бедь.

Духовенство молилося за мир і благополуччя в
Україні, за родинну, національну і духовну єд-
ність українського народу, за перемогу Україн-
ського війська над підступними, віроломними і
безбожними російськими путінсько-
гундяєвськими окупантами і терористами, за ща-
сливе життя наших рідних і близьких, та утвер-
дження і розвиток автокефальної Православної

Церкви України.

Після завершення богослужін-
ня, з вітальним архієрейським
словом і благословенням до
присутніх звернувся Преосвя-
щенніший єпископ Віктор Бедь.
Відтак, Преосвященніший вла-
дика Віктор Бедь та присутнє
духовенство звершили чин
освячення артоса, великодніх

пасок і приношень.

Богослужіння супроводжувалося співом архіє-
рейського кафедрального церковного хору під
керівництвом регента Марії Жабляк, а службу
дяків очолив старший дяк Іван Хланта.

Цього року, як і у попередні роки, освячення па-
сок та приношень у вищезазначеному кафедра-
льному храмі проводилося о 03:30; 06:00 та 10-
:00.

Пресслужба МКЄ ПЦУ

Офіційне повідомлення про засідання Священного Синоду 28 березня 2023 р

28 березня 2023 р. в Синодальній залі Митропо-
личого дому – Резиденції Предстоятеля Правос-
лавної Церкви при Михайлівському Золотовер-
хому кафедральному соборі, відбулося чергове
засідання Священного Синоду Української Пра-
вославної Церкви (Православної Церкви Украї-
ни). У засіданні взяли участь дев'ять членів Свя-
щенного Синоду. Преосвященні митрополит
Львівський Макарій, митрополит Переяславсь-
кий і Вишневський Олександр та архієпископ
Чернівецький і Кіцманський Онуфрій були від-
сутні з поважної причини.

На початку засідання Предстоятель привітав ми-
трополита Вінницького і Брацлавського Романа
з нагоди 70-ліття з дня народження.

Згодом Священний Синод заслухав і взяв до ві-
дома звіт Блаженнішого Митрополита Епіфанія
про мирний візит до Олександрійського Патріар-
хату 3 – 6 березня 2023 р. Синод висловив подя-
ку Блаженнішому Папі і Патріарху Олександр-
ійському і всієї Африки Феодору II, ієрархам та
духовенству Олександрійського Патріархату, а

також Посольству України у Єгипті за високий
рівень організації та проведення мирного візиту
Предстоятеля та делегації Православної Церкви
України, відзначивши важливість поглиблення
взаємодії Православної Церкви України з давнім
апостольським Патріархатом Олександрії і всієї
Африки.

У складі Тернопільської єпархії Православної
Церкви України було утворено релігійну органі-
зацію «Почаївська Свято-Успенська Лавра Тер-
нопільської єпархії Української Православної
Церкви (Православної Церкви України)», свя-
щенноархімандритом якої був затверджений ми-
трополит Тернопільський і Кременецький Не-
стор.

Було також утворено монастирі у Дрогобицько-
Самбірській та Чернігівській єпархіях з призна-
ченням відповідних керівників. Було внесено
зміни до статуту монастиря в Чернігівській епа-
рхії у зв'язку зі зміною назви. Також було за-
тверджено керівників чотирьох монастирів у Во-
линській єпархії.

За поданням Синодальної Комісії з питань канонізації святих був приєднаний до лику святих Митрополит Київський, Галицький і всієї Малої Русі Рафаїл (Заборовський) (1676-1747 рр.). З урахуванням технічних виправлень Синод благо-

Печерської Лаври, водночас Синод вважає за необхідне підкреслити важливість збереження в Лаврі чернечого життя та неперервності звершення богослужінь.

словив до видання і вжитку в Православній Церкві України другу частину Службника, з вміщеними у ній послідуваннями служб Божественної літургії свт. Василя Великого, Ранішосвячених Дарів, благословення колива та літії за спочилими, а також видання Часослова у новій редакції перекладу 2023 року. Про це було ухвалене Рішення № 22 «Про надання благословення на видання другої частини Службника і Часослова українською мовою (в редакції 2023 р.)».

До складу Синодальної Богословсько-літургичної комісії було включено священника Ореста Жигала, викладача літургії Київської православної богословської академії, клірика Київської єпархії.

Священний Синод підтримав позицію Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія, викладену в його Зверненні до братії Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври та громадськості від 18 березня 2023 р. Синод закликав братію Лаври до єднання в лоні Помісної Української Православної Церкви на канонічних засадах, визначених рішеннями Об'єднавчого Собору 15 грудня 2018 р. та Патріаршим і Синодальним Томосом про автокефалію Православної Церкви України, врученим 6 січня 2019 р.

Підтримуючи державне рішення припинити дію договору, за яким структури Московського Патріархату в Україні дотепер користувалися частиною комплексу Свято-Успенської Києво-

У зв'язку з цим було підтверджено раніше спрямовані до Української держави прохання надати для чернечого життя, богослужбової та іншої релігійної діяльності релігійної організації «Свято-Успенська Києво-Печерська Лавра (чоловічий монастир) Української Православної Церкви (Православної Церкви України)» приміщення на території комплексу Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври.

Священний Синод прийняв Заяву, в якій підкреслив неприйнятність законопроекту № 9103 про інститут «реєстрованого партнерства» як такого, що суперечить природному Богом встановленому закону, порушує норми Конституції України щодо визначення шлюбу як союзу одного чоловіка і однієї жінки, несе загрозу для суспільної моралі, зокрема для морального і психологічного здоров'я дітей та їхнього права на виховання в сім'ї, створеній на підставі шлюбу чоловіка і жінки, та погіршуватиме демографічну ситуацію в Україні.

Синод доручив Блаженнішому Митрополиту Київському і всієї України Епіфанію надіслати відповідні листи до Верховної Ради України, Президента України та Кабінету міністрів України.

На цьому засіданні було завершено.

В Ужгороді, за участі єпископату ПЦУ та МГКЄ, було освячено паски для українських воїнів-захисників в рамках благодійної акції «Паска для воїнів»

11 квітня 2023 р., на площі Народній в м. Ужгород, було проведено традиційну акцію «Паска для воїнів». На площі урочисто було виставлено тисячі пасок, які з любов'ю випекли для передачі українським воїнам-захисникам в усіх територіальних громадах Закарпатської області.

Після виступу Віктора Микити, голови Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації та інших, духовенством Мукачівсько-Карпатської та Закарпатської єпархій Православної Церкви України, та Мукачівської греко-католицької єпархії Римського понтифікату було відслужено чин благословення і освячення пасок, пасхального ягняти, яєць, сиру та іншої поживи.

Чин освячення пасок та пасхальної їжі, очолили

Єпископ Мукачівський і Карпатський Віктор Бедь очолив Божественну літургію та звершив священницьку і дияконську хіротонії в кафедральному храмі м. Ужгород

16 лютого 2023 р., у день післясвятя Стрітіння Господнього, в кафедральному храмі апостола українського Андрія Первозваного Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України у м. Ужгород (вул. Ференца II Ракоці, 18 А), було відслужено Божественну літургію.

Богослужіння очолив Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, військовий капелан, президент Карпатського університету імені Августина Волошина у співслужінні протоієрея Юрія Гал, секретаря єпархіального управління, настоятеля Свято-Петро-Павлівської парафії у с. Лазещина Рахівського району, військового капелана, архімандрита Спиридона Дудина, намісника Свято-Миколаївського єпархіального подві-

та провели Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, військовий капелан, президент Карпатського університету імені Августина Волошина, Преосвященніший

Варсонофій Руднік, єпископ Ужгородський і Закарпатський, керуючий Закарпатською єпархією Православної Церкви України, військовий капелан та Преосвященніший Ніл Луцак, єпископ Мукачівський, апостольський адміністратор Мукачівської греко-католицької єпархії Римського понтифікату.

Одночасно, було проведено освячення транспорту, який передано на фронт, та інші матеріально-технічні засоби.

Пресслужба МКЄ ПЦУ

р'я у смт Чинадієво Мукачівського району, благочинного Ужгородсько-Мукачівського міжрайонного благочиння, військового капелана, протоієрея Анатолія Натолочного, настоятеля парафії на честь святих князя Володимира і княгині Ольги у м. Ужгород, військового капелана, протоієрея Василя Осадчука, настоятеля на честь святителя Миколая чудотворця та Іверської ікони Божої Матері парафії у смт Виллок Берегівського району, благочинного Хустсько-Берегівського міжрайонного благочиння, військового капелана, ієрея Іллі Канакіна, священника кафедрального храму апостола українського Андрія Первозваного у м. Ужгород, в. о. ректора Ужгородської української богословської академії, військового капелана, ієрея Олега Росоловського, священника парафії на честь святих князя

Володимира і княгині Ольги у м. Ужгород, протодиякона Івана Жабляка, протодиякона кафедрального храму апостола українського Андрія Первозваного у м. Ужгород та

диякона Володимира Цалан, диякона Свято-Миколаївського храму однойменного єпархіального подвір'я у смт Чинадієво Мукачівського району.

Під час Божественної літургії духовенство молилося за мир і благополуччя в Україні, за національну і духовну єдність української нації, за перемогу Українського війська над безбожними московськими путінсько-гундяєвськими окупантами і терористами в російсько-українській війні 2014 – 2023 рр., за розвиток і утвердження єдиної Помісної Автокефальної Православної Церкви України, та за щасливе і мирне життя наших рідних і близьких.

Також, під час заупокійної ектенії, духовенством було піднесено поминальні молитви та прохання за збереження та життя вічне безсмертних душ всіх наших співвітчизників і рідних, які у різні віки і часи віддали свої життя у боротьбі за національну і державну незалежність України, за полегших смертю хоробрих і героїв у наші дні

українських воїнів-захисників, добровольців, волонтерів, полонених і мирних співвітчизників у обороні своїх сімей, всього боголюбивого українського народу, земної Вітчизни і Держави нашої Україна, відродженої і утвердженої прабатьківської Помісної Автокефальної Православної Церкви України від безбожних московських путінсько-гундяєвських окупантів і терористів,

та за спасіння душ вічнопам'ятних, раніше спочилих у Бозі, праведних і богоносних прабатьків, батьків, матерів, учителів і друзів наших.

Під час богослужіння Преосвященніший владика Віктор Бедь звершив Таїнство рукопокладення диякона Олега Росоловського у ієреї, а іподиякона Олега Цалан – у диякони.

Відтак, після звершення Божественної літургії до присутніх у храмі та духовенства з повчальним архієрейським словом звернувся Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, який, зокрема, привітав ієрея Олега Росоловського і диякона Володимира Цалан із прийняттям Таїнства священницької та дияконської хіротоній, та благословив їх на подальше належне служіння Церкві Христовій у славу української нації, Держави Україна та Української Церкви.

Преслужба МКЄ ПЦУ

У храмі Різдва Пресвятої Богородиці ПЦУ в с. Кваси Рахівського району відбулася перша Божественна літургія

28 липня 2023 р., у День ушанування пам'яті святого рівноапостольного Володимира, Великого князя Київського, Правителя Русі-України та День Української Державності, у храмі (старому храмі) парафії Різдва Пресвятої Богородиці Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви у с. Кваси Рахівського району відбулася перша Божественна літургія.

Божественну літургію, з благословення Преосвя-

щеннішого Віктора Бедь, єпископа Мукачівського і Карпатського, керуючого Мукачівсько-Карпатською єпархією Православною Церквою України, військового капелана, очолив протоієрей Крістіан Рушак, т. в. о. настоятеля парафії Різдва Пресвятої Богородиці у с. Кваси, настоятель парафії Преображення Господнього у смт Ясіня (урочище Плитоватий).

Участь у богослужіння також взяв протоієрей

Юрій Гал, військовий капелан, секретар єпархіального управління, благочинний Тячівсько-Рахівського міжрайонного благочиння, настоятель парафії святих першOVERHOVНИХ апостолів Петра і Павла у с. Лазещина.

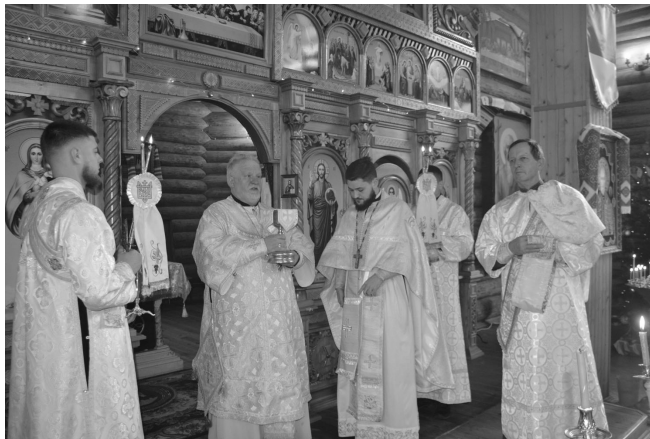
Під час богослужіння духовенство, за участі представників парафії Різдва Пресвятої Богородиці, молилися за мир і благополуччя в Україні, за національну і духовну єдність української нації, за перемогу українського народу і Українського війська над віроломними безбожними московськими путінсько-гундяєвськими окупантами і терористами, розвиток та утвердження єдиної Помісної Автокефальної Православної Церкви України та щасливе і мирне життя наших рідних і близьких.

Також, було піднесено і заупокійну ектенію за

Єпископ Віктор Бедь очолив святкову Божественну літургію у свято Різдва Христового в кафедральному храмі ПЦУ в м. Ужгород

25 грудня 2023 року, у свято Різдва Христового, в кафедральному храмі апостола українського Андрія Первозваного Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України в м. Ужгород (вул. Ференца II Ракоці, 18 А) було відслужено святкову Божественну літургію.

Богослужіння очолив Преосвященніший Віктор Бедь, єпископ Мукачівський і Карпатський, ке-

руючий Мукачівсько-Карпатською єпархією у співслужінні ієромонаха Онуфрія Карайона, референта єпархіального управління, священника даного кафедрального храму та протодиякона Івана Жабляка.

У молитві до Отця нашого Небесного духовенство

всіма нашими рідним і близькими, які у різні віки і часи віддали свої життя за національну і державну незалежність України, полеглими смертю хоробрих і героїв у наші дні українськими воїнами, добровольцями, волонтерами, полоненими і мирними співвітчизниками у російсько-українській війні 2014 – 2023 рр. та за раніше спочилими у Бозі нашими рідними і близькими. Впродовж червня – липня 2023 р. між односельчанами с. Кваси було проведено вивчення громадської думки та відповідні переговори, за результатами яких даний храм 27 липня було передано новозареєстрованій парафії Різдва Пресвятої Богородиці Мукачівсько-Карпатської єпархії Православної Церкви України. Відповідно, відтепер у ньому буде налагоджено постійні богослужіння та звершення церковних треб.

З цієї історичної та духовно важливої події в житті православних вищезазначеного гуцульського села, Преосвященніший владика Віктор Бедь у телефонній розмові з протоієреєм Юрієм Гал та протоієреєм Крістіаном Руцаком привітав вірних даної парафії та всіх мешканців даного населеного пункту з успішним утвердженням Православної Церкви України у с. Кваси Рахівського району.

Преслужба МКЄ ПЦУ

молилося за мир і благополуччя в Україні, за національну і духовну єдність української нації, за перемогу українського народу і Українського

війська над безбожними московськими путінсько-гундяєвськими окупантами-рашистами, за розвиток і утвердження Української Церкви, та за мирне і щасливе життя наших рідних і близьких.

Після завершення Божественної літургії до присутніх у храмі з вітальним і повчальним архіпастирським словом звернувся Пресвященніший владика Віктор Бедь, який наголосив на святості та значенні свята Різдва Христового у житті кожного християнина, на важливості жити за Заповідями Отця на-

шого Небесного та роз'яснив чому саме Православна Церква України перейшла на новоюліанський церковний календар, який співпадає з григоріанським. Зокрема, владика Віктор звернув увагу на те, що саме сьогодні, 25 грудня, абсолютна більшість православних у світі (10 Помісних Автокефальних Православних Церков із 16) святкують Різдво Христове, а саме:

Константинопольська Православна Церква (Мати-Церква);

Александрійська Православна Церква;

Антіохійська Православна Церква;

Румунська Православна Церква;

Болгарська Православна Церква;

Кіпрська Православна Церква;

Елладська (Грецька) Православна Церква;

Албанська Православна Церква;

Православна Церква Чеських земель і Словаччини;

Православна Церква України;

Православна Церква Америки.

Поряд із зазначеними десятима Помісними Автокефальними Православними Церквами, свято Різдва Христового 25 грудня святкує і найбільша за чисельністю Католицька Церква. 7-го ж січня, за старим юліанським календарем (якій діяв до 4 жовтня 1582 року), з Помісних Автокефальних Православних Церков у світі святкують тільки 6, а саме:

Єрусалимська Православна Церква;

Російська Православна Церква (зокрема, у її складі – Російська Православна Церква в Україні – так звана Українська Православна Церква Московського патріархату);

Грузинська Апостольська

Автокефальна Православна Церква;

Сербська Православна Церква ;

Польська Автокефальна Православна Церква;

Македонська Православна Церква.

До слова, 5-ть з цих 6-ти церковних структур протидіють Помісній Автокефальній Православній Церкві, не засудили військову агресію московського безбожного путінсько-гундяєвського режиму проти України та перебувають у тісній співпраці та залежності від Російської Православної Церкви.

Загалом у світі у складі Помісних Автокефальних Православних Церков та Католицької Церкви разом нараховується біля одного мільярда дев'ятсот п'ятдесяти мільйонів віруючих християн, з них біля одного мільярда триста мільйонів – у складі Католицької Церкви, та біля шістсот п'ятдесяти мільйонів – у складі Помісних Автокефальних Православних Церков. Це без врахування інших християнських домінацій (біля двісті п'ятдесяти мільйонів).

Тож, з одного мільярда дев'ятсот п'ятдесяти мільйонів віруючих християн у світі (католиків і православних), Різдво Христове 25 грудня за григоріанським і новоюліанським календарями святкує біля одного мільярда вісімсот п'ятдесяти мільйонів (Католицька Церква та 10 Помісних Автокефальних Православних Церков) і тільки вісімдесят сім мільйонів двісті тисяч – 7 січня за старим юліанським календарем. Тобто, 95, 3 % католиків і православних у світі святкують Різдво Христове 25 грудня за григоріанським і новоюліанським календарями, і тільки 4, 7 % окремих православних – за старим юліанським календарем.

При цьому, з біля шістсот п'ятдесяти мільйонів православних (16 Помісних Автокефальних Православних Церков), біля п'ятсот шістдесят мільйонів (10 Помісних Автокефальних Православних Церков) святкують 25 грудня за новоюліанським календарем, і тільки біля вісімдесят

вісім мільйонів – 7 січня за старим юліанським календарем. Тобто, 84, 3 % православних у світі святкують Різдво Христове 25 грудня за новоюліанським календарем, і тільки 15, 7 % – 7 січня за старим юліанським календарем, наголосив Преосвященніший владика Віктор Бедь, закликаючи не піддаватися на антиукраїнську та антихристиянську пропаганду московських боговідступників у питання церковного календаря.

Богослужіння супроводжувалося співом кафедрального церковного хору під керівництвом ре-

гента Марії Жабляк, а службу дяків очолив старший дяк Іван Хланта.

Пресслужба МКЄ ПЦУ

Політика

Представники Закарпатської КО НРУ взяли участь у нараді при голові Народного Руху України

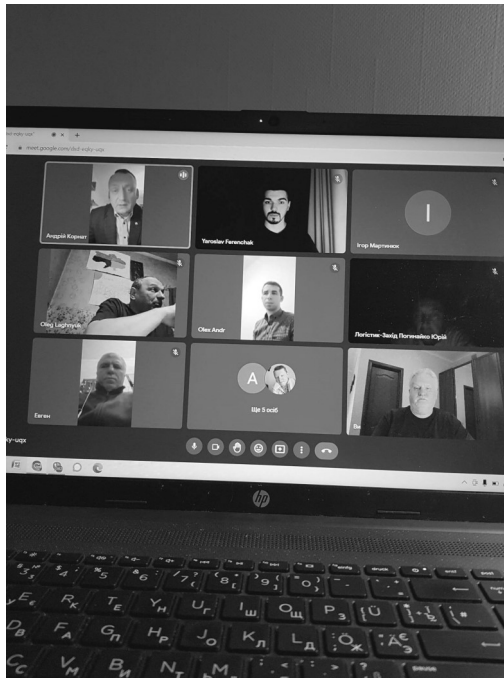
17 січня 2023 р., в режимі онлайн, під головуванням Андрія Корната, голови Народного Руху України відбулася робоча нарада за участі голів та уповноважених представників обласних (крайових) організацій даної політичної партії.

На порядок денний було винесено наступні питання:

Про стан справ та діяльність Народного Руху України в умовах воєнного стану (Доповідач – Андрій Корнат, голова НРУ).

Про план роботи Народного Руху України та обласних (крайових) організацій НРУ на 2023 р. (Доповідач – Ігор Мартинюк, керівник Апарату Центрального Проводу НРУ).

Про формування експертних рад Народного Руху України (Доповідач – Андрій Корнат, голова НРУ).

Різне.

Участь у нараді, окрім голови Народного Руху України, взяли: Ігор Мартинюк, керівник Апарату Центрального Проводу НРУ, окремі голови обласних (крайових) організацій та уповноважені представники обласних (крайових) організацій НРУ.

Від Закарпатської крайової організації Народного Руху України участь у нараді взяли: Віктор Бедь, почесний голова Закарпатської КО НРУ та Олександр Сазонов, голова Ужгородської міської організації НРУ, член Ради Закарпатської КО НРУ, уповноважений представник від Проводу Закарпатської КО НРУ.

З усіх питань порядку денного, було ухвалено відповідні рішення.

Пресслужба ЗКО НРУ

“Зідруть ще й із того”: жителям області варто бути готовими до чергових “сюрпризів” від влади

Нові зміни стосуються власників земельних паїв й користувачів земельних ділянок сільськогосподарського призначення. У 2023-му році вони сплачуватимуть новий податок. Йдеться про внесок за земельні ділянки площею від 50 соток. Його має сплатити власник або ж особа, що орендує земельну ділянку та має офіційно укладений договір на володіння землею.

Мінімальна сума податку на город становитиме 5% нормативної оцінки землі. Торік середній показник в Україні становив 1500 гривень.

У разі, якщо сума сплачених податків менша за МНО, потрібно буде доплатити різницю. За суми вище, додаткової оплати не буде.

Виняток у цьому плані становлять власники й орендарі земельних паїв, що знаходяться на тимчасово окупованих росіянами територіях. Власників згаданих земельних ділянок звільнять тимчасово від сплати нового податку на землю за 2022 та 2023 звітні роки.

Джерело: goloskarpat.info

Увага! Змінився механізм набуття прав власності на земельні ділянки

Закон України №3065-ІХ «Щодо вдосконалення правового регулювання вчинення нотаріальних та реєстраційних дій при набутті прав на земельні ділянки» містить ряд положень, які змінюють земельні відносини та права власників паїв, орендарів та реальних та потенційних покупців землі. Ключових змін три.

Про це розповів експерт із земельних питань Ігор Лісецький «Аналіз закону 3065-ІХ про зміну механізмів набуття прав власності на земельні ділянки».

Законом № 3065-ІХ дозволяється відчуження, передача у заставу (іпотеку) права оренди земельної ділянки сільськогосподарського призначення її користувачем без погодження з власником такої земельної ділянки. Виключення становлять земельні ділянки державної та комунальної власності.

Встановлюється обов'язковість нотаріального посвідчення ряду операцій із землею. Зокрема, якщо земельна ділянка сільськогосподарського призначення продається без здійснення перевірки, то за внесеними законом змінами покупець повинен до моменту купівлі цієї землі подати нотаріусу відповідну заяву на нотаріальне засвідчення. Тобто нотаріус буде обов'язково посвідчувати своїм підписом таку операцію.

Верховна Рада підтримала довші відпустки та повернення до- плат військовим

Верховна Рада прийняла за основу законопроект, за яким військові зможуть отримати 40 днів відпустки під час дії воєнного стану, а також забезпечується додаткова винагорода військовослужбовцям від 30 до 100 тисяч гривень.

Про це повідомляють народні депутати Олексій Гончаренко, Вікторія Сьюмар та Ярослав Железняк, пише Громадське.

За відповідний законопроект № 9342 поголосували 333 народні депутати. Наразі він ухвалений у першому читанні та очікує голосування у другому, коли буде остаточне ухвалення.

Як пояснюють народні депутати, після ухвалення цього документа, військові зможуть отримати

Юросіб фактично позбавили можливості скористатися до 1 січня 2024 року переважним правом купівлі земельної ділянки сільськогосподарського, яку вони наразі обробляють. У випадку продажу власником земельної ділянки орендованої юрособою землею, юрсоба може відмовитися від реалізації такого права шляхом подання нотаріусу відповідної заяви і нотаріус це посвідчує, або вона повинна передати таке право шляхом уступки фізособі. Тобто власник земельного паю інформує агрофірму через нотаріуса про свій намір продати земельну ділянку, але по факту у агрокомпанії немає права до 1 січня 2024 року зупинити цей продаж, посилаючись на переважне право. Виключення єдине: переступити це право фізособі. «Закон 3065-ІХ утворив також одну важливу юридичну колізію. Ідеться про право володіння земельними ділянками сільськогосподарського призначення на підставі спільної сумісної власності подружжям. Нагадаю, що за законом фізособа має право володіти лише 100 га землі. Так от із закону випливає, що кожен членів сім'ї (чоловік, дружина) може володіти 100 га землі», — пише видання.

Джерело: latifundist.com

40 днів відпустки під час дії воєнного стану — 30 днів щорічної та 10 днів — за сімейними обставинами.

Зараз закон визначає, що під час воєнного стану військовим можуть надавати частину щорічної основної відпустки, а також відпустку за сімейними обставинами та з інших поважних причин зі збереженням грошового забезпечення. Кожну із цих відпусток можуть надати не більш як на 10 днів. Частину щорічної основної відпустки можуть надати один раз протягом року за умови одночасної відсутності не більше ніж 30% загальної чисельності військових певної категорії у підрозділі.

Повернення виплат

Також у документі забезпечуються виплати додаткової винагороди військовослужбовцям під час дії воєнного стану від 30 до 100 тисяч грн пропорційно часу виконання бойових (спеціальних) завдань.

Також у документі зазначені додаткові виплати у розмірі 6 тисяч грн на місяць пропорційно часу проходження військової служби для строковиків.

Окрім того, доплати 6000 грн/місяць передбачені для військовослужбовців, які отримали травму (поранення, контузію, каліцтво) під час ведення бойових дій, та які зараховані у розпорядження відповідного командира під час тимчасової непридатності до військової служби. Железняк наголошує: під час лікування і два місяці до лікування поранений отримує зарплату та ту винагороду, яку отримував до цього (30-100 тисяч гривень).

Зменшення віку призовників та виїзд за кордон українців віком молодше 18 років

Зменшення віку призовників та виїзд за кордон українців віком молодше 18 років

Останні зміни українського законодавства у питанні військового обліку призовників відповідно вплинуть і на українських мігрантів, які перебувають за межами України. Водночас виїзд за кордон осіб допризовного віку наразі залишається без змін.

Читайте також: Як зберегти зароблені у Польщі злоті та з прибутком зняти їх в Україні

У травні 2023 року Верховна рада України продовжила оновлення Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”. А у Державній Прикордонній Службі України (ДПСУ) надали офіційне пояснення щодо потенційних обмежень у перетині кордону.

ВІК ПРИЗОВНИКІВ ЗНИЖЕНО: ОСНОВНІ ЗМІНИ У ВІЙСЬКОВОМУ ОБЛІКУ НА ПОЧАТКУ ЛІТА 2023

На додаток до Постанови Кабміну №1487, яка набула чинності у січні 2023 року, наприкінці травня Верховна рада України схвалила законопроект №9281, що вносить зміни до Закону України “Про військовий обо-

Для курсантів виплачується додаткова винагорода у 2 350 гривень на місяць. Для інструкторів — розмір додаткової винагороди — у залежності від рівня, інтенсивності та напрямків підготовки (10-30 тисяч гривень), визначається керівниками сектору безпеки та оборони України.

За словами Железняка, орієнтовно це потягне витрати до 10 млрд грн з бюджету: «В цьому році це 1,9 млрд грн до кінця року, але це без врахування доплати інструкторам».

Хіба депутати вже не повертали доплати військовим?

У квітня Верховна Рада підтримала повернення на час воєнного стану 30 тисяч гривень доплат для військових, поліцейських та інших через поправку до законопроекту №8312. Нинішня ініціатива про виплати військовим буде йде на заміну цієї поправки.

Джерело: bug.org.ua

в’язок і військову службу”.

ВІЙСЬКОВИЙ ОБЛІК З 2023 РОКУ НАВІТЬ ДЛЯ 16-РІЧНИХ

Чинний Порядок організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов’язаних та резервістів фактично знизив нижню вікову планку для взяття на облік призовників.

Адже з 2023 року юнаки в Україні повинні здійснювати постановку на військовий облік саме у рік досягнення 17-річного віку.

Відтак, 16-річні громадяни України, яким у поточному році (до 31 грудня включно) виповниться 17-років згідно з оновленим законодавством повинні самостійно з’явитися у ТЦК та СП. При цьому прибути до військкомату слід із необхідними для постановки на військовий облік документами.

ГРАНИЧНИЙ ВІК ПЕРЕБУВАННЯ НА ВІЙСЬКОВОМУ ОБЛІКУ ЗНИЖЕНО

Ухвалений у травні законопроект №9281 визначив новий граничний вік перебування на військовому обліку в Україні.

Ініційоване Міноборони України зниження гра-

ничного віку призовників фактично дозволяє не ставити осіб віком старше 25 років на військовий облік та потенційно знімати з нього при досягненні цього віку.

Це зумовлено зокрема й тим, що наразі призов на строкову службу в Україні й так не здійснюється.

Відтепер громадяни України перебуватимуть на військовому обліку в ТЦК та СП не до 27 років, а лише до 25 років.

ЗНИЖЕННЯ ВІКУ ПРИЗОВНИКІВ В УКРАЇНІ: ЯКІ ЗМІНИ ЧЕКАЮТЬ УКРАЇНЦІВ, ЩО ВИЇХАЛИ ЗА КОРДОН
Оновлення в українському законодавстві відповідно вплинуть й на громадян України, які перебувають на території іноземних держав.

Чинний Порядок військового обліку визначає, зокрема, що громадяни України – призовники, військовозобов'язані та резервісти, при перебуванні за кордоном понад три місяці, повинні перебувати на консульському обліку в дипломатичних установах.

Детальніше у матеріалі: Дипустанови відтепер організовують військовий облік за кордоном та займаються поверненням військовозобов'язаних в Україну під час мобілізації

Ще наприкінці березня 2023 року у МЗС України підтвердили тісне співробітництво та постійне інформування військкоматів про місця проживання українців за кордоном.

У МЗС наголосили на тому, що дані про військовозобов'язаних осіб, які перебувають на консульському обліку дійсно направляють до військкоматів в Україні.

Для військовозобов'язаних є обов'язковим перебувати на військовому обліку. На практиці люди, які стають на консульський облік, дані про цих людей ми направляємо до військкоматів. Що ці люди знаходяться на території Польщі, за такою-то адресою,

– зазначив очільник Генерального консульства України у Любліні Артем Валах

Враховуючи останні зміни в законодавстві українцям за кордоном слід врахувати, що вже влітку закордонні дипустанови України:

мають брати на військовий облік 16-річних гро-

мадян, яким у 2023 році виповниться 17 років, не повинні ставити на військовий облік українських громадян віком старше 25 років.

ВИЇЗД ЗА КОРДОН НЕПОВНОЛІТНІХ ЮНАКІВ У 2023 РОЦІ: ОФІЦІЙНИЙ КОМЕНТАР ДПСУ

Оновлення національного законодавства України щодо військового обліку не вплинуть на виїзд за кордон неповнолітніх юнаків. Навіть попри їх перебування на військовому обліку.

У Державній прикордонній службі України офіційно спростували інформацію, яка поширюється у медіапросторі, щодо заборони виїзду за кордон 17-річним українцям.

Нагадаємо, що на час дії в Україні воєнного стану (наразі до 18 серпня 2023 року) обмежено виїзд за кордон для чоловіків віком 18 — 60 років, окрім винятків визначених українським законодавством.

Держприкордонслужба офіційно підтвердила, що не обмежує виїзд за кордон юнаків віком до 18 років

Станом на кінець травня 2023 року на 17-річних юнаків зазначені вище обмеження не розповсюджуються, а пропуск громадян через державний кордон здійснюється відповідно до:

чинного законодавства;

Правил перетинання державного кордону громадянами України.

У ДПСУ вчергове підтвердили, що громадяни України, яким виповнилось 16 років, можуть самостійно виїжджати за кордон.

Можливість самостійно виїзду за межі України при наявності відповідних документів гарантується українським юнакам допризовного віку статтею 313 Цивільного кодексу України.

НЕЗАКОННИЙ ВИЇЗД ЗА КОРДОН: ЯКЕ ПОКАРАННЯ ГОТУЮТЬ УКРАЇНЦЯМ

Водночас українцям за кордоном слід врахувати інформацію Міністерства внутрішніх справ України про покарання для осіб, які незаконно виїхали чи перебувають за кордоном.

Міністр МВС Ігор Клименко анонсував підготовку відповідного законопроекту, яким буде передбачено відповідальність за незаконну втечу з України під час війни для осіб, які незаконно виїхали за межі України під час дії

воєнного стану;
зараз перебувають в іноземній країні,
і по завершенню війни повернуться до України.
У МВС не виключають, що зазначені категорії громадян України може бути обмежено у праві

Заява про необхідність заборони діяльності РПЦ в Україні

Заява політичної партії “Народний Рух України” про необхідність заборони діяльності Російської Православної Церкви в Україні
19 жовтня 2023 року Верховна Рада України ухвалила у першому читанні довгоочікуваний українським громадянським суспільством законопроект № 8371 «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності в Україні релігійних організацій».

Згідно з даним законопроектом, зокрема, пропонується доповнити Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» такими положеннями:

-додатковою частиною у статті 5: «Не допускається діяльність релігійних організацій, які афілійовані з центрами впливу релігійної організації (об’єднання), керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України в державі, яка здійснює збройну агресію проти України»;

-частину четверту статті 16 доповнити пунктом 6: «... у разі виявлення інших порушень вимог щодо створення і діяльності релігійних організацій (об’єднання), встановлених конституцією України, цим та іншими законами України»;

-доповнити статтю 16 після частини четвертої новою частиною:

«У випадках, передбачених цим Законом, діяльність релігійної організації може бути припинена у судовому порядку за позовом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері релігії, або прокурором»;

-статтю 30 у частині визначених повноважень Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері релігії, доповнити, зокрема, абзацом: «... звернення до суду з позовом щодо припинення діяльності релігійної організації у разі невиконання нею приписів щодо усунення порушень, виявлених за результатами проведення релігієзнавчої експертизи, у вста-

виїзду за кордон в майбутньому.

Детальніше: Українців, які незаконно виїхали за кордон під час війни буде покарано – очільник МВС України

Джерело:uapl.info

новлені строки».

На нашу думку, ухвалений Верховною Радою України у першому читанні вищезазначений законопроект № 8371 в умовах реальної та повномасштабної військової агресії російської федерації проти України та відкритої антиукраїнської й антихристиянської діяльності структур Російської Православної Церкви в Україні, яка всупереч реальності та українського законодавства і надалі приховується під назвою «Українська Православна Церква», є недостатнім у питанні невідкладної заборони діяльності та ліквідації Московського патріархату в Україні.

Народний Рух України підтримує рішення Верховної Ради України про ухвалення у першому читанні вищезазначеного законопроекту № 8371, яким, зокрема, відкривається правовий шлях до заборони антиукраїнської й антихристиянської діяльності Російської Православної Церкви в Україні, яка приховується під назвою «Українська Православна Церква».

Водночас Народний Рух України закликає Верховну Раду України:

1. Під час підготовки законопроекту № 8371 до другого читання та ухвалення в цілому доповнити його положеннями, які б надали право в умовах військової агресії (воєнного стану):

Центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері релігії та обласним державним адміністраціям (обласним військовим адміністраціям) за скороченою процедурою в адміністративному порядку знімати з державної реєстрації статuti релігійних організацій, які афілійовані з центрами впливу релігійної організації (об’єднання), керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України в державі, яка здійснює збройну агресію проти України;

органам прокуратури за скороченою процеду-

рою в судовому порядку зупиняти та ліквідувати діяльність в Україні релігійних організацій, які афілійовані із центрами впливу релігійної організації (об'єднання), керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України в державі, яка здійснює збройну агресію проти України.

2. Прискорити підготовку до розгляду в другому читанні та ухвалення в цілому законопроекту № 8371 з урахуванням пропозицій, зазначених у пункті 1 цієї заяви, та інших конструктивних пропозицій народних депутатів України, які можуть насправді, а не декларативно впровадити дієвий правовий механізм щодо заборони антиу-

Рада ухвалила закон щодо національних меншин

Верховна Рада України ухвалила в цілому внесення змін до деяких законів України щодо врахування експертної оцінки Ради Європи та її органів щодо прав національних меншин (спільнот) в окремих сферах.

Про це повідомив народний депутат України від парламентської фракції «Голос» Ярослав Железняк у Телеграмі, передає Укрінформ.

Він уточнив, що законодавча ініціатива №10288-1 була підтримана 317 голосами народних депутатів.

За його словами, ухвалення такого рішення є вимогою Європейської комісії до України та важливим для подальшої євроінтеграції держави.

Метою ухвалення закону є вдосконалення законодавчого регулювання реалізації прав та свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот), осіб, які належать до національних меншин (спільнот), відповідно до положень Європейської конвенції з прав людини 1950 року, Рамкової конвенції Ради Європи про захист національних меншин 1995 року, Європейської хартії регіональних мов або мов меншин 1992 року, а також рекомендацій Венеційської Комісії.

Законом пропонується внести зміни до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про повну загальну середню осві-

тійської й антихристиянської діяльності Російської Православної Церкви в Україні, яка приховується під назвою «Українська Православна Церква» чи інших релігійних організацій, які афілійовані із центрами впливу релігійної організації (об'єднання), керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України в державі, яка здійснює збройну агресію проти України.

**За дорученням Політичної Ради Народного Руху України
Голова
Політичної партії “Народний Рух України”,
Андрій КОРНАТ
м.Київ, 3 листопада 2023**

ту», «Про національні меншини (спільноти) України» та «Про медіа».

Передбачається, що заклади вищої освіти приватної форми власності мають право вільного вибору мови навчання, яка є офіційною мовою Європейського Союзу (викладання однієї, кількох або всіх дисциплін, виконання індивідуальних завдань та проведення контрольних заходів), із забезпеченням при цьому вивчення особами, які навчаються у таких закладах, державної мови як окремої навчальної дисципліни.

Водночас у класах (групах) з навчанням мовами національних меншин (спільнот), які є офіційними мовами Європейського Союзу, гарантується право на використання мови відповідної національної меншини в освітньому процесі поряд із державною мовою.

Регламентується, що особи, які належать до національних меншин (спільнот) України, мови яких є офіційними мовами Європейського Союзу, і розпочали здобуття загальної середньої освіти до 1 вересня 2018 року мовою відповідної національної меншини (спільноти), до завершення здобуття повної загальної середньої освіти мають право продовжувати здобувати таку освіту відповідно до правил, які існували до набрання чинності Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Передбачається, що у порядку і на умовах, ви-

значених законом щодо порядку реалізації прав корінних народів, національних меншин України, допускається поширення матеріалів передвиборної агітації, виконаних мовами відповідних корінних народів, національних меншин (спільнот) України та дубльованих державною мовою.

Також пропонується передбачити, що обов'язок видавати державною мовою не менше 50 відсотків усіх виданих упродовж відповідного календарного року назв книжкових видань не поширюється на видавничу продукцію, видану кримськотатарською мовою, іншими мовами корінних народів чи національних меншин України за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів відповідно до закону щодо порядку реалізації прав корінних народів, національних меншин України, а також на видавничу продукцію, видану мовами національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу.

Окрім того, передбачено, що особи, які належать до національних меншин (спільнот) України, мови яких є офіційними мовами Європейського Союзу, та реалізують право на навчання відповідними мовами в державних, комунальних чи корпоративних закладах освіти, можуть здобувати базову середню освіту та профільну середню освіту відповідними мовами національних меншин (спільнот), за винятком навчальних предметів (інтегрованих курсів), пов'язаних із вивченням української мови, української літератури та історії України, а також захисту України (для профільної середньої освіти), які вивчаються державною мовою. При цьому перелік навчальних предметів (інтегрованих курсів) для вивчення державною мовою у класах (групах) з навчання мовами національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу, може бути розширений за рішенням закладу освіти.

Документом надаються визначення таким термінам, як «населений пункт, в якому традиційно проживають особи, які належать до національної меншини (спільноти)» та «населений пункт, в якому особи, які належать до національної меншини (спільноти), становлять значну частину населення».

Регламентується, що Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, в межах повноважень, наданих йому Конституцією України та Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», здійснює парламентський контроль за додержанням права

національних меншин (спільнот) на використання мов національних меншин (спільнот).

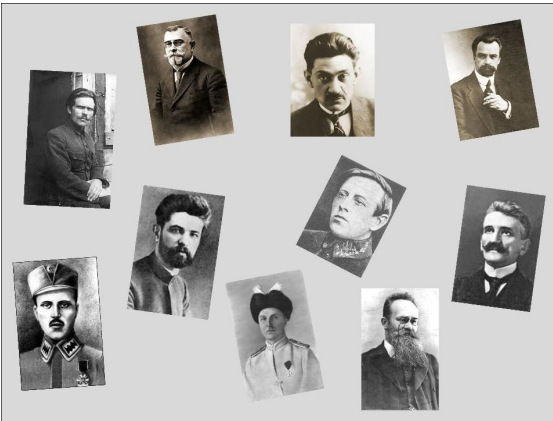
Водночас обмеження щодо мов національних меншин (спільнот), що є державною (офіційною) мовою держави, яка була визнана Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, згідно з ухваленим законом, переносяться із прикінцевих та перехідних положень законів України у тіло документів, у зв'язку з чим не матимуть часових рамок. Законом визначаються функції Центрів національних меншин (спільнот).

Водночас для телемовників, які крім мовлення державною мовою здійснюють мовлення виключно мовами національних меншин (спільнот) України, які є офіційними мовами Європейського Союзу, мовами національних меншин (спільнот), до яких застосовуються положення Європейської хартії регіональних мов або мов меншин згідно із Законом України від 15 травня 2003 року № 802-IV «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин», крім мов національних меншин (спільнот), що є державною (офіційною) мовою держави, яка була визнана Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, незалежно від територіальної категорії — програми державною мовою мають становити не менше ніж 30 відсотків від загальної тривалості програм (або їх частин).

Очікується, що ухвалення закону сприятиме забезпеченню реалізації прав осіб, які належать до національних меншин (спільнот), виконанню міжнародних зобов'язань України.

Як повідомлялося, Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук пообіцяв ухвалити усі євроінтеграційні законопроекти до моменту оголошення політичного рішення про початок перемовин щодо вступу України до ЄС.

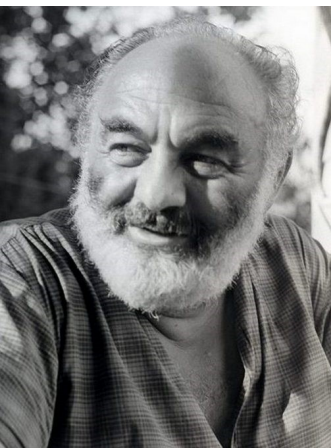
На ухвалення такого рішення Україна сподівається під час саміту Європейської Ради в Брюсселі 14-15 грудня. На ньому також мають ухвалити створення так званого Українського фонду в рамках багаторічного бюджету ЄС на 2024-2027 роки в обсязі 50 мільярдів євро.

Постаті

Сергій Параджанов – майстер і господар храму кіна

Сергій Параджанов – знаменитий на увесь світ режисер-авангардист. Свій неповторний талант і багату уяву він успадкував від матері, яка була дуже артистичною та ексцентричною, яскравою жінкою свого часу. Народився Сергій 9 січня

1924 року, він був третьою дитиною в сім'ї, але першим хлопчиком. Батько – Йосиф – був заможним антикваром у Тифлісі (нині Тбілісі, Грузія), тож сподівався, що саме син успадкує та продовжить родинну справу. У хлопця ж були інші плани. Тато йому

так і не пробачив зраду сімейному бізнесу. Щоправда, вміння відрізнити коштовну річ від підробки не раз ставала у пригоді режисерові, коли той сидів без роботи й заробляв на життя скуповуванням антикваріату.

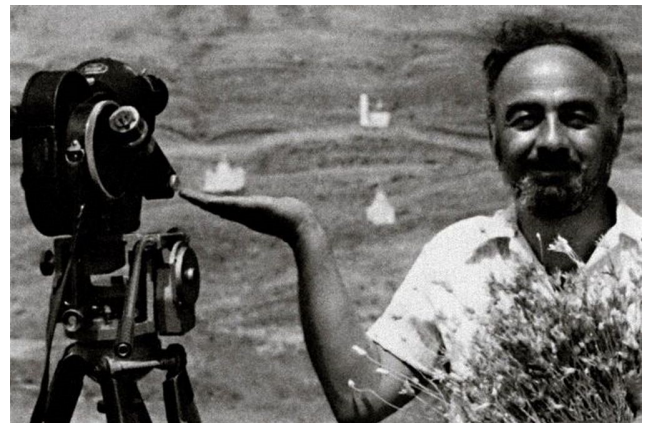
У 1942-му Параджанов вступив до Тбіліської консерваторії, потім навчався на будівельному факультеті в інституті інженерів.

У 1946-му Сергій вступив до ВДІКу. Його наставниками були Ігор Савченко, а потім Олександр Довженко. У 1951-му отримав диплом режисера, а за чотири роки зняв на кіностудії Довженка

свій перший повнометражний фільм “Андрієш”, в основу якого лягла дипломна короткометражка.

Ще будучи студентом, Параджанов познайомився з дівчиною на ім'я Ніг'яр (за походженням була татаркою) та невдовзі одружився з нею. Але кохання завершилося трагедією. Рідня дівчини, довідавшись про шлюб з іншовірцем, примчала в Москву й вимагала у Сергія чималого викупу за Ніг'яр, як велить звичай. Але грошей він не мав. Далі брати намагалися забрати сестру із собою, але дівчина не хотіла розлучатися з чоловіком. Тоді брати просто штовхнули бідолаху прямо під електричку, яка мчала на швидкості. Так завершився перший шлюб молодого режисера.

Другою дружиною Параджанова стала Світлана Щербатюк. Українка була напрочуд красивою, у пари народився син Сурен. Але ексцентричні витівки чоловіка було витримати неможливо, тому Світлана, забравши дитину, покинула Сергія.

У 1950-1960 роках Параджанов працював в

Україні. Перші чотири роботи режисера “Андрієш”, “Перший парубок”, “Українська рапсодія” та “Квітка на камені” були оцінені критиками “на трієчку”. Десять років пропрацював Сергій на ниві кінематографу, не отримавши жодного визнання чи нагороди. Ніхто вже й не сподівався, що він стане видатним митцем. Але у 1966-му Параджанов зняв картину “Тіні забутих предків”. Фільм став справжнім вибухом у кіномистецтві, однією з найяскравіших подій радянського кінематографу 60-х років, його порівнювали з такими шедеврами, як “Летять журавлі” Михайла Калатозова, “Балада про солдата” Григорія Чухрая, “Іванове дитинство” Андрія Тарковського. Кінофільм “Тіні забутих предків” отримав 28 нагород на міжнародних фестивалях і конкурсах у 21 країні світу, що було неймовірним успіхом і визнанням.

Але в прокат картину випустили лише за п'ять років. І в тому ж

1973-му Параджанова загратували за нібито гомосексуальні стосунки (за це в СРСР давали чималі терміни ув'язнення). Приводом для арешту стало епатажне інтерв'ю режисера данській газеті, в якому він заявив, що його прихильності нібито домагалися два десятка членів ЦК КПРС. Само собою, це був жарт, але в Кремлі почуття гумору режисера не оцінили, і Сергій Параджанов був засуджений на п'ять років колонії суво-

рого режиму. Водночас, його виключили зі Спілки кінематографістів, відібрали написані ним 17 сценаріїв.

У тюрмі Параджанов перебував у дуже тяжких умовах, його неодноразово били й катували, не давали змоги писати й малювати. Але творча натура все одно знайшла вихід – Сергій збирав кришки від пляшок молока, зроблені з фольги, заливав їх смолою і робив гравірування. Ці твори прозвали “талерами Параджанова” – портрети Богдана Хмельницького, Миколи Гоголя, Олександра Пушкіна, Петра І.

Звільнили його в 1977 році стараннями Лілі Брик, коханої Маяковського, яка звернулася за допомогою до відомого письменника Луї Арагона, попросивши його замовити за Параджанова слово перед генсеком Брежнєвим.

Останній свій фільм “Ашик-Керіб” за мотивами Михайла Лермонтова Сергій Параджанов зняв у 1988 році коли був уже серйозно хворим – у нього діагностували рак легенів.

“Не знаю, що чекає на мене, але знаю, що хотів померти в Україні. Хоч би там як, а я їй багато чим завдячую. Вона велика друга моя Батьківщина”, – так говорив Параджанов.

Але помер видатний режисер у Єревані 20 липня 1990 року. Того ж року отримав звання народного артиста УРСР (посмертно), а у 1991 році – Державну премію України імені Тараса Шевченка.

“Час великодушний і справедливий – він очищає пам'ять, знімає наклепи й образи із засуджених, воскрешає забутих, судить неправедних”, – Сергій Параджанов.

Марися Тишкевич

Денис Прокопенко, з позивним “Редіс”.

«Війна — це мистецтво, а не наука»

«Усе потрібно піддавати сумніву: кожне рішення, кожен план, кожну операцію. Критичне мислення завжди породжувало сумніви в моїй голові — сумніви у правильності ухваленого рішення. Це ніколи не виходило за межі розумного й не заважало наполягати на своєму. В управлін-

ні підрозділами завжди є ризик. На війні немає повністю безпечних планів та операцій, ти постійно ризикуєш. Напевно саме тому війна — це мистецтво, а не наука! Коли ти виконав завдання та зберіг максимальну кількість особового складу — це і є вища планка управління військами!»
Ці слова Дениса Прокопенка, сказані ним перед виходом з

«Азовстали», максимально характеризують його сутність.

Підполковник Національної гвардії Денис Прокопенко — ровесник незалежної України. 27 червня йому виповнився 31 рік. Денис рано втратив батька і, вочевидь, шукав сильної чоловічої опори у спортивних товариствах: серйозно займався єдиноборством та бігом. Уже в студентські роки став одним із ультрас команди «білосиніх» — футбольного клубу «Динамо» (Київ). Там отримав своє прізвисько — Редіс, яке більше не змінював.

Великий вплив на Дениса мав дідусь — карел, який воював проти «совітів» у фінській війні. Зовні юнак схожий на своїх предків — високий, світловолосий, блакитноокий. Ненависть дідуся до росіян, через яких він втратив усіх рідних, була такою великою, що передалася внукові. Редіс казав, що продовжує війну свого дідуся, його справу.

Від мами — інтелігентність і чуйність до людей, особливо літніх. Катерина, дружина Дениса, розповідає, що старенькі часто тягнуться до нього просто на вулиці — з проханнями чи просто поспілкуватися, і той охоче їм відповідає, а за потреби й допомагає.

Емоційно стриманий, часто суворий на службі, Денис чуйний і відкритий у мирному житті

Каже Катя

Попри своє серйозне за-

хоплення спортом, Редіс пішов учитися на викладача англійської та німецької у Київський національний лінгвістичний університет. А втім, після закінчення вишу працювати за фахом не пішов. У 22 роки подався добровольцем на війну.

Потрапивши до «Азову», хлопець узявся за освоєння гранатомета. Згодом керівники помітили його лідерські риси й довірили командування. Спочатку — взводом, потім — ротую, і вже невдовзі — батальйоном. За три роки, у 2017-му, 26-річний Редіс став наймолодшим командиром Окремого загону спеціального призначення «Азов». Кожен день «азовців» починається з молитви за Україну, Денис заохочує бійців до потужних фізичних тренувань та інтелектуального розвитку.

За бойову діяльність Денис Прокопенко отримав кілька державних нагород. Але запам'ятався тим, що на День Незалежності у 2019-му, під час вручення ордена Богдана Хмельницького III ступеня, не виконав військово привітання президента. Це спричинило фурор в інтернеті і було сприйняте як демарш перед Зеленським. Однак потім «азовці» пояснили, що за статутом ЗСУ честь віддають лише військовим, а не цивільним.

У березні цього року Прокопенкові Денису Геннадійовичу надали звання Героя України з врученням ордена «Золота Зірка». У той час Денис Прокопенко був «голосом «Азовстали»»,

виною тисячі бійців. На останньому відео вкрай виснажений Редіс сухо констатує факти, які змусили його бійців вийти з комбінату. Але згадуються його слова з перших відеозвернень, коли облога тільки почалася: «Я

який надихав побратимів.

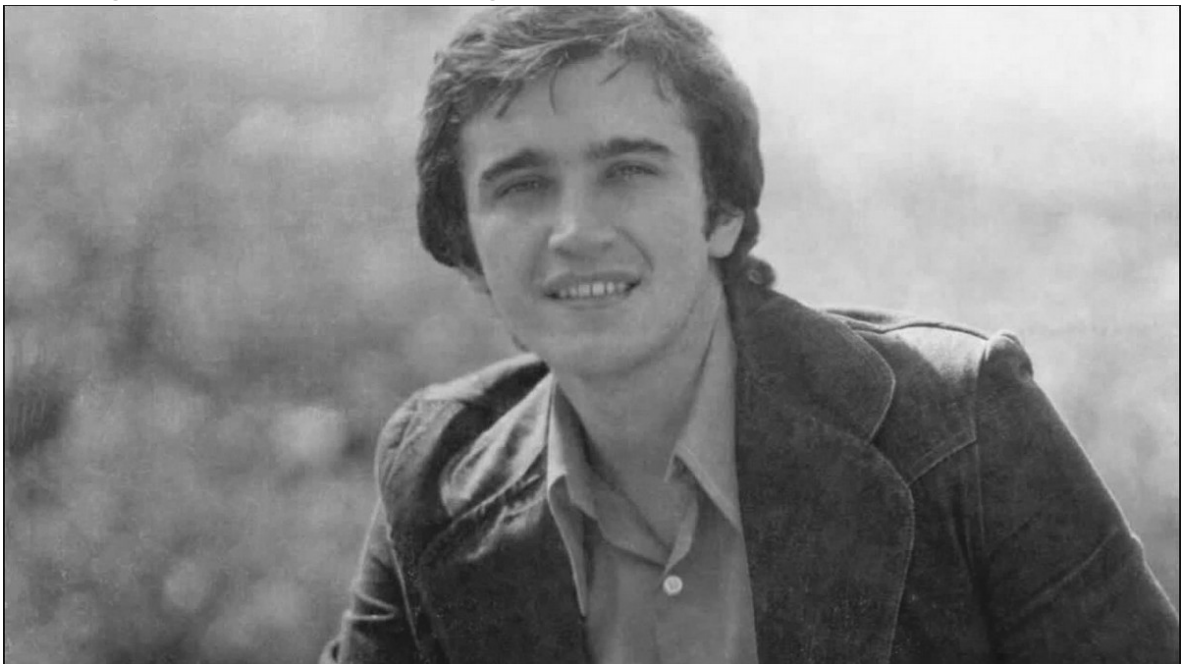
20 травня підполковник Прокопенко повідомив, що на 86-ий день блокади Маріуполя отримав наказ від вищого військового керівництва про припинення оборони міста і збереження життя та здоров'я військовослужбовців. Після цього з «Азовсталі» евакуювалися приблизно дві з поло-

пишаюся кожним воїном, який б'ється за Україну, кожним, хто вибрав битву замість утечі! Цей день наш, Україна належить нам: сміливим, справжнім та вірним, що обирають чесність і мужність!»

Анна ПАВЛИК

Назарій Яремчук: Без пісні я не уявляю свого життя

Назарій Яремчук прожив усього 43 роки, але залишив для нащадків чимало шедеврів, які поповнили скарбницю української пісні – “Червона рута”, “Водограй”, “Смерекова хата”,

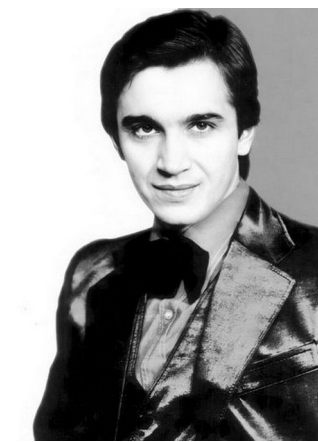
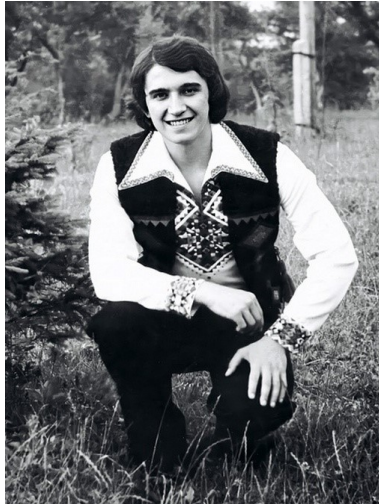
“Стожари”, “Гай, зелений гай”, “Родина”, “Я піду в далекі гори”, “Пісня буде поміж нас”, “Писанка”, “Гей ви, козаченьки”, “Я ще не все тобі сказав”. Перед смертю Яремчук в інтерв'ю говорив, що людина має бути в постійному польоті, але, водночас, не відриватися від землі. Кожен має пам'ятати звідки він родом, у чому ціль життя і до чого він прагне.

Народився співак 30 листопада 1951 року в селі Рівня Вижницького району Чернівецької облас-

ті. Він був четвертою дитиною у родині. Для Яремчука-старшого народження сина у 64 роки стало справжнім дивом і благословенням, тому його нарекли Назарієм – це ім'я означає присвячений Богу.

Родина Яремчуків була музикальною і творчою – батько співав тенором у церковному хорі, мати і співала, і грала на мандоліні, а ще виступала в народному театрі. Тому не дивно, що Назарій Назарович змалку тягнувся до музики. Освіту

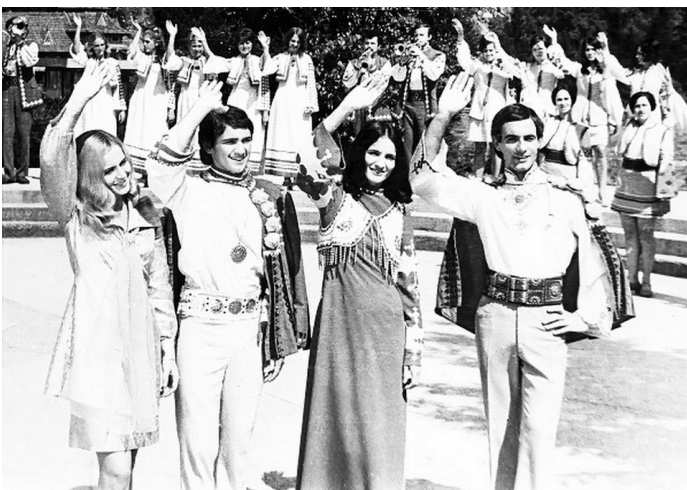
здобував у сільській школі, але безтурботне дитинство закінчилося в 12 років – помер батько. Тяжким тягарем лягла ця трагедія на серце хлопця. Продовжувати навчання довелося в Вижицькій школі-інтернаті, потім – у середній школі. До

навчання ставився сумлінно, особливо любив співати в хорі.

Після школи юнак мріяв стати дослідником-мандрівником і подав документи до Чернівецького університету на географічний факультет, але не вступив, не вистачило балів. Проте, у 1970

році із другої спроби потрапив на омріяний відділ.

Але музика вабила студента, і він залишався після лекцій слухати репетиції вокально-інструментального ансамблю “Смерічка”. Левко Дутковський якось помітив Назарія й запропонував заспівати. Голос хлопця йому сподобався, і в тому ж році його взяли до ансамблю.

Поява Володимира Івасюка мала велике значення для “Смерічки”. На суд глядачів вийшла леге-

ндарна “Червона рута”, а потім інші пісні. 1971 року влітку зняли однойменний музичний кінофільм, який перетворив Яремчука на народного улюбленця.

Але знову смерть рідної людини затьмарила безхмарне небо над головою Назарія – відійшла у засвіти люба мати.

Пісні “Червона Рута” та “Водограй” принесли популярність та визнання молодим солістам ансамблю. Яремчук та Зінкевич стали лавреатами Всесоюзного конкурсу “Алло, ми шукаємо таланти”, а на “Пісні року 71/72” продемонстрували свої таланти сповна. Та зоряною хворобою Назарій Яремчук ніколи не хворів, так і залишався звичайною, скромною людиною.

У 1973-му Яремчука запросили на професійну сцену в Чернівці, Назарій з головою поринув у музику. Його концерти у філармонії збирали повні зали слухачів, які аплодували йому стоячи.

Солістка “Смерічки” Олена Шевченко стала першою дружиною співака, у пари народилося двоє синів, проте шлюб був невдалий і щастя не приніс.

Щільний гастрольний графік ансамблю допомагав відволіктися від життєвих негараздів, і зрештою Яремчук удостоївся звання Заслуженого артиста України в 1978 році.

Та здавалося смерть близьких переслідує співака. Цього разу вона забрала найкращого друга – Володимира Івасюка. Яремчук, не зважаючи на заборону влади, приїхав до Львова на похорон. Назарій ризикнув і кар’єрою, і репутацією, але не провести свого товариша не міг і про наслідки не думав.

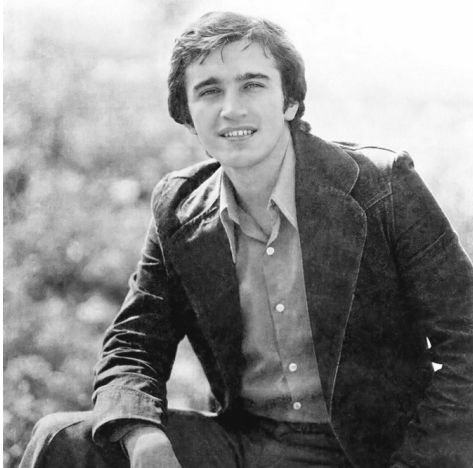
Протягом тривалого часу на сцені в Яремчука було амплу ліричного героя, але він насправді любив виконувати композиції, в яких лірика поєднувалася з громадянським підтекстом. І все

ж у 1980-х Назарій Яремчук вважався, сучасною мовою, “секс-символом української естради”.

Коли він співав: “Запроси мене у сни свої”, кожна дівчина вірила, що він звертається саме до неї. Перший диск Назарія “Незрівнянний світ краси” (1980) вважався однією з найкращих вітчизняних платівок того періоду.

1981 року прийшло й міжнародне визнання. Ансамбль “Смерічка” виступив на міжнародному конкурсі “Братіславська ліра” у Чехословаччині. Соліст Яремчук став лавреатом конкурсу. Далі він удостоївся республіканської премії імені Миколи Островського, звання лавреата Всесоюзного огляду-конкурсу тематичних програм до 40-річчя перемоги у німецько-радянській (тоді казали – Великій Вітчизняній) війні 1941-1945 років, звання дипломанта XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві. Крім того, Назарій Яремчук став художнім керівником “Смерічки”, коли Левко Дутковський залишив ансамбль.

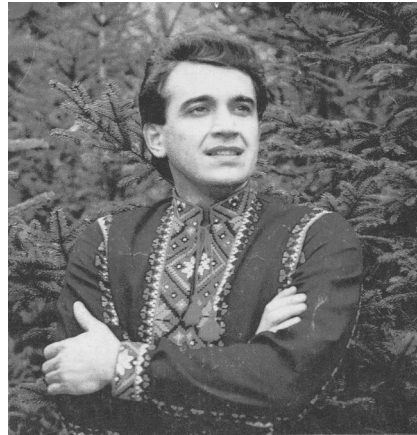
У 1987 році Яремчуку присвоїли Народного артиста України, це був апогей популярності й народної любові. Мільйони шанувальників, натовпи прихильниць,

але в особистому житті щастя не було. Із першою дружиною розлучився, діти зали-

шилися в дідуся й бабусі. Олена вийшла заміж друге й поїхала до Києва. А от Назарій Ярем-

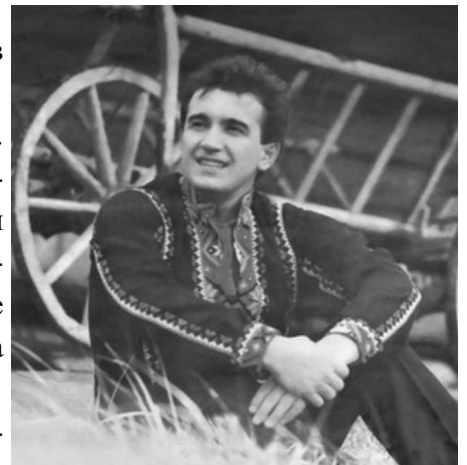
чук ще довго залишався самотнім.

Другою дружиною стала Дарина, раніше вони жили по сусідству в селі Тюдів, але не були знайомі. Брат жінки вирішив це виправити. На момент їхнього збли-

ження жінка сама виховувала доньку, бо чоловік помер.

“Мені здавалося, що я знаю Назарія все життя. Так легко я з ним спілкувалася. Він такий знаменитий співак – і така проста й щиросердечна людина. Ми навіть не помітили, як проговорили всю ніч. Ніхто нікому ніяких обіцянок не давав. Але я зрозуміла, що той день став особливим у моєму житті. Вже коли Назарій пішов, мій брат Іван, що нас познайомив, зізнався, що співак йому сказав: “Здається мені, що незабаром ми станемо родиною”, – розповідала Дарина про перше знайомство.

Одружилися в лютому 1991 року, вінчалися. Життя налагодилося, разом виховували дітей і ніколи не ділили їх на “твої” та “мої”. На початку березня 1993 року

у пари народилася донька, яку нарекли в честь матері Назарія – Марічкою (нині відома співачка Марія Яремчук). Старші діти обох любили малу, а батько завжди брав із собою малесеньку подушку доні, вважав її своїм талісманом. Сам говорив, що літає, бо має крила за спиною – сімейна ідилія, слава, життя таке прекрасне.

Але біда постукала в двері. У Назарія діагностували рак шлунку. Спочатку за життя боролася вітчизняна медицина, та в 1995 році Яремчука

30 червня 1995 року свічка життя Назарія Яремчука догоріла назавжди. Попрощатися із співаком з'їхалися тисячі людей. Похований на центральній кладовищі Чернівців.

“Пісня для мене – це все. Це вираження людських почуттів. Без пісні я не уявляю свого життя. Цим почуттям пронизано все: моя родина, друзі, колеги по роботі, творчості. Тому пісня завжди з нами. Кожний

теплий прийом знімає втому, адже людина щаслива тим, що приносить радість людям, дарує їм

задоволення. Хочу співати для вас гарних пісень, що западають у душу, в пам'ять серця, несуть гарні думки, зачаровують красою мелодій”, – так говорив Яремчук.

Мар'яна Шевелєва

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ АВТОРІВ!

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ПУБЛІКАЦІЇ

у ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ ГАЗЕТІ «СРІБНА ЗЕМЛЯ»

Принципове спрямування журналу: дослідження проблем суспільно-політичного життя й національного державотворення України в минулому, сьогоденні та майбутньому. Редакційною колегією приймаються матеріали у вигляді статей з тематичними фотоілюстраціями **виключно в електронному варіанті** на електронну адресу –

carpatia.doslid@gmail.com й повинна відповідати покроково таким вимогам:

- 1) текст українською мовою + фото автора (JPG);
- 2) набір в текстовому редакторі Word for Windows 98 або 2000 шрифтом Times New Roman, font 12, інтервал 1, у режимі автоматичної розстановки переносів, абзацний відступ – 1;
- 3) назва статті великими літерами, по центру, жирним;
- 4) ім'я, прізвище (малими літерами, жирним, в кінці знак * для посторінкової розширеної інформації про автора, яка подається копію 10, нежирним, за таким прикладом: Сергій Даценко, кандидат історичних наук, доцент кафедри політології і державного управління, Ужгородський національний університет, Ужгород, Україна, e-taіі: 5eґґi].c1aі8eпкo@іікг.пeі);
- 5) анотація українською на 5 речень про зміст статті (курсив, нежирним);
- 6) текст статті (повний обсяг до 5 сторінок);
- 7) список використаної літератури за необхідності (структурне означення - малими літерами, не жирним, курсив, пронумеровано підряд, в алфавітному порядку, наприклад: 1 – для монографій; 2 – для статей; 3 – для електронного джерела:
 1. Петренко М. Україна в контексті українського державотворення: навчальний посібник. Ужгород: КаУ ім. Августина Волошина, 2009. 156 с.
 2. Лугош Л. М. Фінанси і кредити в Україні: Національний вісник Карпатського університету імені Августина Волошина Ужгород 2019
 3. Бесараб М.. Коротка історія єврейських партій Закарпаття. Просвітницько-пізнавальний портал «Історія». URL: www.karpaty.com/2014Файл із матеріалом позначається із вказаним номером випуску альманаху, прізвищем та ініціалом за таким зразком: AlmUd_Datsenko-S

За науковий зміст викладеного матеріалу, термінологію та граматику відповідають автори.

Видання є періодичним журналом А4 формату і має Міжнародний стандартний серійний номер – ISSN. Виходить щоквартально – 4 рази на рік. Орієнтовний вихід журналу впродовж року – березень, червень, вересень, грудень.

Щиро запрошуємо до співпраці!

З повагою редколегія видання!

**Упорядкування та виготовлення оригінал-макету:
Ярослав Бідзіля, системний адміністратор
інформаційно-аналітичного центру
Карпатського університету імені Августина Волошина
м. Ужгород
Видруковано з оригінал-макету:
Карпатський університет імені Августина Волошина Наклад 300 прим**

□ Карпатський університет імені Августина Волошина □

КАРПАТСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Августина Волошина

Підготовка бакалаврів і магістрів

- Початкова освіта та дошкільна освіта;
- Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова і література. Історія);
- Філософія (міждисциплінарні програми);
- Богослов'я (пастирське богослов'я, військове капеланство, місіологія, педагогіка, церковне музичне мистецтво, релігієзнавство, соціальна робота та міждисциплінарні роботи);
- Психологія;
- Фінанси, банківська справа та страхування;
- Менеджмент;
- Право;
- Інші спеціальності та освітні програми станом на актуальний рік вступу (зазначені на офіційному сайті університету)

Міжнародні освітні програми

- Міжнародні освітні програми подвійного диплому та академічної мобільності

Післядипломна та додаткова освіта

- Друга вища освіта;
- Підвищення кваліфікації;
- Підготовка офіцерів запасу.

Аспірантура

- Підготовка докторів філософії.

Можливість вступу без ЗНО

ПРИ УНІВЕРСИТЕТІ ДІЄ АСПІРАНТУРА ТА ДОКТОРАНТУРА

м. Ужгород, вул. Ю. Гойди, 4; тел.: + 38 067 478 55 29; + 38 099 369 33 77; e-mail: kau7av@gmail.com; www.kau.com.ua; vstup.kau.com.ua

Ужгородський гуманітарно-економічний коледж Карпатського університету імені Августина Волошина

Підготовка фахових молодших бакалаврів

на базі 9-х класів з одночасним здобуттям профільної середньої освіти;
на базі 11-х класів.

- Право;
- Фінанси, банківська справа та страхування;
- Інші спеціальності актуальні на рік вступу (зазначені на офіційному сайті університету/коледжу)

Випускники коледжу мають право на продовження навчання в бакалавраті закладів вищої освіти за скороченим терміном навчання.

Можливість вступу без ЗНО

м. Ужгород, вул. Ю. Гойди, 4; тел.: + 38 067 478 55 29; + 38 099 369 33 77; e-mail: kau7av@gmail.com; www.kau.com.ua

УЖГОРОДСЬКИЙ БОГОСЛОВСЬКИЙ КОЛЕДЖ УЖГОРОДСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ БОГОСЛОВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Підготовка фахових молодших бакалаврів

на базі 9-х класів із одночасним здобуттям повної середньої освіти;
на базі 11-х класів:

- Богослов'я;
- Місіологія;
- Педагогіка;
- Державне та канонічне право;
- Соціальна робота;
- Церковне мистецтво;
- Церковне музичне мистецтво (регент церковного хору).

Із здобуттям другої світської фахової передвищої освіти за спеціальностями:

- Фінанси, банківська справа та страхування;
- Право;
- Інші спеціальності та освітні програми станом на актуальний рік вступу (зазначені на офіційному сайті університету/коледжу).

Випускники коледжу мають право на продовження навчання в бакалавраті закладів вищої духовної освіти та закладів вищої освіти за скороченим терміном навчання.

Можливість вступу без ЗНО

м. Ужгород, вул. Ю. Гойди, 4; тел.: + 38 067 478 55 29; + 38 099 369 33 77; e-mail: kau7av@gmail.com; www.uuba.org.ua

УЖГОРОДСЬКА УКРАЇНСЬКА БОГОСЛОВСЬКА АКАДЕМІЯ

Підготовка бакалаврів і магістрів

- Богослов'я (пастирське богослов'я; військове капеланство; місіологія педагогіка та міждисциплінарні програми);
- Історія церкви;
- Церковне мистецтво;
- Церковне музичне мистецтво (регент церковного хору);
- Релігієзнавство;
- Державне канонічне право;
- Соціальна робота;
- Психологія релігії;
- Міждисциплінарні освітні програми.

Дипломи академії визнаються ЗВО для зарахування на навчання до закладів вищої освіти.

ПРИ АКАДЕМІЇ ДІЄ АСПІРАНТУРА ТА ДОКТОРАНТУРА

м. Ужгород, вул. Ю. Гойди, 4; тел.: + 38 067 478 55 29; + 38 099 369 33 77; e-mail: kau7av@gmail.com; www.uuba.org.ua

Газета
«Срібна Земля»
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ГАЗЕТА
Альманах-огляд за 2023 рік

Випуск 3, 2023

СРІБНА ЗЕМЛЯ

